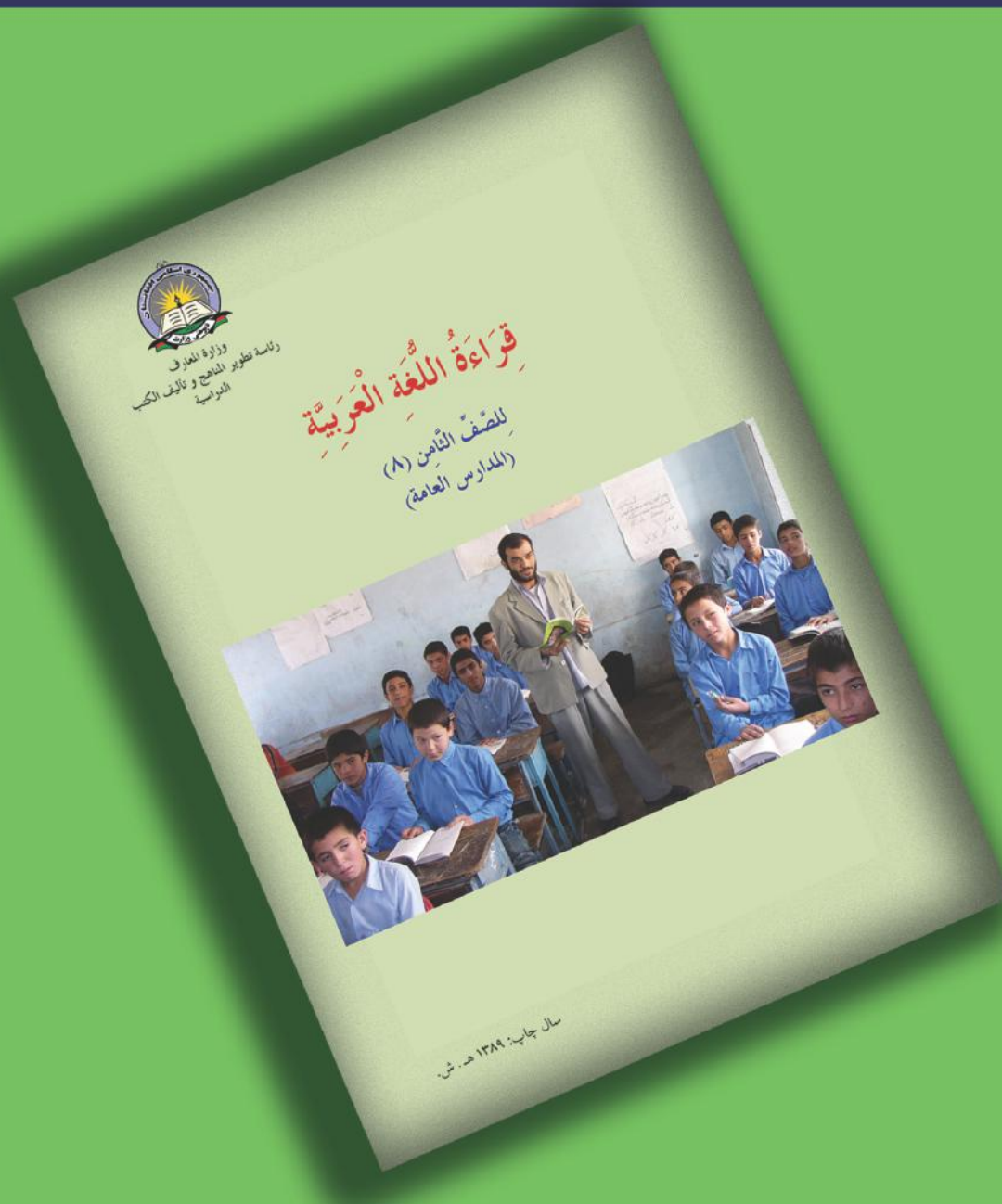

وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و
تربیه معلم
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم رهنمای تدریس عربی

صنف ۸

رهنمای تدریس عربی - صنف ۸

کتاب های درسی مربوط وزارت معارف بوده،
خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با
متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۶ هـ. ش.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و

تربیه معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس زبان عربی

صنف هشتم

سال چاپ: ۱۳۹۶ هـ. ش.

مؤلفان:

- دكتور عبدالصبور فخرى
- مؤلف عبدالسلام تائب
- معاون مؤلف فيضان الله أنس

اديت علمى و مسلكى:

- محمد آصف كوچى

اديت زباني:

- الحاج محمد عظيم صادقيار

كميته دينى، سياسى و فرهنگى:

- داکتر عطاء الله واحديار مشاور ارشد وزارت معارف و رئيس نشرات.
- حبيب الله راحل مشاور وزارت معارف در رياست انکشاف نصاب تعليمى
- دكتور شاه ولى اديب

كميته نظارت:

- دكتور اسدالله محقق معين نصاب تعليمى، تربيه معلم و مركز ساينس.
- دكتور شير على ظريفى مسؤول پروژه انکشاف نصاب تعليمى
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانى رئيس عمومى انکشاف نصاب تعليمى و تأليف کتب درسى

ديزاين : عنایت الله غفارى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، کوچر دي	پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیري	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

پیام وزیر معارف،

استادان و معلمان محترم،

تعلیم و تربیه اساس توسعه و انکشاف هر کشور را تشکیل می دهد و نصاب تعلیمی یکی از عناصر بنیادی تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های جامعه وضع می گردد، واضح است که انکشافات علمی و ضرورت های جامعه همواره در حال تطوّر می باشد؛ بناءً لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق مطابق ایجابات عصر و زمان انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتاب رهنمای معلم که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده و با تکیه بر میتودهای جدید تدریس، فعالیت ها و مواد معلوماتی نیز در آن اضافه شده است که یقیناً برای فعال نگهداشتن شاگردان در عملیۀ تدریس مفید و مؤثر می باشد.

امیدوارم محتویات این کتاب که با استفاده از روش های آموزش فعال تألیف و تدوین شده است، مورد استفاده شما استادان عزیز قرار گیرد. با استفاده از فرصت از اولیای محترم شاگردان تقاضا بعمل می آید تا در تعلیم و تربیه با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا به این وسیله اهداف و آرزو های نظام معارف بر آورده گردد و نتایج و دست آوردهای خوبی برای نسل جوان و کشور ما داشته باشد.

استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات و ارزشهای دین مبین اسلام، نیازمندی های جامعه و منافع ملی و وطن دوستی با معیار های جدید علمی ساینس و تکنالوژی انکشاف نماید.

به منظور نیل به این مأمول بزرگ ملی از تمام شخصیت های علمی، دانشمندان تعلیم و تربیه کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائه نظریات و پیشنهادات رهنمودی و سودمند خویش مؤلفان ما را در بهبود بخشی بیشتر از پیش تألیف کتب درسی و رهنماهای معلمان یاری نمایند.

از همه دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و نیز از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و ترتیب نصاب تعلیمی جدید، طبع و توزیع کتب درسی و رهنماهای معلمان زمینه سازی و یا همکاری های مادی یا معنوی نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی نموده تداوم همکاری های شان را آرزو می نمایم.

و من الله التوفیق

دکتور اسدالله حنیف بلخی

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست

۲	فصل اول
۲	اهداف و روشهای تعلیم و تربیه
۵	معرفی برنامه درسی صنف
۱۰	چک لیست ارزیابی مبتنی بر عملکرد
۱۰	نمونه چک لیست اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس علوم دینی
۱۱	نمونه چک لیست اندازه گیری مهارتهای ارتباطی
۱۲	لوازم اجرایی برنامه درسی علوم دینی و زبان عربی
۱۲	۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز
۱۲	الف: صلاحیت های عمومی
۱۳	فصل دوم
۱۴	پلان سالانه مخصوص ولایات سردسیر
۱۴	پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر
۱۵	صفات معلم خوب
۱۶	درس اول (بخش اول)
۱۹	درس اول - بخش دوم
۲۱	درس دوم - بخش اول
۲۴	درس دوم (بخش دوم)
۲۷	درس سوم (بخش اول)
۲۹	درس سوم (بخش دوم)
۳۱	درس چهارم - بخش اول
۳۳	درس چهارم - بخش دوم
۳۵	درس پنجم - بخش اول
۳۷	درس پنجم - بخش دوم
۳۹	درس ششم - بخش اول
۴۱	درس ششم - بخش دوم
۴۳	درس هفتم - بخش اول
۴۵	درس هفتم - بخش دوم
۴۷	درس هشتم - بخش اول

۵۰	درس هشتم - بخش دوم
۵۲	درس نهم - بخش اول
۵۴	درس نهم - بخش دوم
۵۶	درس دهم - بخش اول
۵۸	درس دهم - بخش دوم
۶۰	درس یازدهم - بخش اول
۶۲	درس یازدهم - بخش دوم
۶۴	درس دوازدهم - بخش اول
۶۶	درس دوازدهم - بخش دوم
۶۸	درس سیزدهم - بخش اول
۷۰	درس سیزدهم - بخش دوم
۷۲	درس چهاردهم - بخش اول
۷۴	درس چهاردهم - بخش دوم
۷۶	درس پانزدهم - بخش اول
۷۸	درس پانزدهم - بخش دوم
۸۰	درس شانزدهم - بخش اول
۸۲	درس شانزدهم - بخش دوم
۸۴	درس هفدهم - بخش اول
۸۶	درس هفدهم - بخش دوم
۸۸	درس هجدهم - بخش اول
۹۰	درس هجدهم - بخش دوم
۹۲	درس نوزدهم - بخش اول
۹۴	درس نوزدهم - بخش دوم
۹۶	درس بیستم - بخش اول
۹۸	درس بیستم - بخش دوم
۱۰۱	درس بیست و یکم - بخش اول
۱۰۳	درس بیست و یکم - بخش دوم
۱۰۶	درس بیست و دوم - بخش اول
۱۰۸	درس بیست و دوم - بخش دوم

۱۱۱	درس بیست سوم - بخش اول
۱۱۳	درس بیست و سوم - بخش دوم
۱۱۶	درس بیست و چهارم - بخش اول
۱۱۸	درس بیست و چهارم - بخش دوم
۱۲۱	درس بیست و پنجم - بخش اول
۱۲۳	درس بیست و پنجم - بخش دوم
۱۲۶	درس بیست و ششم - بخش اول
۱۲۸	درس بیست و ششم - بخش دوم
۱۳۱	درس بیست و هفتم - بخش اول
۱۳۳	درس بیست و هفتم - بخش دوم

مقدمه

رهنمای معلم کتابی است که معلمان را در اجرای دقیق برنامه درسی در صنف رهنمایی میکند و ایشانرا با اهداف عمومی تعلیم و تربیت، روشهای تدریس، شیوه های ارزیابی و برنامه تدریس آشنا می سازد.

این رهنما در دو فصل تنظیم شده است. فصل اول در مورد اهداف تعلیم و تربیه، روشهای تدریس و شیوه های ارزیابی می باشد که معلمان عزیز را با مقاصد تعلیم و تربیه و رسالت شان به حیث آموزگاران آشنا می سازد، آنها یاد میگیرند که اهداف نظام آموزش و پرورش کشور عزیز ما افغانستان در ساحات مختلف اعتقادی و اخلاقی، علمی و آموزشی، فرهنگی و هنری، مدنی و اجتماعی و اقتصادی چه مقاصدی را دنبال میکند. موضوعات درسی مختلف، برای تحقیق این اهداف طراحی شده است و معلمان در صنوف مختلف باید تلاش کنند که از طریق ارائه محتوا و روشهای جذاب تدریس زمینه تحقق این اهداف را فراهم کنند.

معلمان عزیز با اهمیت موضوعات درسی، اهداف کلی آموزش هر درس، محتوای برنامه (مضامین آموزشی)، نحوه ارتباط طولی موضوعات آموزشی در صنوف مختلف، روشهای تدریس و شیوه ارزیابی از معلومات و مهارتهای شاگردان و لوازم اجرایی برنامه درسی بیشتر آشنا میشوند. روشهای تدریسی که در هر رهنما معرفی شده است، متناسب با موضوع درسی است، برای مثال روشهای تدریس توصیه شده در درس سیرت یا فقه با آموزش زبان مادری فرق میکند. وجه اشتراک این روشها تأکید آنها بر فعال بودن شاگردان در جریان یادگیری تحت هدایت معلم است.

فصل دوم این رهنما به برنامه ریزی سالانه (پلان سالانه) برای مناطق سردسیر و گرمسیر، نحوه تدریس هر درس (پلان روزانه) و منابع و مآخذی که برای تألیف رهنما از آنها استفاده شده اختصاص یافته است. اعتقاد نویسندگان این رهنما بر این بوده است که معلمان گاه بدلیل نداشتن وقت کافی ممکن است که فرصت تهیه پلان روزانه را نداشته باشند و یا اینکه هر کدام استنباط های خاصی از اهداف درس داشته باشند، در نتیجه روش تدریس آنها با یکدیگر فرق میکند. به منظور سهولت در کار معلمان پلان های تدریس به گونه ای نوشته شده است که نیاز آنها را در تدریس و اجرای برنامه به خوبی تأمین میکند. لازم به ذکر است که شیوه تدریس توصیه شده مانع از آن نیست که معلمان محترم نتوانند از روشهایی که خود در طی سالها تدریس، اثرات یادگیری آن را تجربه کرده اند، استفاده نکنند و آنها را کنار بگذارند. بدون شک بهترین روش تدریس، روشی است که در آن یادگیری درس انجام شود و شما معلمان محترم احساس رضایت را در چهره شاگردان ببینید.

قسمت دیگری از پلان روزانه به پاسخ های متن درسهها، و سؤالات پایانی درس و یا فصل اختصاص داده شده است. به منظور توسعه دانش معلمان در هر پلان درسی معلومات اضافی برای آنها آورده شده است.

بدون شک این رهنماها خالی از اشکال نیست. معلمان ارجمند با ارسال نظرات خود به مرکز نصاب تعلیمی میتوانند به بهتر شدن این رهنماها کمک کنند.

در پایان موفقیت همه معلمان عزیز را در تربیت افراد صالح و با ایمان و مسؤول در برابر کشور عزیز ما افغانستان از خداوند متعال خواهیم.

فصل اول

اهداف و روشهای تعلیم و تربیه

اهمیت تعلیم و تربیه و رسالت معلمی:

برتری انسان بر حیوانات و حتی بر همه مخلوقات به سبب علم و تربیه نیک وی است، قرآن کریم در مورد فضیلت علم می فرماید: (قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ) (الزمر: ۹). بگو آیا آنانی که می دانند و آنانی که نمی دانند برابر اند؟ تنها خردمندانند که پند پذیراند.

تعلیم عبارت از انتقال معلومات و تجارب بشری به شاگردان و تربیه ایجاد ذهنیت و روش خاص در آنها به واسطه اقناع و پند مکرر است.

فایده تعلیم زمانی آشکار می گردد که در عمل پیاده شود، ذهنیت مطابق حقایق را ایجاد کند و بر روش مصلحت آمیز و مفید بانجامد.

انسان از محیط متأثر می شود و قابلیت پذیرش تربیه خوب و بد هر دورا دارا است، در حدیث شریف روایت است: «هر نو پیدا به فطرت سلیم تولد می شود، پدر و مادر (محیط) وی را یهودی، نصرانی و مجوسی می سازند.»

در قرآن کریم به اهمیت و فواید تربیت صراحتهای آمده، خداوند متعال می فرماید: (فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَى) (الأعلى: ۹). (بار بار) یاد آوری کن، یقیناً که یاد آوری فایده می رساند. پس تعلیم و تربیه متناسب، مفید و هدف مند استعداد های بشر را در عرصه های مختلف علوم دینی، طبیعی و اجتماعی، رشد و توسعه می دهد، و ملت را قادر می سازد تا یک مشت، متراحم و متعاطف بر مشکلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی غالب آید و با عزت و وقار زیر پرچم استقلال با ملت های جهان زنده گی کند و قومی که اهمیت تعلیم و تربیه را نادیده بگیرد ناتوان می گردد و شعارهای مغایر با واقعیت های عینی جز عار و تمسخر دیگران، هیچ سودی برایش نمی رساند.

چون معلم مجری بخش اعظم پروسه تعلیم و تربیه است پس رسالت گران و بس مقدسی دارد، زیرا یگانه راه دگر گونی مثبت تعلیم و تربیه است، رسولان الهی که بهترین ابنای بشر اند، وظیفه ایشان فقط تعلیم و تربیه انسانها و رهنمایی به صراط المستقیم خدا بود. از همین جهت معلم والای بشریت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم وظیفه خود را در معلمی حصر نموده می فرماید. (إِنَّمَا بُعِثْتُ مُعَلِّمًا) من فقط معلم مبعوث شده ام.

چون علوم بخش های متعددی دارد، فراگیری همه آنها که نیازهای جامعه بشری را مرفوع می سازد طبق اهمیت و مبرمیت از واجبات کفایی به حساب می روند، بناءً معلم و متعلم خیر، از نگاه اسلام در کار دین مشغول اند، زیرا وجبیه دینی خود، در رفع نیازمندی های جامعه و قیام بر مصالح آنها را انجام می دهند، پس عمل ایشان صواب است و اگر اخلاص و طلب اجر خداوندی با آن یکجا شود هر دو شرط عمل صالح (صواب بودن و اخلاص) را دارا می شود، واز موفقیت دنیا و آخرت بهره مند می گردند.

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان:

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان با در نظر داشت جامعه افغانی و انکشاف همه جانبه علم و دانش در جهت آموزش و پرورش قرار ذیل اند:

الف: اهداف اعتقادی و اخلاقی

- تقویۀ ایمان و باور به همه چیزهای مؤمن به.
- توسعهٔ بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- ایجاد روحیۀ خود شناسی به منظور خدا شناسی.
- تقویۀ روحیۀ اعتماد به نفس و التزام به سجایای اخلاقی.
- ایجاد روحیۀ نظم و دسپلین و رعایت ارزشهای قانونی.
- تقویۀ روحیۀ درک مسؤولیت در برابر ارزشهای تعلیمی، تربیتی، و اجتماعی.

ب: اهداف علمی و آموزشی:

- در نتیجهٔ پروسه های آموزشی نصاب تعلیمی شاگردان اهداف علمی و آموزشی زیر را کسب می نمایند.
- کسب و تقویۀ مهارت های آموزشی از قبیل: شنیدن، سخن گفتن، خواندن، به کار بردن اعداد و حسن خط در زبان های رسمی و خارجی.
 - آموختن مهارت های آموزشی: انکشاف استعدادها برای ارزیابی خودی در مراحل آموزش و نتایج حاصله از آن.
 - تقویۀ قابلیت تفکر، تعمق، مطالعه، تحقیق و ابتکار در زمینه های علمی، فرهنگی و فنی.
 - آموزش علوم، فنون تکنالوژی معاصر مهارت های فردی و اجتماعی مورد نیاز.
 - کسب مهارتها جهت حل معضلات و پرابلم های فردی و اجتماعی.

ج: اهداف فرهنگی و هنری:

- شناخت فرهنگ و هنر (صنایع دستی، سوزن دوزی خامکدوزی، بافت، مهندسی، رسامی، خطاطی، نقاشی و هنر های سالم جهانی و نیز پرورش و رهنمای ذوق و استعداد های هنری و زیبایی شناسی.
- آگاهی از تاریخ، فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی افغانستان و جهان.
- حفظ اصالت و انکشاف فرهنگ، آداب و سنن پسندیدهٔ جامعه افغانستان.
- انکشاف مهارت های هنری از طریق تمرین و فعالیت های انفرادی و جمعی.

د: اهداف مدنی و اجتماعی:

تعقیب اهداف ذیل در انکشاف موقف شاگردان بحیث اعضای فامیل یک محل یا منطقه، جامعه ملی و بین المللی کمک خواهد کرد.

- تقویۀ روحیۀ حفاظت از نوامیس دینی و ملی، تحکیم روابط خانواده بر اساس تساوی حقوق و اخلاق اسلامی.
- تقویۀ روحیۀ برادری، تعاون، صلح، عدالت اجتماعی، همبستگی ملی و بین المللی.
- انکشاف حس خیر خواهی و ارتقای فضایل اخلاقی ضدیت با جنگ های نامشروع و مبارزه با مواد مخدر.
- تقویۀ روحیۀ احترام به قانون و رعایت آن، حمایت از حقوق همگانی بدون در نظر داشت قوم، جنس، سن، موقف اقتصادی، اجتماعی و وابستگی سیاسی و امثال اینها.
- ایجاد روحیۀ مشارکت در فعالیتهای دینی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.

- ایجاد روحیه حل مسالمت آمیز اختلافات و برخورد‌ها بطور صلح آمیز و سازنده.
- ایجاد روحیه فرهنگ شکیبایی و تفاهم.
- تقویه روحیه استفاده از تجارب و دستاورد های علمی و تخنیکی جامعه بین المللی.
- تقویه روحیه احترام به کرامت انسانی و اساسات حقوق بشر.
- رشد انکشاف روحیه احترام به مقام انسانی زن و حمایت از حقوق آنان.
- تقویه روحیه رعایت بزرگان ، همسایه گان شهروندان با موازین جامعه مدنی.
- درک ضرورت انکشافی و اقتصادی جامعه و ارتباط آن با اقتصاد خانواده.
- درک ارزش و اهمیت کار و تقویه روحیه اشتغال در مشاغل مفید.
- ایجاد روحیه صرفه جویی و قناعت، و پرهیز از اسراف و تجمل گرایی.
- شناخت منابع اقتصادی کشور و شیوه های مناسب استخراج و استفاده از آنها و پرورش روحیه حراست از بیت المال.

اهداف عمومی دوره متوسطه از صنف (۷ - ۹):

- شاگردانیکه دوره ابتدائیه را موفقانه سپری نمایند طبق خواش شامل این دوره میشوند.
- هدف کلی این دوره مسیرهای مختلف زنده گی مطابق با استعداد و علاقه شاگردان و با در نظر داشت ضرورت ها و امکانات کشور می باشد، اهداف این دوره را قرار ذیل میتوان در نظر داشت:
- ۱ - تقویت دستاوردهای تعلیمی و تربیتی دوره های گذشته و آماده گی برای دوره بعدی.
- ۲ - توسعه معلومات و تعمق در مسایل دینی، اخلاقی و مبانی اعتقادی و آشنایی مزید به دانش اسلامی.
- ۳ - انکشاف روحیه خود شناسی به منظور معرفت بیشتر به خداوند جل جلاله.
- ۴ - تشخیص استعدادهای شاگردان در رشته های مختلف درسی.
- ۵ - گسترش معلومات و انکشاف حس کنجکاوی شاگردان در باره محیط زیست، قوانین طبیعت، علوم و تجارب پیشرفته بشری که با مفاهیم، وسایل و اساسات ساینس استوار باشد.
- ۶ - انکشاف متوازن آموزش زبانهای رسمی کشور، تقویه زبانها مادری و زبانهای خارجی و انکشاف سویه علمی شاگردان در افاده مرامها به صورت تحریری و شفاهی.
- ۷ - انکشاف روحیه اخوت، تعاون، صلح و همبستگی ملی، ضدیت با جنگ های نا مشروع، قتل، خشونت، شکنجه، هراس افگنی و مبارزه با مواد مخدر و نفی انواع تبعیض و تعصب و سمت دهی شاگردان در راستای رقابت های سالم در کار های شایسته.
- ۸ - رشد مهارتهای تصمیم گیری شاگردان برای انتخاب شغل مطابق با ذوق، علاقه و استعدادهای آنها.
- ۹ - پرورش روحیه مسؤولیت پذیری و انکشاف معلومات شاگردان در فعالیتهای دینی، فرهنگی و اجتماعی.
- ۱۰ - پرورش علاقه شاگردان به کار وسیعی در جهت فراهم ساختن زمینه های علمی آن.
- ۱۱ - انکشاف مهارتهای سنجش خودی در مراحل آموزشی.
- ۱۲ - مواظبت از صحت جسمی خویش.

معرفی برنامه درسی صنف

ارزش آموزش زبان عربی و علوم دینی در دوره متوسطه

وزارت معارف و وظیفه خویش می داند تا فرزندان این کشور را چنان پرورش دهد که به حیث انسانهای متدین، آگاه و متمدن عرض وجود نمایند. این کار ایجاب می نماید که دانش آموزان عزیز ما در جریان دوره های آموزشی خود، در کنار دانش های علوم دینی و زبان عربی، با علوم اجتماعی، ریاضیات و ساینس نیز آشنا شوند.

دانستن علوم دینی و زبان عربی از یک سو دانش آموزان را با میراث فرهنگی اسلامی، علمی، ادبی و سیاسی و دیگر مفاخر تاریخی کشور شان آشنا می سازد و به آنها هویت دینی می بخشد، و از دیگر سو ذهن شاگردان جست و جوگر را به تجزیه و تحلیل پیرامون ارزشهای اسلامی پیوند می دهد. کما آن که به آن ها می فهماند که زبان های ملی ما در بسیاری موارد از جمله در عرصه واژه سازی و وضع اصطلاحات به زبان عربی نیاز شدید دارد.

در جهان امروز بر هر انسانی لازم است که در کنار کسب دانش عمیق و سازنده پیرامون نظریات، معتقدات، مذاهب، فرهنگ و زبان های موجود در کشورش با نظریات، معتقدات و مشخصات دینی و سیاسی مناطق و کشور های مختلف جهان نیز آشنایی داشته باشد، تا بتواند در فضای صلح و همزیستی و در پرتو اصول و اساسات اسلامی زنده گی خود را بسر برد. تنها آشنایی با فرهنگ اسلامی و دانستن زبان عربی می تواند ضروریات و خواست های فوق را بر آورده سازد. از لازمه دانستن زبان عربی آن است که دانش آموز با سیرت پیامبر، تاریخ انتشار اسلام، فرهنگ اسلامی و دیگر شاخه های دانش های دینی آشنایی پیدا کند. دانستن زبان عربی برای دانش آموزان ما این فرصت را مهیا می گرداند که زبان های ملی خود را به طور دقیق فهم نمایند؛ زیرا که خلیفه از واژگان مستعمل در زبان های ملی ما بر گرفته از زبان عربی می باشند. این علاوه بر آن که شمار زیادی از علوم ادبی و دینی از جمله اصطلاحات صرف و نحو، و علوم بلاغت، عروض و قافیه، اصول فقه و امثال آنها به طور مستقیم از زبان عربی برگرفته شده اند.

جامعه ما بر اساس پیوند های یاد شده با زبان عربی نیاز دارد که جوانان و کودکان خود را با زبان عربی بیشتر آشنا گردانند. این امر الزام می دارد که کودکان و نو جوانان قادر شوند که در زندگی روز مره خود به زبان عربی تعبیر نمایند. به همین منظور در تدوین کتب زبان عربی و روش های تدریس آن از میتود هایی استفاده صورت گرفته که اهداف بالا را تحقق بخشد.

اهداف آموزش زبان عربی:

از اهداف فراگیری زبان عربی آن است که دانش آموزان ما با متون دینی آشنایی پیدا کنند؛ زیرا که اکثر مطلق منابع دینی مخصوصا متون مقدس دین مانند قرآن کریم و احادیث پیامبر — صلی الله علیه وسلم — به زبان عربی می باشند. شاگردان ما زمانی می توانند که اسلام و فرهنگ اسلامی را درست فهم نمایند که قادر به استفاده مستقیم از منابع دینی مان باشند. استفاده مستقیم از منابع دینی جز با دانستن زبان عربی امکان پذیر نیست. گذشته از آن که کشور ما با کشور های عربی روابط تاریخی، اعتقادی، دینی و تجارتی جدایی ناپذیر دارد، و ما به نگهداری و استحکام این روابط نیازمند هستیم.

روشهای تدریس در آموزش زبان عربی:

روشهای تدریس نصاب تعلیمی زبان عربی، مانند سایر رشته ها متنوع بوده ولی مضمون زبان عربی استراتیژی های بخصوصی را دارد که با محتوای موضوعات، و با شرایط افغانستان و سطح علمی شاگردان آن متناسب می باشد.

این استراتیژی ها بر این اصل استوار است که تعلیم بر محور شاگرد می چرخد و معلم تنها کار تعلیم را تسهیل می کند. تعلیم صحیح نیازمند استراتیژی های گوناگونی است که باید با محتوای مضمون متناسب باشد. مهمترین این استراتیژی ها عبارتند از:

۱- جستجو و حل مسأله

حل مسأله یک استراتیژی است که سؤالات اساسی ای را مطرح می کند و شاگردان باید جواب دهند و حل آنها را بیابند. شاگردان این کار را باید از طریق تفحص معلومات و حقایق در مراحل زیر انجام دهند. تعیین مسأله، انتخاب نمونه، فرضیه سازی، گردآوری بیان، راه حل های ذهنی یا طرح حل مسأله، جمع آوری بیانات و تحلیل نتیجه گیری از بیانات، اظهار نظر با دقت بیشتر.

معلم می تواند از این استراتیژی در خلال ارائه مسایل (دینی، اجتماعی، اقتصادی و محیطی) استفاده کند و شاگردان را به چند گروپ تقسیم نماید تا در باره راه حل های ممکن بحث کنند، معلم باید شاگردان را کمک کند و منابع لازم را در اختیار آنها قرار دهد، عملیات تعلیم و تربیه را تنظیم نماید، آنها را تشویق نماید تا از مهارتهای خود در بحث و جستجو استفاده کنند.

۲- تحلیل متن

از این استراتیژی در تدریس مضمون زبان عربی، تفسیر، حدیث، فقه، سیرت، میراث و اخلاق استفاده می شود، این استراتیژی شامل مراحل زیر است:

معلم در ابتدا متن را یک یا دو بار به طور نمونه بی می خواند و سپس آن را فقره به فقره بالای شاگردان تکرار می نماید تا از درست خواندن آنها مطمئن گردد.

به شاگردان یک فرصت کوتاه می دهد تا متن را بخوانند و روی سؤالاتی که مطرح می شود فکر کنند.

معلم در جریانی که شاگردان متن را خاموشانه می خوانند کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد و بعد در یک فضای مناقشوی جملات و مفاهیم متن را توضیح می دهد.

معلم و شاگردان در مباحثه گروپی روی جوابها و مطالب متن و ارتباط دادن آن با مسائل زندگی کار می کنند.

۳- فراگیری فعالیت

در این نوع آموزش معلم شرایط آموزشی مناسبی را فراهم می سازد که شاگردان فعالیت های مناسبی را به دقت انجام دهند. معلم هنگام فعالیت شاگردان باید موارد ذیل را مراعات نماید. تفاوت های فردی میان شاگردان، فعالیت های مناسب و هدفمند، و تمرکز به مهارتهای عالی فکری. به مثال ذیل توجه فرمایید:

- حج رکن پنجم اسلام است. چند فرض دارد؟ اماکنی را که در آن این فرایض انجام می یابد نام بگیرید.

۴- استراتیژی تدریس مستقیم

زمانی از این روش استفاده می شود که معلم بخواهد مطالب را با استفاده از روش بیان و گفتگو ارایه کند. در این روش نقش اساسی را معلم ایفا می کند.

این روش برای تدریس موضوعات سیرت النبی ﷺ (مانند غزوة بدر) مناسب است.

معلم می‌تواند از این روش برای تدریس مفاهیم و رسیدن به تعمیم استفاده کند.

۵ - استراتژی کار گروهی

در این روش شاگردان به چند گروه چهار تا شش نفری تقسیم می‌شوند، این روش شاگردان را به آموزش فعال از طریق گوش دادن صحیح و مهارت‌های بحث و گفتگو تشویق می‌کند، در این روش شاگردان هر گروه برای رسیدن به اهداف مشترک با یکدیگر کار می‌کنند. معلم می‌تواند از برخی وسایل کمک به شاگردان استفاده کند. از روش کار گروهی میتوان در انجام تحقیقات ساده، ترسیم نقشه اجرای یک نمایشنامه و غیره استفاده کرد.

۶ - روش بازی نقش

این روش از روشهای مهم آموزش فعال به شمار می‌رود در این روش از شاگردان خواسته می‌شود که نقش‌های معینی را که در زنده گی واقعی وجود دارد بازی کنند معلم باید به هر یک از شاگردان بگوید که چه نقشی را ایفا کنند. معلم با همکاری شاگردان موضوع را مشخص می‌کند و افراد را برای ایفای نقش‌های معینی انتخاب می‌کند. مثلاً معلم می‌خواهد که خرید و فروش را به واسطه شاگردان تمثیل کند. در این صورت یکی از شاگردان را برای نقش بایع، دیگری را برای نقش مشتری و سومی را برای نقش بیع مزایده (بازار تیزی) تعیین می‌کند و تمثیل را انجام می‌دهد.

۷ - روش تمرین

تمرین یکی از فنی‌هاست که از قدیم در امر آموختن به کار رفته است. امروز که هدف‌های تربیتی در حیطه‌های دانشی ذهنی و مهارتی تنظیم می‌شود، مسئولیت معلم در دادن تمرین‌های مناسب به متعلم بیشتر می‌شود. تمرین انواع مختلفی دارد؛ مانند: تمرین تکراری، تمرین استنباطی، تمرین‌های چند جوابه، خانه خالی معلوماتی از تمرین‌های عملی می‌توان برای کسب مهارت در خواندن نقشه‌های تاریخی و جغرافیایی، و غیره استفاده کرد.

۸ - روش توضیحی

روش توضیحی عبارت است از انتقال مستقیم اطلاعات به متعلمین با استفاده از مطالب چایی، تشریح درس و سایر رسانه‌ها، در این روش معلم مفاهیم و موضوعات درسی را برای شاگردان عرضه می‌کند، از جمله محاسن روش توضیحی این است که میتوان مجموعه کامل از حقایق، اصول و مفاهیم را به شیوه منسجم به متعلمین آموخت، از محدودیت‌های این روش آن است که شاگرد مطالب حاضر و آماده را دریافت می‌کند و درک‌های حقایق فعال نمی‌باشد. این روش در صورتی که با سایر روشها بکار برده شود موثر خواهد بود. در آموزش بسیاری از مفاهیم علمی می‌توان از روش توضیحی استفاده کرد.

۹ - روش مباحثه گروهی

روش مباحثه یکی از کهن‌ترین روشهایی است که در طول تاریخ تعلیم و تربیه به کار رفته است. در روش مباحثه گروهی، معلم ابتدا شاگردان را به چند گروه تقسیم می‌کند برای هر گروه موضوع را مشخص می‌کند و از شاگردان می‌خواهد تا در باره آن بحث کنند در پایان یک نفر از اعضای گروه نتیجه را به اطلاع سایر شاگردان می‌رساند. بحث گروهی روشی است که به افراد فرصت می‌دهد تا نظریات، عقاید و تجارب خود را با دیگران در میان بگذارند اگر معلم در بحث گروهی نظارت نکند ممکن است که وقت گروه‌ها صرف صحبت‌های بی‌فایده شود. از این روش می‌توان در آموزش موضوعات اجتماعی، قضاوت در مورد عملکرد قهرمانان تاریخی و یا مسایل مربوط راویان مشهور حدیث، پیرامون تقویت محاوره و گفتگو استفاده کرد.

۱۰ - روش واحد کار (پروژه‌ی)

روش واحد کار مستلزم بررسی، جمع آوری اطلاعات و یافتن راه حل، مطالعه و انجام کار عملی است. این روش معمولاً در خارج از مکتب صورت می‌گیرد در این روش معلم موضوعی را با توجه به علایق شاگردان انتخاب می‌کند و از آنها می‌خواهد که در مورد آن به جمع آوری اطلاعات و یا انجام یک فعالیت بپردازند؛ بطور مثال جمع آوری سنگ‌ها برای عملیۀ رجم جمرات در تدریس فقه، تهیه عکس از مناظر به کمک دوربین، مطالعه بنای تاریخی، تهیه نقشه غزوه از غزوات رسول الله علیه الصلاة والسلام و مطالعه در بارۀ یک موضوع دینی، اجتماعی و غیره.

۱۱ - سیر علمی

سیر علمی یک فعالیت تجربی خارج از مکتب است و بیرون از صنف صورت می‌گیرد. مثلاً باز دید از مساجد و اماکن تاریخی و اسلامی مانند مکه مکرمه، مدینه منوره و بیت المقدس و یا کتابخانه و موزیم آثار اسلامی و غیره.

۱۲ - روش پرسش و پاسخ

روش سؤال و جواب فنی است که میتوان از آن در تدریس کلیه دروس استفاده کرد. به خصوص در زمانی که معلم می‌خواهد توجه شاگردان را به تفکر در بارۀ یک مفهوم جدید جلب کند، از این روش استفاده می‌کند. این فن ممکن است که برای مرور مطالبی که قبلاً تدریس شده است برای ارزیابی از میزان آموخته‌های شاگردان مورد استفاده قرار گیرد.

انواع سؤالهایی که معلم می‌تواند آنها را مطرح کند، آنها را قرار شرح زیر میتوان خلاصه کرد:

۱ - سؤالات یاد آوری.

مثال: فرق میان جمله کامل و جمله ناقص چیست؟

۲ - سؤالات مقایسه‌ای:

مثال: زندگی در یک روستا با زندگی در یک شهر چه تفاوت دارد؟

۳ - علت و معلول:

مثال: چرا باشندگان روستاها و شهرهای عقب مانده بیشتر شکار بیماری می‌شوند؟

۴ - سؤالات توضیحی:

مثال: زکات را تعریف نمایید و مستحقین زکات کی‌ها اند؟

۵ - سؤال برای خلاصه کردن.

مثال: سخنرانی وزیر معارف را در یک دقیقه خلاصه نمایید.

۶ - سؤال برای ذکر مثال:

مثال: کلمات زبان عربی سه قسم است، دو قسم آن را بیان نمایید؟

۷ - تجزیه و تحلیل:

در وحدت و یک پارچگی چه فوایدی نهفته است و در اختلاف چه بدبختی‌هایی متوجه جامعه انسانی می‌گردد؟

۸ - سؤال برای طبقه بندی:

مثال: طهارت مکان از جمله کدام فرایض نماز به شمار می‌رود؟

۹- سؤال برای نتیجه گیری:

مثال: اگر ما، در محیط زیست خویش از نهال شانی غفلت ورزیم چه مصایب را به بار می‌آورد؟

روشهای ارزیابی از معلومات شاگردان

ارزیابی وسیله تشخیص میزان رسیدن به اهداف آموزشی است. ارزیابی تصویر روشنی از موفقیت روشها و فعالیتهای آموزشی به معلم میدهد. برای ارزیابی علوم دینی از روشهای مشابه با مضامین دیگر استفاده می‌شود. از آنجاییکه ارزیابی یکی از مهمترین برنامه های تربیتی است، آموزش یک درس مستلزم آن است که از جمود (تلقین و حفظ معلومات) خارج شود و به فراگیری زنده (بحث و تحلیل، تفسیر، حل مسایل) تبدیل شود. برخی از مهمترین استراتژیهای ارزیابی به شرح زیر است:

روش استفاده از قلم و کاغذ

این روش که از آن در قلم و کاغذ استفاده میشود یکی از مهمترین استرژئی هایی است که قدرت شاگردان را در کار های مشخصی اندازه گیری می‌کند در این روش شاگردان به سؤالهای که به آنها داده می‌شود به صورت کتبی جواب می‌دهند. از این روش معمولاً در امتحانات چهارونیم ماهه و یا سالانه استفاده می‌شود. تا میزان فراگیری شاگردان برای دوره مشخصی ارزیابی گردد باید یاد آوری کرد که این نوع امتحان به حوزه شناختی و دانشی منحصر میماند.

روش ملاحظه (مشاهده):

در این روش معلم یا ملاحظه کننده تمامی حواس خود را متوجه شاگرد می‌کند تا او را در جای معین مراقبت نماید. هدف از مراقبت این است که معلوماتی در باره شاگرد به دست آورده شود تا از آنها برای ارزیابی مهارتها، سلوک و اخلاقیاتش استفاده شود، هنگام ملاحظه از وسایل مختلفی استفاده می‌شود؛ بطور مثال اندازه گیری گاهی عددی است و گاهی غیر عددی، بعد از آنکه معلم این اطلاعات را جمع آوری کرد باید آنها را به صورت کمی تحلیل کند تا نقاط قوت و ضعف شاگردان کشف شود در روش مشاهده از انواع چوکات ارزیابی استفاده می‌شود.

چوکات های ارزیابی انواع مختلف دارد. برای مثال چوکات ارزیابی مهارت شاگردان در حل مسایل، چوکات ارزیابی عملکرد شاگردان چوکات ارزیابی مهارتهای ارتباطی. معلم به حیث مربی می‌تواند خود شخصاً در تهیه چوکات ارزیابی توجه کرده و بصفت مشاهد رفتار و عملکرد شاگردان اقدام کند.

به نمونه ای از چوکات های ارزیابی که برای اندازه گیری مهارت شاگردان در حل مسایل به کار میرود، توجه نمایید:

چوکات یا جدول ارزیابی مبتنی بر عملکرد

شماره	معیار	ضعیف (۱)	متوسط (۲)	خوب (۳)	عالی (۴)
۱	روش				
۲	مشخص کردن مسأله و تحلیل آن				
۳	ارایه				
۴	جمع بندی مطالب و تحلیل آنها				
۵	تصمیم گیری				

در این روش شاگرد باید آنچه را که در جریان زنده گی واقعی آموخته است، توضیح دهد، یا فعالیتی انجام دهد که مهارتهایش را نشان دهد. در این روش به معیارهایی مانند توضیحات شاگرد، انجام نقش یا رول، همکاری در گروه، انجام کار فردی و سایر فعالیت ها توجه میشود.

نمونه چوکات اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس علوم دینی

شماره	معیارها	متوسط	خوب	عالی
۱	با دوستانش با زبان فصیح و صحیح ارتباط برقرار میکند			
۲	از اصطلاحات و مفاهیم و محتوای مضامین علوم دینی استفاده می کند			
۳	به طرف همه شاگردان نگاه میکند			
۴	از شخصیت قوی و با نشاط برخوردار است			
۵	به سؤالات شاگردان با جرأت و اطمینان جواب میدهد			
۶	مفاهیم و اصطلاحات را تعریف میکند			
۷	عناصر مهم محتوا را تعیین میکند			
۸	از کتب علوم دینی مربوط به درس استفاده میکند			
۹	از مواد آموزشی متنوع به روش درست استفاده میکند			
۱۰	وظیفه محوله خود را در وقت معین انجام میدهد			

۳- چوکات ارزیابی مهارت های ارتباطی

این روش برای اندازه گیری کسب مهارت های ارتباط با دیگران به کار گرفته میشود. نصاب مضامین دینی بر انکشاف مهارت های ارتباطی استوار است. در این استراتژی معلومات از جریان فعالیت های ارتباطی شاگرد، نحوه تفکر و روش او در حل مسایل، جمع آوری میشود. به مثال ذیل توجه کنید:

نمونه چوکات اندازه گیری مهارت های ارتباطی

شماره	مهارت های ارتباط	بلی	نخیر
۱	افکار ابتکاری را برای دیگران طرح میکند		
۲	وقتی که مطلب برایش روشن شود رأی دیگران را میپذیرد و از نظر خود دست بر میدارد		
۳	به اندیشه های دیگران ارج می گذارد		
۴	در کاری که به او سپرده شده، احساس مسئولیت میکند		
۵	با دیگران همکاری میکند		

توجه: بخشی از نمره صنفی شاگردان از طریق ملاحظه معلم از عملکرد شاگردان در صنف مشخص میشود. و بقیه آن به تصمیم اداره ارزیابی در وزارت معارف بستگی دارد.

لوازم اجرایی برنامه درسی علوم دینی و زبان عربی

۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز

تخته، تباشیر، مارکر، کتاب رهنمای معلم، کتاب های مربوط به علوم دینی، کامپیوتر و اینترنت در صورت دسترسی، تصاویر و فلم های مستند و متعلق به مضامین سیرت النبی صلی الله علیه وسلم.

۲- انتظار از معلمین زبان عربی و علوم دینی

الف: توانایی های عمومی

داشتن لیسانس در علوم شرعی یا اقلأ فوق بکلوریا، آشنایی با مضمونیکه درس می دهد، آشنایی با مشخصات سنی و ذهنی شاگردان، آشنایی با روش های تدریس و شیوه های ارزیابی از دانسته های شاگردان علاقمند به شغل معلمی، داشتن صلاحیت اخلاقی

ب: توانایی های اختصاصی

آشنایی با برنامه درسی و شیوه های تدریس دروس مختلف علوم دینی

- توانایی در طراحی پلان یادگیری برای دروس مختلف

- توانایی اداره صنف های درسی

- توانایی استفاده از وسایل کمک آموزشی

۳- انتظار از مکتب

- فراهم کردن شرایط برای اجرای برنامه (تهیه کتب، رهنمای معلم و لوازم آموزشی)

- برقراری ارتباط منظم با والدین

- توجه به مصوبات وزارت معارف در اجرای برنامه زمانی

- نظارت بر عملکرد معلمان در صنف و رهنمایی معلمان

- ایجاد کتابخانه در مکاتب

- تهیه کتاب های مورد نیاز معلمان با همکاری خانواده ها

۴- انتظار از خانواده

- برقراری ارتباط با معلمین اطفال خود در مورد وضعیت تعلیمی شان

- با خبر بودن از پیشرفت درسی اطفال شان

- همکاری با اداره مکتب

فصل دوم

رهنمای تدریس

در فصل اول این رهنما شما معلمان گرامی با کلیات برنامه درسی، روش های تدریس و شیوه ارزیابی این برنامه آشنا شدید، در این فصل با پلان سالانه و روش تدریس هر درس آشنا خواهید شد.

پلان سالانه تدریس:

پلان سالانه تدریس به شما نشان می دهد که محتوای یک کتاب درسی را در طول یک سال تعلیمی چگونه تقسیم بندی کنید. در کشور ما شروع سال تعلیمی برای ولایات سردسیر و گرمسیر فرق می کند. در ولایات گرمسیر سال تعلیمی از اول خزان شروع می شود و دو هفته ماه جدی به امتحان اختصاص داده شده و در هفته آخر شاگردان به رخصتی می روند. در پایان ماه بهار یعنی جوزا، دو هفته اول به امتحان اختصاص داده شده و شاگردان به رخصتی می روند.

اما در ولایات سردسیر سال تعلیمی از (پانزده حوت) آغاز می شود. امتحانات پایان نیمه سال تعلیمی در دو هفته آخر ماه سرطان آغاز شده، شاگردان در دو هفته اول ماه اسد پس از امتحانات به رخصتی می روند. امتحانات پایان سال در دو هفته اول ماه قوس شروع می شود. و پس از آن شاگردان به رخصتی آخر سال می روند. طول سال تعلیمی در مجموع ۲۸ هفته است. برای تنظیم پلان سالانه تعداد صفحات کتاب درسی را بر عدد ۲۸ تقسیم می کنیم. عدد بدست آمده نشان می دهد که شما معلم عزیز در هر هفته چند صفحه کتاب درسی را باید تدریس کنید.

پلان سالانه مخصوص ولایات سردسیر

فصل	ماه	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا				
تابستان	سرطان			امتحانات	امتحانات
	اسد	رخصتی	رخصتی		
	سنبله				
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر

فصل	ماه	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس				
زمستان	جدی	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی
	دلو				
	حوت				
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

صفات معلم خوب

۱. معلم باید دارای تقوی، دیانت و اخلاق حمیده باشد.
۲. معلم باید از خلوص نیت برخوردار باشد.
۳. معلم باید فروتن و متواضع باشد.
۴. معلم باید دارای عزم و اراده قوی باشد.
۵. معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد.
۶. معلم باید دارای قابلیت های علمی بوده و بر مضمونی که تدریس می نماید کاملاً مسلط باشد.
۷. معلم باید در میان شاگردان خود فضای صمیمیت را ایجاد نماید.
۸. معلم باید شکیبایی داشته و مشکلات را تحمل نماید.
۹. معلم باید به شاگردان دلسوز و مهربان باشد.
۱۰. معلم باید در مورد مشخصات شاگردان اطلاع داشته باشد.
۱۱. معلم باید به مسایلی که نمی داند اعتراف نماید.
۱۲. معلم باید نظافت و پاکیزه گی را رعایت نماید.
۱۳. معلم باید وجایب و مسؤولیت های دینی و ملی خود را بجا آورده و برای شاگردان خود الگو و نمونه باشد.
۱۴. معلم باید به نظریات و آراء شاگردان گوش داده با دیدگاه های ایشان بردبارانه برخورد نماید.
۱۵. معلم باید با شاگردان روابط نیک و حسنه داشته باشد.
۱۶. معلم باید دارای زبان بلیغ و فصیح باشد.
۱۷. معلم باید درس را با دعاء آغاز و خاتمه بخشد.

درس اول (بخش اول)

عنوان: بلدی الجمیل

صفحه: ۱ - ۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- انواع کلمه را بشناسند.
- اسم، فعل و حرف را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- کلمات مفرد را به جمع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

کلمه: لفظی را گویند که بر معنایی دلالت کند و برای همان معنا وضع شده باشد.

کلمه بر سه نوع است: اسم، فعل و حرف.

اسم: کلمه ای را گویند که بر معنای مستقلی دلالت کند، و به هیچ یک از زمانه های سه گانه مربوط نباشد، مانند: رَجُلٌ، عَصْفُورٌ، بَيْتٌ، صَدَقٌ.

فعل: کلمه ای است که بر معنای مستقلی دلالت کند، و معنای آن به یکی از زمان های (ماضی، حال، آینده) مربوط باشد، مانند: ضَرَبَ يَضْرِبُ اِضْرِبْ

حرف: کلمه ای است که بر معنای مستقلی دلالت نکند و معنای آن زمانی ظاهر گردد که در جمله استعمال شود. به وسیله حرف میان کلمات ارتباط ایجاد می شود. مانند: جلستُ علی الكرسي. که در این مثال کلمه (علی) حرف است.

علامت های اسم:

- ۱- پذیرفتن حرف جر مانند: درستُ فی المدرسة.
- ۲- قبول تنوین مانند: محمدٌ رسولٌ.
- ۳- دخول (ال) مانند: الرَّجُلُ، الشَّجَرَةُ، البنت
- ۴- پذیرفتن إضافة مانند: درستُ کتابِ التَّحْوِ.
- ۵- قبول نداء، مانند: یا طالب اَتَقِنْ عملک.

علامت های فعل:

- ۱- دخول قد مانند: قد ذهب
- ۲- دخول سین و سوف مانند: سیکتب، سوف یکتب
- ۳- دخول حرف جازم بر آن مانند: لم یکتب
- ۴- دخول تاء فاعل در آخر فعل. مانند: ذهبْتُ.
- ۵- دخول تاء تأنیث ساکنه در آخر فعل. مانند: ذهبَتْ

علامات حرف:

حرف علامت های اسم و فعل را نمی پذیرد و بر سه قسم اند:

- ۱- حروف مخصوص اسم مانند حروف جر من، إلى، عن، علی، فی...
- ۲- حروف مخصوص فعل مانند: حروف نصب (أن، إذن، کی، لن) و حروف جزم (إن، لم، لای نهی و لام امر)
- ۳- حروف مشترک بین اسم و فعل مانند حروف عطف (و، ف، ثم، أو، أم) و حروف استفهام (هل و همزه)

معنای کلمات:

عاصمة: پایتخت. الدول المجاورة: کشورهای همسایه. بالمائة: فیصد. آسیا الوسطی: آسیای میانه.
تتكون: تشکیل میابد. يتغير: دگرگون می شود. جو: فضاء. الفواكه: میوه جات.
المعروفة: مشهور. العنب: انگور. التفاح: سیب. الرمان: انار. الشمام: خربوزه.

روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه بی، سوال و جواب و انفرادی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، فرهنگ عربی، نقشه افغانستان، تخته و تباشیر

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی، خود را مختصراً به شاگردان معرفی نموده و سال نو تعلیمی را به آنها تبریک گفته و معلومات مختصری درباره موضوعات گنجاینده شده در کتاب درسی صنف هشتم ارایه می دارد و بعداً عنوان درس اول را که (بلدی الجمیل) است با خط برجسته روی تخته نوشته و شاگردان را متوجه صفحه اول کتابهای شان ساخته و درس را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید.	شاگردان خاموشانه و با کمال ادب به سخنان معلم گوش فرامی دهند.
۳۰ دقیقه	— معلم متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و از شاگردان می خواهد که به قرائت نمونه بی معلم گوش فرا دهند. — معلم بار دوم متن درس را خوانده و معنی می کند و سپس به شاگردان هدایت می دهد که یک به یک متن درس را بخوانند و او روش خواندن شان را تصحیح می نماید تا آنکه از درست خواندن آنها مطمئن گردد. — معلم واژه های مشکل متن را روی تخته می نویسد و سپس با شاگردان معانی آن را مناقشه می نماید و مرادف های آنها را به زبان عربی و ترجمه آن را به دری می نویسد، و سپس از شاگردان می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های خود بنویسند. — معلم سوالهای تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و از آنها می خواهد که با نگاه کردن به متن درس به سوالها پاسخ دهند.	شاگردان گوش می دهند شاگردان می نویسند. شاگردان به سوالهای تمرین اول پاسخ می دهند.

- عنوان درس امروز ما چه بود ؟
- مساحت افغانستان چند کیلومتر مربع است ؟
- کی می تواند معنای کلمات (عاصمة — الدّول المجاورة) را بگوید ؟

کارخانه گی:

- معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد و به آنها هدایت می دهد تا در مقابل جوابات درست تمرین، علامه (✓) و در مقابل جوابات غلط علامه (×) را بگذارند.

پیام درس:

- معلم دوستی و محبت و عشق به میهن را در ذهن شاگردان می کارد و در باره آن اطلاعات اساسی ارائه می نماید.

درس اول - بخش دوم

عنوان: بَلَدِي الْجَمِيلُ

صفحه: ۳ - ۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

تا بع اهداف بخش اول درس.

معلومات اضافی:

معنای کلمات:

مسقط الرأس: زادگاه المديرية: ولسوالی التسمية: تن، نفر، جمعیت
الطقس: آب وهوا سُكَّان: باشندگان

روش تدریس: مناقشه، سوال وجواب، انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف وبررسى کارخانه گى درس گذشته را ارزىابى مى کند:</p> <p>– کى مى تواند سوال ذيل را به عربى پاسخ گوید؟</p> <p>– (أين تقع أفغانستان؟ وهل هي بلد زراعى؟)</p> <p>– معلم درس را به نام خداوند — جل جلاله — آغازنموده نخست درمورد کلمه وانواع آن به شاگردان مختصراً توضيح مى دهد وسپس، کلمات تمرين سوم را که انواع کلمه بوده ودرسه ستون جداگانه نوشته شده است، براى آنها مى خواند و ازيشان مى خواهد که به تعقيب وى تکرارنمايند ونيز کلمات را به شکل انفرادى بالای چندشاگرد تکرارمى نمايد تا شاگردان اسم، فعل وحرف را درست بشناسند.</p>	<p>شاگردان به تعقيب معلم کلمات را تکرار مى کنند.</p>
۳۰ دقیقه	<p>– معلم به شاگردان هدايت مى دهد تا جواب درست را درتمرين چهارم نشانى کنند. دراين تمرين براى هرکلمه سه جواب داده شده است که يکى از آنها درست مى باشد، وشاگردان جواب درست را توسط پينسل نشانى مى نمايند. به طورمثال: «بلاد» یک کلمه است ودرمقابل آن سه جواب ارايه گرديده است که آيا «بلاد» اسم است يافعل وياحرف شاگردان با استفاده ازتوضيحات معلم و تمرين سوم، درس ميدانند که کلمه «بلاد» داراى تنوين است وتنوين يکى ازعلامه هاى اسم مى باشد. بنابرآن درمقابل (اسم) علامه (ص) مى گذارند.</p> <p>– معلم یک کلمه از کلمه هاى تمرين پنجم را براى شاگردان روى تخته درجمله استعمال مى نمايد. مثلاً:</p>	<p>چند شاگرد تمرين را تکراراً ميخوانند.</p>

<p>شاگردان متباقی کلمات تمرین را در جمله استعمال می نمایند.</p> <p>شاگردان کلمات مفرد را به جمع تبدیل می نمایند.</p>	<p>- وسط: تقع أفغانستان في وسط قارة آسيا.</p> <p>معلم متباقی کلمه های تمرین را بالای شاگردان روی تخته درجمله استعمال می نماید وبه آنها هدایت می دهد تا باکمک واستفاده از متن درس کلمات داده شده را درجمله استعمال نمایند.</p> <p>- معلم دومثال ازتمرین ششم را که جمع نمودن کلمات مفرد می باشد روی تخته برای شاگردان حل می نماید مثلاً:</p> <p>ساکن - ساکن بلد:بلاد</p> <p>ودوکلمه دیگررا بالای شاگردان حل می نماید وبه آنها می گوید که به کمک متن درس کلمات مفرد را به جمع تبدیل نمایند.</p> <p>- معلم کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته ومعنا می نماید، یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به اوهدایت می دهد تا کلمات را به آوازبلند بخواند وازشاگردان دیگرمی خواهد تا به تعقیب وی کلمات راتکرارنمایند. مثلاً:</p> <p>الوطن:کشور، میهن مسقط الرأس:زادگاه السكان: باشندگان المديرية:ولسوالی</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح سوال های آتی ارزیابی می نماید:</p> <p>— «زادگاه» را به زبان عربی چه می گویند؟</p> <p>— «ولسوالی» را به زبان عربی چه می گویند؟</p> <p>— «باشندگان» را به زبان عربی چه می گویند؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم (الواجب المنزلی) رابه شاگردان کارخانه گی می دهد و از آنها می خواهد که به سوالهای داده شده، در کتابچه های خود پاسخ دهند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	---	-----------------

درس دوم - بخش اول

عنوان: بعثة محمد صلى الله عليه وسلم

صفحه: ۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنی کرده بتوانند.
- انواع فعل را بدانند.
- انواع فعل و علامت های آنرا از جمله ها استخراج کنند.
- فعل ماضی را به مضارع و امر تبدیل کرده بتوانند.
- صیغه فعل ماضی غایب مذکر را به صیغه مثنی و جمع غایب تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

- فعل با توجه به زمان آن بر سه قسم تقسیم می شود: ماضی، مضارع و امر
- ۱- فعل ماضی: فعلی است که برانجام کاری در زمان گذشته دلالت کند. مانند: کَتَبَ، دَرَسَ، اسْتَغْفَرَ. علامت های فعل ماضی این است که تاء تأنیث ساکن را می پذیرد. مانند: نَجَحْتُ، ذَهَبْتُ، پذیرفتن (تاء) فاعل (متکلم، مخاطب مذکر مؤنث) مانند: قَرَأْتُ، قَرَأْتَ، قَرَأَ فعل مضارع: فعلی است که برانجام کاری در زمان حال و آینده دلالت کند. مانند: یدرس، یعلم
 - ۲- فعل مضارع: فعلی است که برانجام کاری در زمان حال و آینده دلالت کند. مانند: یدرس، یعلم

یستخرج.

وعلامت های آن عبارت اند از:

- ۱- پذیرفتن حروف نصب، مانند: لَنْ أَذْهَبَ کی أَتَکَلَّمُ
 - ۲- پذیرفتن حروف جازمه، مانند: لَمْ أَذْهَبَ
 - ۳- پذیرفتن (سین) یا (سوف)، مانند: سوف أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ سَأَتَعَلِمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ.
- فعل مضارع با یکی از حروف مضارع شروع می شود که در یک کلمه جمع آوری شده است (أتین)
- ۳- فعل امر: فعلی است که بر طلب انجام کاری در زمان حال دلالت کند.
- علامت های فعل امر:

- ۱- پذیرفتن یاء مخاطبه، مانند: اذهبي إِلَى الْمَدْرَسَةِ
- ۲- پذیرفتن نون تأکید ثقیله، مانند: ادرسنّ، اذهبنّ

معنای کلمات:

- ظلمات: تاریکی ها. الأصنام: بت ها. يتقاتلون: باهم می جنگند. یدفنون: دفن می نمایند.
- یتعبد: عبادت می کند. علق: خون بسته. علّم: آموخت، تعلیم داد.
- بدأ: آغاز نمود. تحمّل: برداشت کرد. نفتدی: پیروی می کنیم.
- روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، تکرار انفرادی و دسته جمعی.
- مواد مورد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، نقشه کشور عربستان، یکی از کتابهای سیرت.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف وبررسى كارخانگى، درس گذشته را ارزىابى مى كند:</p> <p>– كى مى تواند عبارت زير را ترجمه نمايد:</p> <p>(أفغانستان بلد زراعى يزرع فيها أنواع من الحبوب و الفواكه).</p> <p>معلم جهت در يافت عنوان درس جديد، با طرح سوال ذيل توليد انگيزه مى كند:</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– كى مى تواند بگويد كه برگزيده را به عربى چه مى گویند ؟</p> <p>– معلم بعد از دريافت جواب، عنوان درس جديد را كه (بعثة محمد صلى الله عليه وسلم) است، به خط درشت روى تخته نوشته و شاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته و درس جديد را به نام خداوند ـ جل جلاله ـ آغاز مى نمايد.</p> <p>– معلم متن درس را به آواز بلند مى خواند و از شاگردان مى خواهد خاموشانه به خواندنش گوش دهند.</p> <p>– معلم چند شاگرد را مكلف مى سازد تا متن درس را بخوانند و خود براى آنها تصحيح مى نمايد، تا خواندن و تلفظ شان درست شود.</p> <p>– معلم بعد از آن، متن درس را با اشتراك فعال شاگردان معنى مى كند و در عين زمان كلمه هاى مشكل را كه در متن درس وجود دارد روى تخته مى نويسد و بعداً معنى آن را به عربى و زبان مى نويسد و از شاگردان مى خواهد تا آن را در كتابچه هاى خود بنويسند.</p> <p>– معلم جواب سوالهاى تمرين اول درس را با شاگردان مناقشه و بحث مى نمايد و به آنها مى گويد تا با استفاده از متن درس به آن سوال ها پاسخ ارايه نمايند.</p> <p>– معلم دو مثال از تمرين دوم درس را كه ترتيب كلمات است تا از آنها جمله هاى مفيدة ساخته شود، روى تخته حل مى نمايد. مثلاً :</p> <p>– أنزل الله القرآن الكريم.</p> <p>– بدأ محمد يدعو الناس</p> <p>و از شاگردان مى خواهد كه متباقى كلمات را ترتيب دهند تا از آنها نيز جمله هاى درست و مفيدة ساخته شود.</p>	<p>شاگردان درس را مى خوانند</p> <p>شاگردان كلمات مشكل درس را در كتابچه هاى خود مى نويسند.</p> <p>شاگردان به متن درس مراجعه نموده به سوالهاى طرح شده جواب مى دهند.</p>

- کی می تواند متن درس را درست خوانده و ترجمه نماید ؟
- کی می تواند معانی کلمات (الأصنام، ظلمات و علق) را بگوید ؟
- کی می تواند سوال (من الذى بعثه الله بالنبوة؟) را پاسخ بگوید ؟

کارخانه گی:

- معلم دو مثال باقی مانده تمرین دوم درس را برای شاگردان کارخانه گی می دهد.

پیام درس:

معلم باید در باره بعثت محمد - صلى الله عليه وسلم - و شماری از عمده ترین اوصاف آن حضرت - صلى الله عليه وسلم - روشنی اندازد و به آنها بفهماند که دانستن زندگی نامه آن حضرت و اوصاف وی از عمده ترین مسؤولیت های مسلمان می باشد.

درس دوم (بخش دوم)

عنوان: بعثةُ محمد صلی الله علیه وسلم

صفحه: ۹ - ۱۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

تابع اهداف بخش اول

معلومات اضافی: تابع معلومات اضافی بخش اول

معنای کلمات:

عَلِمَ: دانست. فهِمَ: فهمید. أَرْسَلَ: فرستاد.

روش تدریس: مناقشه‌ی، انفرادی، تکرار و سوال جواب.

موادممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟</p> <p>«بدأ محمد – صلی الله علیه وسلم – يدعو الناس إلى توحيد الله وإلى نور الإسلام».</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم درس جدید را با نام خداوند – جل جلاله – آغاز نموده و در قدم نخست پیرامون تبدیل نمودن افعال از ماضی به مضارع و از مضارع به امر توضیح داده و به آنها می گوید هرگاه بخواهیم فعل ماضی را به مضارع تبدیل نماییم یکی از حروف مضارع یا (أتین) را در ابتدای آن داخل کرده و آخر آن را مضموم می نماییم. مثلاً:</p> <p>كَتَبَ – يَكْتُبُ دَرَسَ – يَدْرُسُ</p> <p>و اگر بخواهیم فعل مضارع را به امر تبدیل نماییم، از فعل صحیح ثلاثی مجرد حرف مضارع را حذف نموده و به عوض آن همزه می گذاریم و آخر فعل را ساکن می سازیم، و هرگاه عین کلمه فعل مضارع مضموم باشد همزه فعل امر نیز مضموم می باشد، و اگر عین کلمه فعل مضارع مفتوح و یا مکسور باشد همزه فعل امر مکسور می باشد و عین کلمه فعل امر مطابق عین کلمه فعل مضارع مفتوح و یا مکسور می باشد. مثلاً: تَكْتُبُ – اُكْتُبْ</p> <p>تَجْلِسُ – اجلس تعلم – اعلم</p> <p>وبعداً شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و دو مثال از تمرین سوم درس</p>	<p>شاگردان خاموشانه گوش می دهند.</p>

<p>شاگردان می نویسند</p> <p>شاگردان فعل (بدأ) را در جمله استعمال می نمایند</p> <p>بدأ خالد يكتب الدرس</p> <p>بدأ حامد يشرب الماء</p> <p>شاگردان افعال را مطابق ضمائر می نویسند</p> <p>همارجعاً هم رجعوا</p> <p>هما وضعاً هم وضعوا</p> <p>هما وجداً هم وجدوا</p> <p>شاگردان (ال) را بالای اسم ها داخل نموده و روی تخته می نویسند</p> <p>شاگردان تکرار می نمایند</p> <p>شاگردان می نویسند</p>	<p>را طور نمونه برای آنها حل می نماید. مثلاً:</p> <p>علم - يعلم - اعلم فهم - يفهم - افهم</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را مطابق نمونه، بالای شاگردان روی تخته حل می نماید.</p> <p>- معلم یک مثال از تمرین چهارم را که استعمال فعل (بدأ) در جمله می باشد برای شاگردان روی تخته در جمله استعمال می نماید. مثلاً (بدأ التلميذ يدرس في الصف)</p> <p>و مثال های باقی مانده را بالای شاگردان روی تخته صنف کار می نماید.</p> <p>- معلم پیرامون ضمائر منفصل که سال گذشته در کتاب صنف هفتم خوانده اند باردیگر مختصراً معلومات داده و یک مثال تمرین پنجم را به آنها طور نمونه روی تخته حل می نماید.</p> <p>مثلاً: هو فتح هما فتحا هم فتحوا</p> <p>و مثال های دیگر را روی تخته، بالای شاگردان کار می نماید تا آنها گردان افعال را همراه با ضمائر درست بیاموزند.</p> <p>- معلم دو مثال از تمرین ششم را که داخل نمودن (ال) تعریف بالای اسم ها می باشد روی تخته طور نمونه به شاگردان حل نموده و به آنها توضیح می دهد که (ال) یکی از علامه معرفه است. هرگاه (ال) بالای اسمی داخل گردد، آن اسم از نکره به معرفه بدل شده و تنوین آخر آن نیز ساقط می گردد؛ یعنی (ال) و تنوین هیچگاه در یک کلمه جمع نمی شوند، مثلاً: الباب - الأسد</p> <p>و مثال دیگر تمرین را بالای شاگردان روی تخته کار می نماید.</p> <p>- معلم تمرین هفتم درس را که ذخیره لغات می باشد، به ترتیب زیر برای شاگردان حل می نماید: نخست کلمات را روی تخته نوشته و معنا می کند، سپس کلمات را به آواز بلند خوانده و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی کلمات را تکرار نمایند و نیز یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته، به او هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگری تعقیب وی مانند بار اول تکرار نمایند و همچنان به آنها هدایت می دهد تا کلمات را بامعنای آن در کتابچه های شان بنویسند. مثلاً:</p> <p>أرسل: فرستاد الرسول: فرستاده شده</p> <p>النار: آتش الآداب: جمع ادب، اخلاق خوب</p>	
---	--	--

معلم جهت حصول اطمینان شاگردان را ارزیابی می نماید:
 — کلمات آتی را معنا کنید: أرسل — النار — الرسول.
 — کلمات آتی را به عربی ترجمه نمایید: آتش، شیر، دروازه.

کارخانه گی:

— معلم به شاگردان هدایت می دهد که تمرین (الواجب المنزلی) را در خانه
 های خویش حل نموده فردا به صنف بیآورند.

شاگردان جواب میدهند.

درس سوم (بخش اول)

عنوان: العودة من السفر

صفحه: ۱۱

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان با ید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- معنای جمله فعلیه را بدانند.
- جمله های فعلیه را ساخته بتوانند.
- حرف (ال) را در کلمات درست بنویسند.

معلومات اضافی:

جمله: آنست که ازدو کلمه یا بیشتر از آن ترکیب شده و دارای معنای مفید و مستقل باشد.

مانند: البستانُ جمیلٌ یفوزُ المجتهدُ

انواع جمله: جمله بر دو نوع است: جمله اسمیه و جمله فعلیه.

جمله اسمیه: به جمله ای گفته می شود که دراصل با اسم شروع شده باشد یا جمله ای که در آن

اسم رکن اول بوده باشد. مانند: الجوُّ ممطرٌ – الحديقة جميلةٌ – العلم مفیدٌ

جمله فعلیه: به جمله ای گفته می شود که دراصل با فعل شروع شده باشد و یا جمله ای که در آن

رکن اول، فعل باشد. مانند: نجحَ زيدٌ. اجتهدَ عبداللهُ فی دروسه.

معنای کلمات:

العطلة: رخصتی. رحبت: خوش آمدید گفت. جامعة: پوهنتون (دانشگاه). الأسرة: خانواده.

يعود: بازمی گردد. بلده: میهنش. التفوق: عالی. تذكرة السفر: تکت طیاره.

الطيران: هواپیمایی. يستعد: آمادگی می گیرد. مطار: میدان هوایی.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممددرسی: کتاب، تخته، تباشیر، تصویر طیاره و میدان هوایی.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند افعال ماضی: (کتب، قرأ، فتح و وجد) را به مضارع و امر تبدیل نماید؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>– بازگشت از سفر را به عربی چه می گویند؟</p> <p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (العودة من السفر) است به خط درشت روی تخته می نویسد و شاگردان را متوجه کتاب هایشان ساخته و درس</p>	

۳۰ دقیقه

جدید را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید.

— معلم متن درس را برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد که به کتابهای خود نگاه کنند و به خواندن او گوش فرا دهند.

— معلم بار دوم، متن درس را می خواند و معنای آن را با شاگردان مناقشه می نماید، تا شاگردان هم در ترجمه و معنا کردن متن اشتراک نمایند، سپس سه شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد که متن درس را به آواز بلند بخوانند، و نیز پنج شاگرد دیگر را انتخاب می نماید و متن درس را دودو سطر بالای آنها خوانده و ترجمه می نماید.

— معلم کلمات مشکل درس را روی تخته نوشته و معنا می نماید و به شاگردان هدایت می دهد تا آنرا در کتابچه های شان بنویسند.

— معلم کلمات تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید سپس کلمات ستون (ا) را بالای تخته نوشته و به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات مترادف را از ستون (ب) انتخاب نموده و در مقابل کلمات ستون (ا) بنویسند. مثلاً :

سنة: سال عام: سال

الاخیر: پایانی النهای: پایانی

کاملة: کامل، پوره تامة: کامل، پوره

أسرة: خانواده عائلة: خانواده

شاگردان کلمات ستون (ب)

را می نویسند

و همچنان به شاگردان هدایت می دهد تا توسط پنسل کلمات مترادف تمرین را به همدیگر وصل نمایند و در آخر کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند. ارزیابی:

— کی می تواند متن درس را درست بخواند و معنا کند ؟

— کی می تواند جمله را تعریف نماید؟

— کی می تواند انواع جمله را بیان کند؟

— کی می تواند مرادف کلمات (سنة و أسرة) را بگوید ؟

۱۰ دقیقه

کارخانه گی:

— معلم تمرین اول درس را برای شاگردان کارخانه گی بدهد.

پیام درس:

— معلم در باره تحصیلات عالی و اهمیت آن در پیشرفت کشور روشنی می اندازد و آنها را به ادامه تحصیلات شان در پوهنتون های خارجی و یا داخلی تشویق می نماید.

شاگردان کلمات مترادف را

با هم وصل می نمایند

درس سوم (بخش دوم)

عنوان: العودة من السفر

صفحه: ۱۳ - ۱۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

مطابق اهداف بخش اول

معلومات اضافی:

به بخش اول مراجعه شود.

معنای کلمات:

أنا أحسُّ بألمٍ: احساس درد می کنم

شرب: نوشید

أكل: خورد

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، تکرار

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند جمله (رَحِبَتِ الْأُسْرَةُ بِهِ) را معنا نماید ؟</p> <p>– معلم عنوان درس را که (العودة من السفر) است روی تخته نوشته و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید.</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید و نیز درمورد جمله فعلیه به شاگردان معلومات می دهد و سپس جمله های تمرین را بالای آنها تکرار می نماید.</p> <p>– معلم یک مثال از تمرین چهارم درس را که گردان فعل مطابق ضمائر است طور نمونه برای شاگردان حل می نماید.</p> <p>مثلاً: أكل: هو أكل هي أكلت هما أكلا هما أكلتا</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان روی تخته حل می نماید.</p> <p>– معلم مطابق مثال داده شده در تمرین پنجم درس که منظور آن استعمال صیغه مؤنث فعل ماضی در جمله می باشد یک جمله را روی تخته برای شاگردان می نویسد:</p> <p>مثلاً: ذهبتُ فاطمةُ إلى السوقِ.</p> <p>و به شاگردان هدایت می دهد تا مطابق مثال داده شده جمله ساخته و در روی</p>	<p>شاگردان متباقی مثالها را می نویسند:</p> <p>هو شرب هي شربت هما شربا هما شربتا</p> <p>شاگردان جمله می سازند:</p> <p>– أكلتُ مريمَ الطعامَ.</p> <p>– شربتُ زينبِ الماءَ.</p> <p>– نظرتُ أسماءَ إلى السَّوْرَةِ.</p>

<p>شاگردان تمرین ششم را به ترتیب زیر حل می نمایند:</p> <p>هو يحسُّ بألمٍ هي تحسُّ بألمٍ نحن نحسُّ بألمٍ</p> <p>شاگردان کلمات تمرین هفتم را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>تخته بنویسند.</p> <p>- معلم در تمرین ششم (ضمایر) را در جمله استعمال نموده و بالای شاگردان روی تخته می نویسد.</p> <p>- معلم کلمات تمرین هفتم را بالای تخته نوشته و معنا می نماید سپس کلمات را به آواز بلند خوانده و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند و همچنان کلمات را به شکل انفرادی بالای چند شاگرد می خواند مثلاً:</p> <p>جواز السفر: پاسپورت. رقم الجواز: شماره پاسپورت.</p> <p>تأشيرة الخروج: ویزه خروجی. تأشيرة الدخول: ویزه دخولی. قاعة الانتظار: سالون انتظار قاعة الإستقبال: سالون پذیرایی.</p> <p>مضيف: میزبان. استمارة: فورمه.</p> <p>الإقلاع: پرواز. هبوط: نشستن، فرود آمدن.</p> <p>الملّاح البحري: کشتی ران. ضابط الجوازات: مسئول پاسپورت ها.</p> <p>الحجز: ریزرف کردن. ونیزبه شاگردان هدایت می دهد تا کلمات را با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم جهت ارزیابی از شاگردان می پرسد:</p> <p>— معنای «قاعة الاستقبال» چیست؟</p> <p>— «جواز السفر» چه معنی دارد؟</p> <p>— فرق میان «تأشيرة الدخول» و «تأشيرة الخروج» چیست؟</p> <p>کارخانه گئی:</p> <p>معلم تمرین الواجب المنزلی را به شاگردان کارخانه گئی می بدهد.</p>	
---	--	--

درس چهارم - بخش اول

عنوان: إشارات المرور

صفحه: ۱۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- جمله فعلیه را که فعل آن مضارع باشد بشناسند.
- کلمات مفرد را به جمع تکسیر تبدیل کرده بتوانند.
- همزه وصل را در جمله ها بشناسند.

معلومات اضافی:

جمله فعلیه به جمله یمی گفته می شود که در اصل با فعل های ماضی، مضارع و امر شروع شود. در این درس جمله فعلیه

یمی که با فعل مضارع شروع شود ارایه می شود. مانند:

أذهب إلى السوق - أشتري كتاباً - نأكل السمك.

جمع تکسیر: مُکسَربه معنای شکسته است و در اصطلاح به جمعی گفته می شود که

مفرد آن تغییر کرده باشد، و بر سه یا بیشتر از آن دلالت کند، مانند: رجل - رجال کتاب - کُتب

جمع تکسیر دو نوع است:

۱- جمع قلت: بر عددی دلالت می کند که کمتر از سه و بیشتر از ده نباشد، مانند:

رجل - أرجل عین - أعین فتی - فتية عنب - أعناب غذاء - أغذية

۲- جمع کثرت: جمعی است که بر سه یا بیشتر از آن دلالت نماید و بیشتر از پانزده صیغه دارد.

مانند: أحمر - حمق - حمق - حمراء أبيض - بیض

همزه وصل: عبارت از همزه ای است که در ابتدای جمله تلفظ می شود ولی در وسط کلمه

نوشته شده و تلفظ نمی شود. مانند: اجلس یا رجل

یا رجل اجلس. خدای متعال می فرماید: «یا أبت استأجره فإن خیر من استأجرت القوى الأمین».

معنای کلمات:

مברה: پینسل تراش. الممحاة: پینسل پاک. المحفظة: بکس مکتب. الأدوات: ابزار و وسائل. حافظ:

نگهدار. انبه: متوجه باش. إشارات المرور: اشاره های ترافیکی.

روش تدریس: قرائت نمونه یمی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر مختلفی از اشاره های ترافیکی.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف وبررسى كارخانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى كند:</p> <p>– كى مى تواند معنى كلمات: (إقلاع، هبوط وقاعة الاستقبال) را بگويد ؟</p> <p>توليد انگيزه جهت دريافت عنوان درس جديد:</p> <p>كى مى تواند بگويد كه اشاره هاى ترافيكى را در زبان عربى چه مى گويند ؟</p> <p>– معلم بعد از دريافت جواب، عنوان درس جديد را كه (إشارات المرور) است به خط درشت روى تخته نوشته، شاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته ودرس جديد را به نام خداوند – جل جلاله – آغاز مى كند.</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم متن درس جديد را به آواز بلند براى شاگردان مى خواند وبه آنها هدايت مى دهد كه به قرائت وى گوش دهند، سپس كلمه هاى مشكل درس را روى تخته مى نويسد ومعنا مى كند وبعد از آن متن را بار دوم مى خواند وبا اشتراك شاگردان معنا مى كند.</p> <p>– معلم چند تن از شاگردان را مكلف مى سازد تا متن درس را بخوانند و خود خواندن شان را تصحيح مى نمايد، واين كار را تا زمانى تكرر مى نمايد كه از درست خواندن ودرست معنا كردن آنها مطمئن گردد.</p> <p>– معلم دو تن از شاگردان را به پيش روى صنف مى خواهد تا متن درس را به قسم محاوره بالاى شاگردان عملاً اجرا نمايد طورى كه يك شاگرد در نقش پدر وشاگرد ديگر در نقش محمد محاوره را اجرا نمايند، همكارى وتشويق صورت مى گيرد.</p>	<p>شاگردان به كتابهاى خود نگاه مى كنند وبه قرائت گوش مى دهند.</p>
۱۰ دقیقه	<p>– معلم سوالهاى تمرين اول درس را از شاگردان پرسيده وبه آنها هدايت مى دهد تا با استفاده از متن درس به آنها پاسخ ارايه نمايند.</p> <p>ارزىابى:</p> <p>– كى مى تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>– كى مى تواند جمله (انتبه إلى إشارات المرور) را معنا كند ؟</p> <p>– كى مى تواند جمله درى (مى خواهم به بازار بروم) را به عربى ترجمه نمايد ؟</p> <p>كارخانه گى:</p> <p>معلم تمرين دوم درس را كه جمله ساختن از كلمات نا مرتب است براى شاگردان كارخانه گى مى دهد.</p> <p>پيام درس:</p> <p>– معلم شاگردان را به رعايت نظم وديسپلين در بازار تشويق نموده و آداب عبورومرورازسر ك هاى موتر رو را براى آنها بيان نمايد.</p>	<p>شاگردان به سوالها پاسخ مى گويند.</p>

درس چهارم - بخش دوم

عنوان: إشارات المرور

صفحه: ۱۷ - ۲۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: مطابق اهداف بخش اول

معلومات اضافی:

همزه وصل درجای زیر واقع می شود:

۱- در (ال) تعریف، مانند: الولدُ الخریف

۲- در اول فعل امر ثلاثی، مانند: اكتب ، ادرس ، اذهب

۳- در اول فعل ماضی خماسی، سداسی و امر و مصدر آن مانند: انتفع المتعلم بعلمه انتفاعاً كبيراً واستغفر ربّه استغفاراً .

۴- در اسمای زیر مانند:

ابن، ابنة ، اسم، امرؤ، امرأة، اثنان، اثنتان.

معنای کلمات:

مدینة: شهر جید: خوب اُعبرُ: بگذر یسمح: اجازه می دهد یصنع: می سازد یصعد: بالا می رود یحصد: درو می کند

انتبه: متوجه باش مفترق الطریق: چهارراهی

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب و تکرار.

مواد مورد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام ، احوال پرسى و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند جمله (حافظ علی سلامتک) را معنا کند ؟</p>	<p>شاگردان جمله می سازند:</p> <p>– أحمد یقرأ الدرس جیداً</p> <p>– أين تذهب یا أخی ؟</p> <p>– أُعبرُ من الشارع.</p>
۳۰ دقیقه	<p>– معلم درس جدید را به نام خداوند – جل جلاله – آغاز نموده و یک مثال از تمرین سوم را که استعمال بعضی از کلمات در جمله می باشد برای شاگردان طور نمونه حل می نماید. مثلاً:</p> <p>– خالد یذهب إلى المدینة.</p> <p>و کلمات باقی مانده تمرین را بالای شاگردان روی تخته حل می نماید، اشتباهات آنها را اصلاح نموده در زمینه همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم کلمات تمرین چهارم درس را برای شاگردان می خواند و معانی آن را با آنها مناقشه نموده سپس به آنها هدایت می دهد تا توسط پینسل کلمات موجود در ستون (أ) را با ضد آنها در ستون (ب) در کتاب های شان وصل نمایند. مثلاً:</p>	<p>شاگردان کلمات ستون الف</p>

<p>را با ضد آنها در ستون باء وصل می نمایند.</p> <p>شاگردان صیغه های امر را در جمله استعمال می کنند</p> <p>- اكتب واجبك.</p> <p>- انتبه إلى إشارات المرور.</p>	<p>حركة وقوف</p> <p>تمر تقف</p> <p>يسمح يمنع</p> <p>- معلم دو مثال از تمرین پنجم درس را که استعمال فعل مضارع مطابق ضمیر است روی تخته برای شاگردان به ترتیب زیر حل می نماید:</p> <p>هو يشرح هي تشرح هما يشرحان هماتشرحان</p> <p>هو يصنع هي تصنع هما يصنعان هماتصنعان</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان حل می نماید.</p> <p>- معلم کلمات تمرین ششم را بالای شاگردان خوانده و یک مثال را طورنمونه برای آنها حل می نماید مثلاً :</p> <p>- انظر إلى السبورة.</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان کار می نماید.</p> <p>- معلم تمرین هفتم را بالای شاگردان تکرار نموده روش نوشتن همزه وصل را برای آنها بیان می نماید تا آنها روش نوشتن همزه وصل را یاد بگیرند.</p> <p>- معلم تمرین هشتم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند سپس تمرین را بالای آنها تکرار می نماید و به آنها هدایت می دهد تا همزه وصل را در کلمات نشان دهند.</p> <p>- معلم کلمات تمرین نهم را که ذخیره لغات می باشد روی تخته نوشته و به ترتیب زیر معنا می نماید:</p> <p>شارع: سرک ، خیابان عمود: ستون</p> <p>محطة: ایستگاه معبر: گذرگاه</p> <p>شرطة المرور: پلیس ترافیک متجر: فروشگاه</p> <p>سيارة الأجرة: تکسی الرصيف: پیاده رو</p> <p>طابق: منزل عمارة: تعمیر (ساختمان)</p> <p>الإسعاف: موتر کمکی (امبولانس)</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح چند سوال از درس ارزیابی می نماید:</p> <p>- « شرطة المرور » یعنی چه؟</p> <p>- « محطة » چه معنا دارد؟</p> <p>- واژگان زیر را به عربی ترجمه کنید:</p> <p>(گذرگاه، پیاده رو، تکسی، سرک).</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>- معلم تمرین (الواجب المنزلي) را به شاگردان کارخانه گی می دهد و از آنها می خواهد که سوال های این تمرین را در روشنی متن درس جواب دهند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
---	---	-----------------

درس پنجم - بخش اول

عنوان: الثعلب و الدجاجة

صفحه: ۲۱ - ۲۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- استعمال (سین و سوف) را با فعل مضارع یاد بگیرند.
- از جمله های مشتمل بر (سین و سوف) تعبیر نمایند.
- همزه قطع را شناخته و روش نوشتن آنرا بدانند.

معلومات اضافی:

فعل مضارع از نظر زمان بین حال و آینده مشترک است. اگر بخواهیم فعل مضارع فقط معنای مستقبل (آینده) را بدهد یکی از حروف (سین و سوف) را بر سر آن می آوریم. مانند:

سأقرأ دروسی. سوف أحضر واجباتی

حرف (سین): حرف استقبال (آینده) است که بر فعل مضارع مثبت می آید و آنرا مخصوص آینده نزدیک می سازد، مانند: سأقابلک اليوم - سأذهب إلى السوق

حرف (سوف): حرف استقبال (آینده) است و بر فعل مضارع مثبت می آید و آنرا مخصوص به زمان آینده بعید، می سازد. مانند: سوف تعلمون - سوف أسافر إلى السعودية.

همزه قطع: همزه بی است که در ابتدا یا وسط کلمه قرار گرفته و تلفظ می شود و بر سر آن عین کوچکی (ء) رسم می شود. مانند: أكرم يارجل - يا رجل أكرم.

همزه قطع در جاهای زیر واقع می شود:

- ۱- در ماضی فعل رباعی و امر و مصدر آن، مانند: أكرم أباک إكراماً حسناً كما أكرمک وأنت صغير.
- ۲- در تمام افعال مضارع، مانند: أنا أدرس في الجامعة - أستغفر ربی كل يوم.
- ۳- در حروفی که با همزه آغاز شده اند، مانند: إن، أن، ألا، أما
- ۴- در دو صیغه تعجب و تفضیل مانند: ما أكرم سميراً - منیر أجمل من أخيه.

معنای کلمات:

ثعلب: روباه رأی: دید دجاجة: مرغ تتمشی: قدم می زند اقترَب: نزدیک شد
الحظيرة: مرغانچه أخذ: شروع کرد ینادی: آواز می کند صباح الخير: صبح بخیر
أفحص: معاینه می کنم أقیس حرارتک: درجه حرارت را اندازه می کنم لکنی: ولی من
أفضل: ترجیح می دهم بیدک: به دست تو رجع: بازگشت خائبا: نا امید
روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، تکرار انفرادی و دسته جمعی، سوال و جواب.
مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، در صورت امکان تایپ و کاست، تصویرهای مرغانچه و روباه.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادا سلام و احوال پرسشی با شاگردان تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند صیغه مؤنث و تشبیه فعل مضارع «یشرح» را روی تخته بنویسد؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>روباه و ماکیان را به عربی چه می گویند؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الثَّعْلَبُ وَ الدَّجَاجَةُ) است به خط درشت روی تخته می نویسد، سپس متن درس جدید را برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد تا متن درس را گوش بگیرند.</p> <p>– معلم متن درس را بار دوم می خواند و با اشتراک شاگردان معنی می نماید.</p> <p>– معلم کلمات مشکل متن درس را با معانی آن روی تخته می نویسد، و از شاگردان می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>معلم بعد از آن درس را دو دو سطر بالای چهارشاگرد تکرار می نماید. در آن اثناء اشتباهات شاگردان را اصلاح نموده و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم سوالهای تمرین اول را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوالها جواب بدهند.</p>	<p>شاگردان کلمات مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>
۱۰ دقیقه	<p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند جمله (عرفت الدَّجَاجَةَ مکر الثَّعْلَبُ) را معنا کند؟</p> <p>– کی می تواند متن درس را درست بخواند؟</p> <p>– کی می تواند این سوال را جواب بدهد؟ (کیف رجع الثَّعْلَبُ؟)</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین دوم و سوم درس را برای شاگردان کارخانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>آگاه ساختن شاگردان از مکر و حيله گری که شماری از افراد در جامعه بدان روی می آورند چنانچه روباه می خواست با حيله مرغ را شکار کند.</p>	

درس پنجم - بخش دوم

عنوان: الثعلب والدّ جاجة

صفحه: ۲۳ - ۲۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: مطابق با اهداف بخش اول

معلومات اضافی: تابع معلومات بخش اول

روش تدریس: مناقشه‌یی، سوال و جواب انفرادی و دسته جمعی، تکرار.

موادممد درسی: کتاب درسی، تخته و تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از اذای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گوی گذشته را ارزیابی می کند.</p> <p>– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟</p> <p>(هل خرجت الدّ جاجة من الحظيرة؟)</p> <p>– سپس معلم در باره علامات فعل مضارع روشنی انداخته و صورت تطبیقی آن را در تمرین چهارم نشان می دهد و شاگردان را به آن متوجه می سازد.</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم جهت حل تمرین پنجم با شاگردان مناقشه و مباحثه می نماید و هر شاگردی که توانست جمله بگوید او را پیش روی صنف خواسته جمله را توسط وی روی تخته می نویسد. و دیگران را نیز تشویق می نماید تا هر کدام جمله ای با استعمال (سین و سوف) بگویند و معلم آنها را تشویق می نماید و جملات آنها را روی تخته می نویسد.</p> <p>– معلم جمله ی نمونه یی که در تمرین ششم داده شده است را روی تخته می نویسد و سپس از شاگردان می خواهد که شبیه به آن دو جمله از نزد خود بسازند. و بعد، از آنها می خواهد که آن را در کتابچه های خود منتقل سازند.</p> <p>– معلم چهار شاگرد را پیش روی صنف خواسته به آنها هدایت می دهد تا حل تمرین هفتم را با استفاده از مثال داده شده در کتاب، به روی تخته بنویسند اشتباهات شان اصلاح و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم از شاگردان می خواهد که تمرین هشتم را مطابق تعلیمات داده شده در اول تمرین، در کتابچه های خود بنویسند و او از روند نوشتن شان سرپرستی می نماید.</p> <p>– معلم کلمات مشکل تمرین نهم را چنین معنی می کند:</p> <p>إسعاف: کمکهای اولیه البرودة: سردی، سرما</p>	<p>شاگردان جملاتی را که در تمرین ششم روی تخته نوشته شده در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان تمرین هفتم را چنین حل می نمایند.</p> <p>علمتُ علمتُ علمتُ شعرتُ شعرتُ شعرتُ أكلتُ أكلتُ أكلتُ درستُ درستُ درستُ</p>

	<p>الممرض: نرس، معاون داکتر الحقنة: پیچکاری المستشفى: بیمارستان، شفاخانه</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <p>ارزیابی:</p> <p>- کی می تواند این جمله را معنا کند ؟ (كانت الدّجاجة فی ساحة البيت)</p> <p>- کی می تواند معنای این جمله را بگوید ؟ (سوف أذهب إلى البيت)</p> <p>- معنای « إسعاف » چیست ؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>شاگردان بر علاوه کارخانگی داده شده در کتاب تمرین ششم را نیز در کتابچه های خود حل می کنند</p>	
--	---	--

درس ششم - بخش اول

عنوان: الصداقة

صفحه: ۲۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و نوشته کرده بتوانند.
- معنای مبتدا و خبر را بدانند.
- مبتدا و خبر را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- اسم فاعل را با صیغه های مفرد، تثنيه و جمع گردان کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

مبتدا: اسمی است مرفوع که صفت و یا حالت کاری را به آن نسبت می دهند.

خبر: آنست که معنای مبتدا با آن تمام می شود مانند: الله أعلم بحقائق الامور

علی ذهب - القمر فی وسط السماء .

در این مثال ها کلمات: (الله)، (علی) و (القمر) مبتدا اند و (أعلم)، (ذهب) و (فی وسط السماء) خبر می باشند.

مبتدا در آغاز جمله واقع می شود مانند: العلم خیر من المال.

اسم فاعل: اسمی است مشتق، بر کسی یا چیزی که کاری از او صادر شده، دلالت می کند.

مانند: کاتب، جالس، ناصر و غیره.

مثلا «کاتب»: اسم فاعل است، زیرا که بر شخصی دلالت می کند که عمل نوشتن از او صادر شده است.

اسم فاعل به اعتبار عدد دارای شش صیغه است که سه صیغه آن برای مذکر و سه دیگر برای مونث استعمال می

گردد:

کاتب	-	کاتبان	-	کاتبون
متعلم	-	متعلمان	-	متعلمون
کاتبة	-	کاتبتان	-	کاتبات
متعلمة	-	متعلمتان	-	متعلمات

معانی کلمات:

طرف: کنار. عصفور: گنجشک. أرنب: خرگوش. ضفدعة: بچه. لطيف الحركة: حرکت آسان.

تطير: پرواز می کنی. النقیق: آواز بچه. مواطن: جاهای موجودیت. المیاه: آبها. عندی: نزد من

ما رأیکم: نظر تان چیست. نتصادق: دوستی کنیم، دوستی می کنیم. هیاه: زود شوید.

أجل: آری، بلی. تصافح: باهم دست دادند.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب و انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر. تصویر ها.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادا سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گمی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند معنای این جمله را بگوید ؟</p> <p>(سوف أذهب إلى البيت).</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>– دوستی را به عربی چه می گویند ؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الصداقة) است روی تخته نوشته، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خدا آغاز می نماید.</p> <p>– معلم نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و از آنها می خواهد که به کتابهای خود نگاه کنند و روش خواندن او را تقلید نمایند.</p> <p>– معلم بار دوم متن درس را میخواند و جمله های آن را معنی می نماید و در عین زمان کلمات مشکل را با معانی آن روی تخته می نویسد، در پیدا کردن معانی درست کلمات از سیاق عبارت شاگردان را با خود شریک می سازد.</p> <p>معلم متن درس را بالای شاگردان به قسم محاوره و سوال و جواب تکرار می نماید، طوری که یک شاگرد در نقش گنجشک و شاگرد دیگر در نقش خرگوش محاوره را اجرا نمایند.</p>	<p>شاگردان کلمات مشکل متن درس را در کتابچه های خود نقل می کنند.</p>
۱۰ دقیقه	<p>– معلم سوالهای تمرین اول را از شاگردان می پرسد و به آنها می گوید تا با استفاده از متن درس به سوالات جواب بدهند</p> <p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند این جمله را روی تخته تکمیل نماید ؟</p> <p>يَأْرْنَب..... جَمِيلَةٌ وَهَادَّةٌ.</p> <p>– کی می تواند کلمات (أْرْنَب، ضفدع و عصفور) را معنا نماید ؟</p> <p>کارخانه گمی:</p> <p>معلم تمرین دوم و سوم درس را برای شاگردان کارخانه گمی داده روش حل آنها را نیز بیان می دارد..</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم پیرامون فواید دوستی به شاگردان معلومات داده و همچنان آنها را به دوستی و همکاری با یکدیگر تشویق می نماید.</p> <p>زیرا که یکی از اساسی ترین اسباب کامیابی در زندگی همکاری و تعاون می باشد و در همکاری، تقسیم مسئولیت ها در میان همکاران باعث دوام همکاری و دوستی می گردد.</p>	

درس ششم - بخش دوم

عنوان: الصداقة

صفحه: ۲۷ - ۲۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

تابع اهداف بخش اول درس

معلومات اضافی:

تابع معلومات اضافی گذشته

معنای کلمات:

شئون: امور فأس: تبر

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد مورد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند معنای (الصداقة و مارأیکم) را بگوید؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله – آغاز نموده و پیرامون مبتدا و خبریه آنها معلومات می دهد، سپس تمرین چهارم درس را برای آنها خوانده و نیز بالای شان تکرار می نماید. بعداً دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام دو کلمه مبتدا را از تمرین مذکور روی تخته بنویسند. مثلاً:</p> <p>المزرعة العصفور الأرنب الفكرة</p> <p>واز دو شاگرد دیگر می خواهد تا خبر آنها در مقابل کلمات مبتدا روی تخته بنویسند. مثلاً:</p> <p>واسعة لطيف جميلة</p>	

<p>شاگردان برای کلمات تمرین</p> <p>مبتدا می سازند:</p> <p>الحبل طويل</p> <p>الجمل كبير</p> <p>العصفور صغير</p> <p>شاگردان کلمات را به شکل ذیل جمع می نمایند:</p> <p>فؤوس</p> <p>كؤوس</p> <p>رؤوس</p> <p>شاگردان کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>جیدة</p> <p>– معلم کلمات تمرین پنجم را روی تخته می نویسد و سپس مبتدای یکی از آنها را می سازد مثلاً :</p> <p>القلم جدید</p> <p>و کلمات متباقی تمرین را بالای شاگردان کار می نماید، همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم تمرین ششم درس را روی تخته نوشته و از چهار شاگرد می خواهد تا هر کدام به نوبت یکی از اسم های فاعل داده شده در تمرین را مطابق مثال داده شده روی تخته بنویسند: مثلاً :</p> <p>کاتب کاتبان کاتبون کاتبة کاتبان کاتبات</p> <p>جالس جالسان جالسون جالسة جالستان جالسات</p> <p>– معلم تمرین هشتم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند سپس به آنها هدایت می دهد تا کلمات را جمع نمایند.</p> <p>– معلم کلمات تمرین نهم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید، سپس کلمات را بالای آنها تکرار می نماید:</p> <p>الغراب: زاغ النعامة: شتر مرغ</p> <p>البيغاء: طوطی الحمامة: کبوتر</p> <p>الصقْر: باز</p> <p>و همچنان به آنها هدایت می دهد تا کلمات را با معانی آن در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:</p> <p>– شتر مرغ را به زبان عربی چه می گویند؟</p> <p>– طوطی را به عربی چه می گویند؟</p> <p>– معنای « الغراب، الحمامة » به زبان دری چیست؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین « الواجب المنزلي » را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>
---	--

درس هفتم - بخش اول

عنوان: توزیع العمل

صفحه: ۲۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنی کرده بتوانند.
- معنای فاعل را بدانند.
- فاعل را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- همزه را در کلمات، به شکل درست بنویسند.

معلومات اضافی:

فاعل: اسم مرفوعی است که بعد از فعل معلوم می آید و وقوع فعل به آن نسبت داده می شود.

مانند: فاز المجهّد - قام التلمیذ

کلمه های «المجهّد» و «التلمیذ» در این دو مثال فاعل می باشند.

حکم فاعل: فاعل وجوباً مرفوع می باشد و اغلب بعد از فعل می آید.

فاعل در کلام یا اسم ظاهر میاید، مانند: نجح زید - نجحت فاطمة

و یا ضمیر مستتر، مانند: زید نجح. یعنی: نجح «هو»، فاطمة نجحت. یعنی: نجحت «هی»

که در این دو مثال آخر فاعل ضمیر مستتر «هو» و «هی» است و در دو مثال اول فاعل اسم

ظاهر «زید» و «فاطمة» است.

نوشتن همزه: گاهی همزه در ابتدای کلمه نوشته می شود مانند: أحمد، إكرام، أمر

هرگاه همزه متحرک باشد و در وسط قرار گیرد به صورت حرف حرکت خودش نوشته می شود

مانند:

حرف حرکت ضمه واو (ؤ) است مانند: لؤم - يؤز.

حرف حرکت فتحة الف (أ) است مانند: سأل - يسأل.

حرف حرکت کسره یا ء (ئ) است مانند: یئس - یئس.

هرگاه همزه در آخر کلمه قرار گیرد و مقابل آن ساکن باشد در آخر کلمه نوشته می شود.

مانند: جزء - ضوء

هرگاه همزه در آخر کلمه قرار گیرد و پیش از آن حرف متحرک باشد به شکل حرکت ماقبلش نوشته

می شود. مانند: جرؤ - یقرأ - قرئ و اگر قبل از آن حرف صحیح و ساکن باشد به صورت

الف نوشته می شود، مانند: نشأة

معانی کلمات:

المشهد: نمایش. نوزع: تقسیم کنیم، کل واحد: هریک.
 يقوم بعمل: کار را انجام می دهد. يقدر: می تواند. سأل: می آورم.
 تأتین بالماء: آب میاوری. حرکت: جنباند. تنظمين: منظم می سازی. انتظمت: منظم شد، سامان یافت.
 روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، تکرار انفرادی و دسته جمعی.
 مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تایپ و کاسیت در صورت امکان.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گئی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند جمع کلمات (فأس، كأس، شأن ورأس) را روی تخته بنویسد ؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>تقسیم کار را در عربی چه می گویند ؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (توزیع العمل) است روی تخته می نویسد، سپس متن درس جدید را که محاوره است برای شاگردان خوانده و معنای بعضی کلمات مشکل و جملات را که شاگردان نمی فهمند توضیح می دهد.</p> <p>– معلم بعد از آن به شش شاگرد وظیفه می دهد تا به نوبت سه سه نفر متن محاوره را از روی کتاب بخوانند، همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم سوالهای تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها می گوید تا با استفا ده از متن درس به سوالها پاسخ ارایه نمایند .</p> <p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>– کی می تواند معنای این جمله را بگوید ؟</p> <p>(حرکت الأرنب رأسها وسألت: وما عملی أنا؟)</p> <p>– کی می تواند بگوید که (گنجشک، خرگوش و بقه) را به عربی چه می گویند ؟</p>	<p>شاگردان به کتابهای خود نگاه کرده به قرائت نمونه یی معلم گوش می دهند.</p>
۱۰ دقیقه	<p>کارخانه گئی:</p> <p>معلم تمرین دوم و سوم درس را به شاگردان کارخانه گئی می دهد، و با حل یک مثال از هر تمرینی روش حل آن را به آنها می آموزد.</p>	

درس هفتم - بخش دوم

عنوان: توزیع العمل

صفحه: ۳۱ - ۳۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: تابع اهداف بخش اول.

معلومات اضافی: تابع دانش گذشته.

معانی کلمات:

تعال: بیا. اللبن: شیر. مکافأة: جائزه. کأس: گلاس.

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب و انفرادی.

موادمدرس: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند متن درس گذشته را خوانده و معنا کند ؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله – آغاز نموده و پیرامون فعل و فاعل برای شاگردان معلومات می دهد و سپس تمرین چهارم درس را که منظور از آن شناختن فاعل در جمله است برای شاگردان خوانده و نیز بالای آنها تکرار می نماید تا شاگردان فعل و فاعل را در جملات شناخته و فرق بین آنها را بدانند.</p> <p>– معلم تمرین پنجم درس را که منظور آن نیز شناختن فاعل در جمله ها است بالای تخته نوشته و برای شاگردان می خواند و معنا می کند و بعداً تمرین را بالای شاگردان تکرار می نماید و به آنها هدایت می دهد تا افعالی را که در جملات تمرین استعمال شده، اند، نشانی و یازیر آنها خط بکشند. مثلاً:</p> <p>شرب محمد اللبن «شرب» فعل و «محمد» فاعل است.</p> <p>کتب شاکر الرسالة «کتب» فعل و «شاکر» فاعل است.</p> <p>– معلم تمرین ششم را مطابق مثال داده شده در تمرین عملاً بالای شاگردان اجراء می نماید و به آنها هدایت می دهد تا مطابق مثال داده شده از پیش خود جمله ساخته و باهمدیگر صحبت نمایند. همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p>	<p>شاگردان زیر افعال استعمال شده در تمرین پنجم خط می کشند.</p>

<p>شاگردان تمرین را خانه پری می نمایند:</p> <p>هذه فكرة جيدة</p> <p>هذه مكتبة كبيرة</p> <p>هذه سيارة جميلة</p> <p>هذه كلمة طيبة</p>	<p>— معلم تمرین هفتم درس را بالای دو شاگرد روی تخته می نویسد و ازدو شاگرد دیگر می خواهد تا جاهای خالی تمرین را با استفاده از کلمات داده شده خانه پری نمایند، واز آنها می خواهد که بعد از خانه پری جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— معلم در لابه لای تمرین هشتم از شاگردان می خواهد که بالای کلماتی که از نظر املایی درست نوشته شده اند علامه صحیح و بالای کلماتی که غلط نوشته شده اند علامه غلط بگذارند.</p> <p>— معلم کلمات ذخیره لغوی را در تمرین نهم معنی می کند و بالای شاگردان تکرار می نماید. ومعانی آنها به شرح ذیل است:</p> <p>البقر: گاو الثور: گاوانر</p> <p>الجاموس: گاومیش، الحمار: خر، الاغ</p> <p>الغنم: رمه الماعز: بز</p> <p>الجحش: چوچه الاغ الحمل: بره</p> <p>الجمل: اشتر الكلب: سگ</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:</p> <p>— کلمات ذیل را معنی کنید: (البقرة، الثور، الجاموس، الحمار).</p> <p>— کلمات ذیل را به عربی بگویید: (چوچه الاغ، بز، بره، اشتر).</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین « الواجب المنزلي » را به شاگردان کار خانه گی می دهد واز آنها می خواهد که به سوال های داده شده در این تمرین در روشنی متن درس پاسخ ارائه نمایند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
---	--	-----------------

درس هشتم - بخش اول

عنوان: حسد الغراب

صفحه: ۳۳ - ۳۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- ضمیر مستتر را بشناسند.
- فعل و فاعل را در جملات استعمال کرده بتوانند.
- فعل مضارع را گردان کرده بتوانند.
- علامه تعجب (!) را بدانند.

معلومات اضافی:

ضمیر: کلمه ای است که جانشین اسم می شود و از تکرار آن جلوگیری می کند.
و یا ضمیر: کلمه ای است که برای متکلم، مخاطب یا غایب و ضعیف شده است.
مانند: أنا، أنت، هو

ضمایر بر دو نوع اند: بارز (آشکار) و مستتر (پنهان)

- ۱- ضمیر مستتر: ضمیری است که در تلفظ و نوشتار صورتی ندارد، مانند:
اكتب: فاعل آن ضمیر مستتر است به تقدیر (أنا)
نكتب: فاعل آن ضمیر مستتر است به تقدیر (نحن)
تكتب: فاعل آن ضمیر مستتر است به تقدیر (أنت)

معانی کلمات:

شعر: احساس کرد. وحید: تنها. الغراب: زاغ. النهار: روز. تنهائی: می لولد.
سأغیر: تغییر خواهم داد. أسرع: دوید. فی نعیم: در ناز و نعمت. یشم: می بوید.
النقی: پاکیزه. تنزه: تفریح می کند. سحینه: بندی. ما أسعدنی!: چقدر خوشبختم!

روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، انفرادی، سوال و جواب و تکرار.
مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تایپ و کاسیت در صورت امکان.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از اذای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گئی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند جمله (تعال نذهب إلى الحديقة) را معنا کند ؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>تنگ چشمی را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (حسد الغراب) است به خط برجسته روی تخته نوشته، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می نماید.</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم متن درس جدید را برای شاگردان می خواند و بعداً آنرا به قسم محاوره و سوال جواب بالای آنها تکرار می نماید، اشتباهات آنها اصلاح گردیده و تشویق صورت می گیرد و بعداً متن درس را دوباره خوانده و معنا می کند و همچنان به شاگردان وظیفه می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند و معلم کلمات مشکل را روی تخته به آنها معنی می کند و از شاگردان می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>معلم به دو شاگرد وظیفه می دهد تا تمرین دوم درس را روی تخته بنویسند و سپس از سه شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام دو مثال تمرین را با استفاده از کلمات داده شده خانه پری نمایند.</p> <p>– معلم سوالهای تمرین اول را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوالات جواب بدهند.</p>	
۱۰ دقیقه	<p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند معنای کلمات (نائمة و غارقة) را بگوید ؟</p> <p>– کی می تواند دو جمله زیر را معنا کند ؟</p> <p>(فرح الغراب ونعق)</p> <p>(ماذا قال الغراب للأرنب؟)</p>	

کارخانه گی:

معلم تمرین سوم درس را برای شاگردان کارخانه گی می دهد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس از کلمات نا مرتب تمرین جمله بسازند.

پیام درس:

مطلع ساختن شاگردان از تأثیرات منفی و بنیان کن حسد و اینکه حسد انسان را واهی دارد تا جهت از بین بردن نعمت محسود دست به هرتخریبی یازد. پس باید از حسد حاسدان بر حذر بود.

درس هشتم - بخش دوم

عنوان: حسد الغراب

صفحه: ۳۵ - ۳۶

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: تابع اهداف درس گذشته

معلومات اضافی:

هر گاه در جمله علامه (!) را ببینیم در میابیم که در آن جمله یا نداء منظور است و یا تعجب و یا تحسر و اظهار اندوه. اگر بخواهیم به شکل صریح یا غیر صریح کسی را نداء نماییم این علامه را بعد از منادی استعمال می کنیم، و اگر بخواهیم از چیزی تعجب کنیم و یا اندوه و حسرت و افسوس خود را اظهار بداریم نیز باید این علامه را استعمال کنیم. در متن درس بسا از جمله هایی وجود دارند که این علامه در آن وجود دارد، که بیشتر تعجب را می رساند.

معنای کلمات:

البغض: بدبینی. النمیمه: سخن چنین. النزاع: اختلاف. الشکوی: شکایت کردن.

روش تدریس: مناقشه، انفرادی و سوال و جواب

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: کی متن درس گذشته را درست خوانده و معنا می کند؟ معلم مطابق حل نمونه تمرین چهارم، گردان دو فعل مخاطب مضارع را برای شاگردان روی تخته می نویسد. 	شاگردان فعل مخاطب مضارع را گردان می کنند
۳۰ دقیقه	<p>تسمع تسمعون تسمعان تسمع تسمعون تسمعان</p> <p>تجلس تجلسین تجلسان تجلسون تجلسن</p> <p>و مثال های دیگر را روی تخته بالای شاگردان کار می نماید.</p> <p>— معلم در مورد اسلوب تعجب به شاگردان معلومات داده و جملات تمرین پنجم را روی تخته نوشته و معنا می کند:</p> <p>۱. زندگی شان چه زیباست !</p> <p>۲. چقدر خوشحالم که کامیاب شدم !</p> <p>— معلم سه جمله تعجبی را ساخته و روی تخته می نویسد:</p> <p>مثلاً: ما أحسن أخلاقه !</p>	<p>تکتب تکتبین تکتبان تکتبون</p> <p>تکتبن</p> <p>تفهم تفهمین تفهمان</p> <p>تفهمون تفهمن</p>

	<p>یا له من رجل کریم ! ما أحسن خالداً!</p> <p>معلم محترم کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته و معنا می کند سپس آنرا برای شاگردان به آواز بلند خوانده و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند.</p> <p>و بعداً یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و از او می خواهد تا کلمات را به آواز بلند بخواند و به شاگردان دیگر هدایت می دهد تا به تعقیب وی کلمات را تکرار نمایند مثلاً :</p> <p>البغض: بدبینی. النمیمه: سخن چینی. الشکوی: شکایت. النزاع: کشمکش.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:</p> <p>کلمه های «البغض، النمیمه» را به فارسی چه می گویند؟ معنای کلمات «شکایت، کشمکش» را به عربی بگویید.</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین (الواجب المنزلی) را که استعمال کلمات در جمله است، به شاگردان کارخانه گی می دهد، و یک کلمه را بطور نمونه در جمله استعمال می نماید.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس نهم - بخش اول

عنوان: إعادة توزيع العمل

صفحه: ۳۷ - ۳۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای مفعول به را بدانند.
- مفعول به را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- افعال ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

مفعول به: لفظی است که فعل فاعل بر آن واقع شود، مانند:

قرأ محمد الكتاب أكل محمد التفاح

در مثال اول «محمد» فاعل است که فعل «قرأ» از وی صادر شده، و «الكتاب» مفعول به است که فعل «قرأ» بر آن واقع شده است.

در مثال دوم هم «محمد» فاعل بوده و «التفاح» مفعول به می باشد؛ زیرا که فعل «أكل» بر آن واقع شده است.

فعل مضارع از فعل ماضی با افزودن یکی از حروف مضارعة (أ - ن - ی - ت) که در کلمه (أنیت) جمع شده است ساخته می شود مانند:

ضرب: أضرب - نضرب - يضرب - تضرب

كتب: أكتب - نكتب - يكتب - تكتب.

معنای کلمات:

جوع: گرسنگی. عطش: تشنگی. إعادة توزيع العمل: تقسیم دوباره کار.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند از اسلوب تعجب دو مثال بدهد ؟ - کی می تواند صیغه های مخاطب فعل (تصنع) را بگوید ؟	
۳۰ دقیقه	معلم عنوان درس جدید را که (إعادة توزيع العمل) است به خط برجسته روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و متن درس جدید را به آواز بلند برای آنها می خواند و نیز خواندن متن را بالای آنها	

<p>شاگردان سوال می سازند</p> <p>– هل وافقتا على التقسيم الجديد ؟</p> <p>– من جاءت بالطعام ؟</p> <p>– ماذا كان عمل الضفدعة في التقسيم الجديد ؟</p> <p>– ماذا قال الجميع ؟</p>	<p>تکرار می نماید و سپس باردوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند. و همچنین محاوره را عملاً بالای شاگردان اجرا می نماید.</p> <p>– معلم یک مثال از تمرین دوم را که ساختن سوال برای جوابات داده شده است برای شاگردان طورنمونه روی تخته حل می نماید مثلاً : من تقوم بعمل البيت ؟</p> <p>ومثال های دیگر را بالای شاگردان کاری نماید.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم سوالهای تمرین اول درس را به شکل ارزیابی از شاگردان می پرسد.</p> <p>– هل أعاد الأصدقاء توزيع العمل ؟</p> <p>– ماذا كان عمل العصفور الجديد ؟</p> <p>– هل نجحت الأرنب في عملها الجديد ؟</p> <p>– على ماذا اتفق الأصدقاء الثلاثة ؟</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم تمرین سوم درس را که خانه پری جملات می باشد برای شاگردان کارخانه گي می دهد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از کلمات داده شده جملات را خانه پری نمایند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>آگاه ساختن شاگردان از نتایج منفی اختلاف و چند پارچگی که در اثر حسد به وجود می آید.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	---	-----------------

درس نهم - بخش دوم

عنوان: إعادة التوزيع العمل

صفحه: ۳۹ - ۴۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: تابع اهداف بخش اول

معلومات اضافی: تابع معلومات بخش اول.

معنای کلمات:

تعدّ: آماده می کند. وزّع: تقسیم کن. مضی: گذشت.

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممددرسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:	متباقی شاگردان جمله های ترتیب شده را در کتابچه های خود می نویسند.
۳۰ دقیقه	معلم سه شاگرد را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا متن تمرین شماره چهارم را که کلمات پراکنده می باشد به روی تخته صنف بنویسند سپس شش شاگرد دیگر را وظیفه می دهد تا هر کدام به نوبت یک جمله تمرین را که عبارت از تبدیل کلمات به جمله مفیده است روی تخته کار نمایند.	شاگردان زیر مفعول به خط می کشند:
	معلم نخست در باره مفعول به به شاگردان معلومات ارائه می دارد و بعد از آن پنج جمله از تمرین ششم را توسط پنج شاگرد به روی تخته می نویسد سپس از پنج شاگرد دیگری خواهد که هریک از آنها به نوبت مقابل تخته آمده و تحت کلمه مفعول به در جمله خط بکشند. البته اشتباهات شان اصلاح می گردد.	التلميذ اللين الكتب رسالة النصيحة
	معلم حل تمرین هفتم را به شاگردان کار خانه گی می دهد.	شاگردان کلمات تمرین نهم را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.
	معلم کلمات تمرین هشتم را برای شاگردان معنا کرده و روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد که آنها را در کتابچه های خود بنویسند.	

ارزیابی:

معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:

— معنای کلمات « الموقد، المطبخ، الأواني » را بیان نمایید؟

— کلمات « پاکیزگی، پختن، و آتش » را به عربی بیان نمایید؟

کارخانه گی:

شاگردان برعلاوه کارخانه گی داده شده در تمرین « الواجب المنزلی » تمرین

شماره هفتم را نیز در کتابچه های شان حل می نمایند.

درس دهم - بخش اول

عنوان: المعلم

صفحه: ۴۳ - ۴۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- ضمایی که مضاف الیه واقع می شوند را بشناسند.
- کلمات مترادف را در جملات بشناسند.

معنای کلمات:

المعلم: آموزگار	کاد: نزدیک بود	بجهد: با تلاش وی	مكانة: جایگاه
قم: برخیز	وفه: به تمام برایش اداء کن	التبجيل: احترام و بزرگداشت	
ننبح: کامیاب شویم	الرياضة: ورزش	كرة الطائرة: والیبال	لا نضيع: ضایع نمی کنیم.
أطال الله: خداوند طولانی بسازد!			

روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، سوال و جواب انفرادی و دسته جمعی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر مکتب و شاگردان و معلمین.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند در این جمله مفعول به را نشان بدهد (سمعت البنت النصيحة)</p>	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- کی می تواند بگوید که آموزگار را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که «المعلم» است روی تخته صنف می نویسد، سپس متن درس را با آواز بلند می خواند، و بعد از آن جملات و عباراتی را که شاگردان در آن مشکل دارند روی تخته می نویسد و معنا می کند، بعد از آن از شاگردان می خواهد که متن درس را خاموشانه بخوانند سپس معلم پنج شاگرد را وظیفه می دهد تا به نوبت درس را تکرار نمایند.</p> <p>- معلم متن تمرین دوم را توسط دوشاگرد بالای تخته می نویسد و چهارشاگرد دیگر به نوبت جملات را خوانده و جملات صحیح و غلط را تفکیک می نمایند. اشتباهات ایشان اصلاح و تشویق صورت می گیرد.</p>	<p>شاگردان به کتاب خود نگاه کرده خاموشانه درس را می خوانند.</p>

	<p>– معلم پنج شاگرد را به نوبت پیش روی تخته خواسته و از ایشان می خواهد تا هر کدام جمع یک کلمه تمرین چهارم را روی تخته بنویسند البته اشتباهات ایشان اصلاح می گردد.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <ul style="list-style-type: none"> – کی می تواند جمع کلمه «نوع» را بگوید ؟ – کی می تواند معنای جمله ذیل را بگوید ؟ <p>(ثم نرجع إلى الفصل ولا نضيع وقتنا)</p> <ul style="list-style-type: none"> – کی می تواند مرادف کلمه (سمین) را بگوید ؟ <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین اول درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>	
--	---	--

درس دهم - بخش دوم

عنوان: المعلم

صفحه: ۴۶ - ۴۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- ضمایری را که مفعول به واقع می شوند به صورت درست بشناسند.
- مضارع را در جملات استعمال کرده بتوانند.
- فعل های ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی: تابع معلومات بخش اول

معنای کلمات:

روش تدریس: مناقشه، تکرار، سوال و جواب.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف وبررسى كارخانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى كند. - كى مى تواند اين جمله را معنا كند: (ثمّ نرجع إلى الفصل ولا نضيع وقتنا). - معلم با مناقشه جمع كلمات مفردى را كه در تمرين چهارم هستند پيدا نموده روى تخته مى نويسد وسپس از شاگردان مى خواهد كه آن را در كتابچه هاى خود بنويسند. 	شاگردان جمع كلمات تمرين چهارم را در كتابچه هاى خود مى نويسند.
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم تمرين پنجم را توسط يك شاگرد روى تخته مى نويسد. سپس سه شاگرد را به نوبت مى خواهد تا هر کدام در جمله مفعول به را نشان داده زير آن خط بكشند و يقيه شاگردان حل تمرين را در كتابچه هاى خود بنويسند. - معلم تمرين ششم را روى تخته مى نويسد. بعد از آن چهارشاگرد را به نوبت پيش روى صنف خواسته وهر کدام مطابق نمونه از افعال داده شده جمله مى سازند البته تشويق وهمكارى صورت مى گيرد. - معلم تمرين هشتم را بالای دوشاگرد روى تخته نوشته وازچهارشاگرد ديگر مى خواهد تا مضارع افعال ماضى را طبق مثال داده شده بنويسند. - معلم در باره علامه قوس وجاهى استعمال آن در نوشته به شاگردان معلومات لازم ارائه مى دارد، وسپس از جملاى كه در تمرين هشتم قرار دارند مثال مياورد وآن را توضيح بيشتر مى دهد. - معلم معانى كلمات مشكلى كه در تمرين دهم وجود دارند به شكل ذيل به 	<p>شاگردان تمرين راحل مى نمايند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - المعلم يربينا - المعلم يساعدنا - المعلم يعلمنا <p>شاگردان به حل تمرين مى پردازند:</p>

<p>ماضی</p> <p>لعینا</p> <p>ننجهنا</p> <p>درسنا</p> <p>کتبنا</p> <p>مضارع</p> <p>نلعب</p> <p>ننصح</p> <p>ندرس</p> <p>نکتب</p>	<p>شاگردان معنی می کند:</p> <p>المربی: پرورش دهنده الاختبارات: امتحانات</p> <p>الفنون: هنرها فناء المدرسة: صحن مکتب</p> <p>غرفة المدرسين: اتاق معلمین المعمل: اتاق لابرتوار</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می کند:</p> <p>— معنای کلمات: «المربی، الاختبارات، الفنون» را بیان نمایید.</p> <p>— کلمات «صحن مکتب، اتاق استادان، لابرتوار» را به عربی معنی کنید.</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا برعلاوه تمرین «الواجب المنزلی» تمرین هفتم را نیز در کتابچه های خود نوشته و معنا نمایند.</p>	<p>۱۰</p>
---	---	-----------

درس یازدهم - بخش اول

عنوان: المهن

صفحه: ۴۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند
- نصب فعل مضارع با حرف (أن) را بدانند.
- فعل مضارع مفرد غایب را به فعل مضارع متکلم تبدیل کرده بتوانند.
- علامت حذف را بدانند.

معلومات اضافی:

(أن) حرف نصب است که بر سر فعل مضارع آمده و آنرا نصب می دهد مانند:

أريد أن أذهبَ إلى المدرسة.

أريد أن أكون معلماً. - أنا أحب أن أصبح كاتباً.

فعل مضارع دراصل مرفوع است هرگاه یکی از حروف ناصب (أن - لن - كي - إذن) را بر سر آن

در آوریم منصوب می شود. در این هنگام ضمه آن تبدیل به فتحه می شود مانند:

يذهبُ - أن يذهبَ يأكلُ - أن يأكلَ أدرسُ - أن أدرسَ

وحروف ناصب فعل مضارع عبارت اند از:

أن (اینکه) لن (هرگز نه) كي (برای اینکه) إذن (در این هنگام)

معنای کلمات:

المهن: پیشه ها لوسمحت: لطفاً، خواهش می کنم يصلح: ترمیم می کند

تحفر: حکاکی می کند الطباخ: آشپز المحامي: سارنوال

روش تدریس: مناقشه، قرائت نمونه یی، محاوره و گفتگو، تکرار دسته جمعی.

مواد مورد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، کاغذ کاک که روی آن محاوره نوشته شده باشد.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند مفعول به جمله ذیل را بیان دارد ؟ (المعلم يساعدنا)</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- کی می تواند بگوید که حرفه و پیشه را به عربی چه می گویند ؟</p>	

<p>شاگردان به قرائت معلم گوش می دهند.</p> <p>شاگردان کلمات مشکل درس را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان صنف با شاگردانی که پیش روی تخته می روند درساختن جمله های مفید کمک می نمایند ومشوره می دهند.</p>	<p>۳۰ دقیقه</p> <p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (المهن) است روی تخته می نویسد وبعد از آن متن درس را که «المهن» است می خواند واز شاگردان می خواهد که به قرائت نمونه یی وی گوش دهند.</p> <p>– معلم متن درس را بار دوم می خواند ومعنا می کند ودر عین حال کلمات مشکل متن درس را روی تخته می نویسد وبا مناقشه ومشارکت شاگردان معانی آن را به عربی وزبان دری روی تخته می نویسد واز آنها می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>– معلم به چهارشاگرد وظیفه می دهد تا به نوبت درس را تکرار نمایند.</p> <p>– معلم به دوشاگرد وظیفه می دهد تا کلمات پراگنده تمرین دوم را روی تخته بنویسند سپس از شش شاگرد دیگری خواهد تا به نوبت مقابل تخته آمده از کلمات پراگنده جمله مفیده بسازند، البته اشتباهات آنها اصلاح گردیده وتشویق می شوند.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند جمله ذیل را معنا نماید ؟ (أخی تحفر فی الخشب)</p> <p>– کی می تواند کلمه (یصلح) را معنا نماید ؟</p> <p>– کی می تواند مفرد کلمه (المهن) را بگوید ؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم حل تمرین اول درس را به شاگردان کار خانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>آگاه نمودن شاگردان ازداشتن یک حرفه درکناردیگرمسئولیت های زندگی.</p> <p>هر شاگردی باید مطابق ذوق وتوانایی خود، درکنار درس خواندن، حرفه از حرفه های مفید را نیز بیاموزد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس یازدهم - بخش دوم

عنوان: المهن

صفحه: ۵۱ - ۵۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

شاگردان باید:

- از کلمات نا مرتب جمله مفیده ساخته بتوانند.
- کلمات جدید را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- مضارع غائب را به مضارع متکلم تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

علامه حذف: هرگاه در جمله ای سه نقطه پهلویه پهلوه (...) دیده شود نشان می دهد که یک یا بیشتر از یک کلمه حذف شده است.

دو نقطه: هرگاه بعد از کلمه ای دو نقطه سربه سر(:) دیده شود نشان می دهد که آن کلمه قابل تفسیر است و باید شرح شود و یا بعد از اسمی وارد می شود که قولی از وی صادر شده باشد. و این دو نقطه، میان قائل و میان قول گذاشته می شود. چنانچه متن درس «المهن» نشان دهنده این حقیقت است.

معنای کلمات:

بینی: می سازد. السیارات: موترها. یطفون: خاموش می کنند.
رجال الإطفاء: پلیس های آتش نشانی. المحامی: وکیل دعوی. یطبخ: می پزد.
یدافع: دفاع می کند. النار: آتش. الحداد: آهنگر. تطالع: می خواند، مطالعه می کند.
روش تدریس: مناقشه، تکرار، سوال و جواب.
موادممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند این جمله را معنا نماید؟ (تحدث اليوم عن المهن) — معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین سوم را با استعمال کردن کلمات داده شده در ستون، در جمله استعمال نمایند و سپس از آنها می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.	شاگردان کلمات تمرین سوم را بعد از استعمال شان در جمله در کتابچه های خود می نویسند.
۳۰ دقیقه	— معلم بخاطر حل تمرین چهارم نخست در باره «أن» مصدری که فعل مضارع را نصب می دهد روشنی می اندازد و بعد از آن جملات تمرین را روی تخته می نویسد و موقعیت آن را در جمله نشان می دهد.	شاگردان تمرین پنجم را حل می نمایند:

<p>— أنا أفَضِّلُ أن أقرأ.</p> <p>— أنا أرغب أن أطلع.</p> <p>— أنا أريد أن أسافر.</p> <p>— أنا أريد أن أحجّ</p> <p>شاگردان تمرین ششم را چنین حل می نمایند</p> <p>— تحبّ فاطمة الرّسم.</p> <p>— یرجو شاکر خدمة الوطن.</p> <p>— أنا أحبّ السّیّاقه</p>	<p>— معلم تمرین شماره پنجم را به وسیله چهارشاگرد روی تخته صنف می نویسد، سپس از چهارشاگرد دیگر که به نوبت می خواهد که هر کدام یک جمله از افعال داده شده را مطابق نمونه به صیغه متکلم تبدیل نمایند. همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>— نخست معلم در باره (أن مصدری) و چگونگی تبدیل نمودن (أن+ فعل مضارع) به مصدر روشنی انداخته سپس تمرین ششم را توسط یک شاگرد روی تخته می نویسد و از سه شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام مطابق مثال یک سوال تمرین را حل نمایند.</p> <p>— معلم در باره علامه حذف به شاگردان روشنی افکنده بعدا شواهد آن را در متن کتاب نشان می دهد، و سپس از آنها می خواهد که از نزد خود دو مثال بیاورند.</p> <p>— معلم کلمات مشکل ذخیره لغوی را در تمرین هشتم به شاگردان معنا می کند و از آنها می خواهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:</p> <p>— معنای کلمات: « المحامی، المذیاع، الحداد» را به زبان دری بگویید؟</p> <p>— کلمات « سپاهی، دهقان» را به زبان عربی ترجمه کنید؟.</p> <p>— کارخانه گی:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین (الواجب المنزلی) را در کتابچه های خود حل نمایند.</p>
--	--

درس دوازدهم - بخش اول

عنوان: النشید

صفحه: ۵۳ - ۵۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتونند.
- معنای «ندا» را بدانند.
- ادوات «ندا» را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- افعال ماضی را به امر تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

نداء: عبارت است از طلب روی آوردن، با حرف (یا) و اخوات آن، و این روی آوردن یا حقیقی و یا مجازی می باشد.
مانند: یابُنّی، اِسمَعْ نصیحةَ أهل العلم (و یا الله، انصر عبدک).
فراخواندن مخاطب و آگاه کردن او نسبت به گوش دادن و شنیدن آنچه را که متکلم می خواهد.
حروف ندا هفت اند: همزة (أ)، همزة ممدودة (آ) - (هیا) - (أی) - (وا) و (أیا)

معنای کلمات:

سمیعا: شنوا. مجیبا: اجابت کننده. نجاحا: کامیابی. شرور: زشتی. الحادثات: وقایع، رخداد ها. احم: حمایت کن، نگهدار. هی: آماده ساز. النائبات: مصیبتها. العداة: جمع عدو بمعنی دشمن.
روش تدریس:

قرائت نمونه بی، مناقشه، تکرار انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممددرسی:

کتاب، تخته، تباشیر، کاغذ کاک که در آن ترانه نوشته شده باشد.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از اداى سلام و احوال پرسى باشاگردان و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند این جمله را معنا نماید ؟ (محمد یفَضِّلُ أن یقرأ) تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - ترانه را به عربی چه می گویند؟	
۳۰ دقیقه	بعد از آن، معلم عنوان درس را که (یا إلهی) است بالای تخته می نویسد، سپس متن درس را به شکل نمونه بی به شاگردان می خواند. - معلم متن سرود را بار دوم خوانده از شاگردان می خواهد که به تعقیب	

<p>شاگردان به تعقیب معلم متن ترانه را تکرار می کنند.</p> <p>شاگردان تمرین اول را چنین حل می نمایند:</p> <p>— يطلب التلميذ لنفسه نجاحاً.</p> <p>— يطلب التلميذ لوالده الحماية أمام النائبات.</p> <p>— دعا التلميذ لأمه السلامة من شرورا الحادثات.</p> <p>— دعا التلميذ لبلده النصر على العدو.</p>	<p>وی تکرار نمایند.</p> <p>— معلم به چهار شاگرد، به نوبت، وظیفه می دهد تا ترانه را به آواز بلند بخوانند و خود قرائت شان را تصحیح می نماید.</p> <p>— معلم روش دکلمه سرود را به شاگردان می آموزد و سپس به دو شاگرد که از آواز خوش برخوردار اند، وظیفه می دهد تا سرود را در پیش روی صنف به آواز خوش بخوانند.</p> <p>— معلم، نخست، کلمات جدید درس را روی تخته می نویسد و سپس با اشتراک شاگردان آن را معنا می کند و از شاگردان می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— معلم تمرین شماره اول را روی تخته نوشته و از چهار شاگرد می خواهد که هر کدام به نوبت جواب یک سوال را روی تخته بنویسند.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>— کی می تواند دوبیت اول درس را معنا نماید ؟</p> <p>— کی می تواند کلمه (احم) را معنا کند ؟</p> <p>— کی می تواند این سوال را به عربی جواب بدهد؟</p> <p>ماذا يطلب التلميذ لنفسه ؟</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم به شاگردان وظیفه می دهد تا سرود را در کتابچه های خود به خط زیبا بنویسند و سپس آن را حفظ کنند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>تشویق نمودن شاگردان بسوی ارتباط مستقیم با خداوند از طریق عبادت و نیایش. زیرا که نیایش را پیامبر — صلی الله علیه وسلم — مغز عبادت خوانده است. متن سرود این درس هم، در واقع یک نیایش است ولی با الفاظ شعر.</p>	
--	---	--

درس دوازدهم - بخش دوم

عنوان: النشید

صفحه: ۵۵ - ۵۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: تابع اهداف بخش اول

معلومات اضافی: تابع معلومات بخش اول

معنای کلمات:

روش تدریس: مناقشه‌ی، تکرار انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسى با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گى، درس گذشته ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند ترانه (یا الهی) را از بر بخواند ؟</p> <p>— معلم کلید حل تمرین دوم را به شاگردان می دهد و حل کامل آن را به آنها کار خانه گى می دهد.</p>	<p>شاگردان تمرین سوم را با جمله نوشتن در کتابچه های خود حل می کنند.</p>
۳۰ دقیقه	<p>— معلم جهت حل تمرین سوم، به شاگردان وظیفه می دهد تا هر کدام در کتابچه های خود چهار جمله بنویسد و برای ساختن جمله از کلمات داده شده در تمرین استمداد جوید.</p> <p>— معلم تمرین چهارم را روی تخته صنف نوشته و سپس پنج شاگرد را وظیفه می دهد تا هر کدام به نوبت امرافعال ماضی را بنویسند.</p> <p>— معلم در باره اسلوب نداء و علامه آن به شاگردان روشنی انداخته و جمله های ندایی که در تمرین پنجم آمده بحیث شاهد میاورد.</p> <p>— معلم از شش شاگرد به نوبت می خواهد که پیش روی تخته آمده هر کدام یک جمله از جمله های تمرین ششم را روی تخته نوشته و علامه ندائیه را در جای مناسب آن بگذارند.</p> <p>— معلم به شکل مناقشه تمرین هفتم را همراه باشاگردان حل می نماید، به گونه ای که از آنها می خواهد هر کدام فکر نموده یک جمله ندائیه از نزد خود بسازند و آن را به معلم بخوانند، و معلم آن را — بعد از تصحیح — روی تخته نوشته و آنها را مکلف می سازد تا جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند.</p>	<p>شاگردان تمرین چهارم را چنین حل می نمایند:</p> <p>صَم صام —</p> <p>قَم قام —</p> <p>لَم لام —</p> <p>دَر دار —</p> <p>قَل قال —</p>

	<p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را به شکل ذیل ارزیابی می نماید:</p> <p>— معنای کلمات: «الکوارث، الأخ» را به فارسی بگویید؟</p> <p>— کلمات: (میهن، خواهر، آفریدگار)، به زبان عربی ترجمه کنید؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم شاگردان را مکلف می سازد که نشید «یا الهی» را در ورق های بزرگ و به خط زیبا بنویسند و به صنف آورده آن را در مجله دیواری صنف نصب نمایند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس سیزدهم - بخش اول

عنوان: آداب الضیافة

صفحه: ۵۷ - ۵۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- افعال مضارع منصوب را از جمله ها بیرون کرده بتوانند.
- حروف (لن، کی، إذن وحتى) را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- اسلوب نهی را بشناسند.

معلومات اضافی:

نهی: نهی در علم نحو و علم بیان: به معنای طلب دست برداشتن از کاری یا امتناع از آن به صورت الزامی می باشد. ونهی دارای یک صیغه است و آن صیغه فعل مضارع مقترون به لای نهی جازم می باشد.
مانند: لاتذهب. لاتتکاسل - لاتأکل

معنای کلمات:

تستضيف: مهمانی می کنی. الضیافة: مهمانی. الموعد: زمان و مکان وعده. العنوان: آدرس.
عليک: برتو لازم است. ترحب: خوش آمدید می گویی. أهلا وسهلا: خوش آمدید.
مرحبا بکم: خوش آمدید. اسأل: بپرس. أكرمه: او را عزت کن. لاتترکه: رهاش نکن.
قدم: پیشکش کن. المائدة: سفره، دسترخوان. يستحی: می شرمد. ودعه: با وی وداع کن.

روش تدریس:

قرائت نمونه بی، مناقشه، تکرار انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند افعال: (صام، قام، قال) را به فعل امر تبدیل نماید؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - «مهمانی» را در عربی چه می گویند ؟	
۳۰ دقیقه	- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (آداب الضیافة) است روی تخته می نویسد. - معلم بعد از نوشتن عنوان درس روی تخته، متن آن را به آواز مناسب می خواند و از شاگردان می خواهد که خاموشانه به قرائت نمونه بی وی گوش	

دهند.

— معلم متن درس را بار دوم می خواند و کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد، وبعد از آن کلمات مشکل را به زبان عربی معنا می کند، یعنی مرادفات آن را در مقابل آنها می نویسد و سپس معنای هر کدام را به زبان دری نیز می گوید، و در عین حال شاگردان را مکلف می سازد که آن کلمات را با معانی شان در کتابچه های خود بنویسند.

— معلم از سه شاگرد می خواهد تا هر یک از آنان سه سه سطر درس را بخوانند، مشکلات ایشان حل و تشویق صورت می گیرد.

— معلم به دو شاگرد وظیفه می دهد تا تمرین شماره دوم را با کلمات داده شده روی تخته بنویسند، سپس چهار شاگرد دیگر را به ترتیب می خواهد تا هر کدام برای سوال ها جواب تهیه نمایند.

— معلم به دو شاگرد وظیفه می دهد تا کلمات ستون اول تمرین سوم را روی تخته بنویسند. بعد از آن از پنج شاگرد دیگری خواهد که هر کدام به نوبت آمده و ضد کلمات نوشته شده در ستون اول را در مقابل آن بنویسند.

ارزیابی:

- کی می تواند ضد کلمات: (أعطه، تقوم، یفرح) را بگوید ؟
- کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟
- کی می تواند کلمات: (عنوان، یتنا ول، تکیف) را معنا کند ؟

کارخانه گی:

معلم شاگردان را موظف نماید که تمرین اول را در کتابچه های خود حل نمایند.

پیام درس:

آگاه نمودن شاگردان از آداب ضیافت و مهمانی و تأثیرات اجتماعی آن. پیامبر — صلی الله علیه وسلم — در مورد مهمانی فرموده اند: « کسی که به خدا و روز آخرت ایمان دارد باید از مهمان خود پذیرایی نماید »

شاگردان به درس گوش می دهند. شاگردان کلمات مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.

شاگردان سوالات را چنین طرح می نمایند:

- لماذا تدعو صديقك ؟
- كيف تعطي عنوان بيتك ؟
- ماذا تحضر لضيفك قبل الطعام ؟
- متى تكف عن الطعام ؟

شاگردان تمرین سوم را حل می نمایند:

الف	ب
أعطه	خذه
قبله	بعده
تقوم	تجلس
یفرح	یحزن
یتوقف	یسیر

درس سیزدهم - بخش دوم

عنوان: آداب الضیافة

صفحه: ۶۰ - ۶۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- افعال مضارع منصوب را از جملات بیرون نویس کرده بتوانند.
- حروف نصب را در جملات استعمال کرده بتوانند.
- اسلوب نهی را بشناسند.
- کلمات متضاد را شناخته بتوانند.

معلومات اضافی: تابع معلومات بخش اول.

معنای کلمات:

یکف: خود داری می کند. یسیر: می رود. الغداء: غذای چاشت. الفساق: اشخاص بد اخلاق.

روش تدریس: مناقشه ای، سوال و جواب انفرادی و دسته جمعی.

موادممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسشی و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند سوال ذیل را به عربی جواب بدهد؟ (متی تکف عن الطعام؟) 	
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم شاگردان را به دو گروه تقسیم نموده و برایشان وظیفه می دهد تا تمرین شماره چهارم را که عبارت از جملات نا مکمل است با استفاده از کلمات داده شده در کتابچه های خود تکمیل نمایند. سپس نماینده هر گروه را پیش روی تخته خواسته و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام در یک قسمت تخته جملات تکمیل شده را بنویسند. اشتباهات ایشان حل و تشویق می گردند. - معلم به دوشاگرد وظیفه می دهد تا تمرین شماره پنجم درس را روی تخته بنویسند، بعد از آن، ازدو شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام به نوبت با استفاده از مثال داده شده حروف (أن، لن، کی، إذن و حتی) را در افعال مضارع داخل نمایند. - معلم تمرین شماره ششم را روی تخته نوشته و درباره «لا»ی نهی برایشان معلومات می دهد، و ازدو شاگرد می خواهد تا جمله ها را تکرار کنند. 	<p>نماینده هرگروه جملات حل شده تمرین چهارم را به روی تخته می نویسند:</p> <p>- أريد أن أتناول طعام الغداء مع أَسرتي.</p> <p>- لن أرجع إلى البيت متأخراً.</p> <p>- أدخل الغرفة لكي أستريح قليلاً.</p> <p>- أحب أن أتعلم اللغة العربية.</p> <p>شاگردان به حل تمرین می</p>

<p>پردازند.</p> <p>۲- أن نعملَ کی نعملَ</p> <p>- لن نعملَ إذن نعملَ</p> <p>حتى نعمل</p> <p>۳- أن نلتزم - لن نلتزم کی</p> <p>نلتزم - إذن نلتزم</p> <p>حتى نلتزم</p>	<p>— معلم، در تمرین هفتم، از شاگردان می خواهد که هر کدام چهار جمله بسازند و «لا»ی نهی را در آن استعمال نمایند.</p> <p>— معلم کلمات تمرین هشتم را با اشتراک شاگردان معنا می کند.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:</p> <p>— کلمه های «الحفلة، الهدوء، اللقاء، والوداع» را معنا کنید؟</p> <p>— کلمه های «خوش آمدید، دوست صمیمی، کوتاه» را به زبان عربی معنا کنید.</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم شاگردان را مکلف می سازد تا علاوه بر تمرین داده شده بنام «الواجب المنزلي»، تمرین شماره هفتم را نیز در کتابچه های خود حل نمایند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس چهاردهم - بخش اول

عنوان: آداب المجلس

صفحه: ۶۳ - ۶۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- فعل مضارع مرفوع و مجزوم را بشناسند.
- حروف جازم (لم، لَمَّا و لا) را در جملات بشناسند.
- حروف جازم را بر فعل مضارع داخل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

فعل مضارع به زمان حال و آینده دلالت می کند، هرگاه یکی از حروف جازم (لم، لَمَّا و لا) بر سر فعل مضارع داخل گردد آنرا مجزوم می کند. و مجزوم شدن فعل مضارع به این است که علامت رفع از آخر آن حذف شود. مانند:

یدرس - لم یدرس یظهر - لم یظهر

حروف (لم و لَمَّا) حروف نفی، جزم و قلب اند که فعل مضارع را منفی و مجزوم نموده و معنای آن را به ماضی تبدیل می نماید. مانند: لم یکتب (ننوشت) لم یرجع (باز نگشت) لَمَّا نسمع (هنوز نشنیده ایم) لَمَّا یکتب (هنوز ننوشته است)

(لا) حرف نهی است و در اول فعل مضارع می آید و آنرا دارای طلب ترک فعل می کند، و به عبارت دیگر فعل مضارع را به منهی و مجزوم تبدیل می سازد. مانند: لا تکتب لام امر: بر سر فعل مضارع می آید و آنرا دارای معنای انجام طلب فعل می کند. مانند: لیکتب سعید (سعید باید بنویسد)

معنای کلمات:

روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.
مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، ضبط الصوت و کاست در صورت امکان:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند حرف (کی) را در جمله استعمال نماید ؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>– کی می تواند بگوید که در یک مجلس چه چیز باید مراعات گردد ؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (آداب المجلس) است روی تخته می نویسد، سپس متن درس را خوانده و از شاگردان می خواهد که به قرائت وی گوش دهند.</p> <p>– معلم متن درس را بار دوم می خواند و معنی می کند و در عین حال کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد و معانی آن را با اشتراک شاگردان می نویسد و از آنها می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>– معلم چند شاگرد را مکلف می سازد که متن درس را به شکل محاوره بخوانند و معلم برای آنها تصحیح می نماید.</p>	<p>شاگردان تمرین دوم را حل می نمایند:</p> <p>– يجب أن نستأذن للدخول عند الزيارة (√)</p>
۱۰ دقیقه	<p>– کی می تواند معنای کلمات: (يتحدث، لا تقاطع، يميناً و شمالاً) را بگوید ؟</p> <p>– کی می تواند درست یا نادرست بودن جمله ذیل را روی تخته نوشته و نشانی نماید ؟</p> <p>(أزور أقربائي في أي وقت أريد)</p> <p>– کی می تواند این جمله را به عربی پاسخ بدهد ؟</p> <p>– (إلى أين خرج عبد الله ؟)</p>	<p>– يجب أن نرفع أصواتنا عند الحديث (X)</p> <p>– أزور أقربائي في أي وقت أريد (√)</p> <p>– لا أعبث في المجلس بشعري و أنفي (√)</p>
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین های شماره اول و سوم را در کتابچه های خود حل نمایند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>آگاه ساختن شاگردان از آداب زیارت و دید و بازدید دوستان و همسایگان.</p>	

درس چهاردهم - بخش دوم

عنوان: آداب المجلس

صفحه: ۶۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: تابع اهداف بخش اول

معلومات اضافی:

تابع معلومات بخش اول

معنای کلمات:

أستأذن: اجازه می خواهم. تقاطع: قطع می کنی. تلتفت: متوجه می شوی. نعبث: بازی می کنیم.

روش تدریس: سوال و جواب، تکرار انفرادی، وگروبی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گي، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>جمله زیر را به عربی پاسخ دهید:</p> <p>– ماذا أفعل حين أجلس في المجلس؟</p>	<p>شاگردان تمرین را چنین حل می نمایند:</p>
۳۰ دقیقه	<p>– معلم از شاگردان می خواهد که تمرین چهارم را در کتابچه های خود حل نمایند و بعد از نوشتن جمله آن را در پیش روی صنف بخوانند.</p> <p>– معلم دو شاگرد را انتخاب نموده و به یکی از آنها هدایت می دهد جمله های ستون اول تمرین چهارم را بخواند و به دومی هدایت می دهد تا جمله های ستون دوم را بخواند و بدین شکل فرق میان آن دو نوع جمله را از نگاه نحو روشن می سازد.</p> <p>– معلم تمرین شماره پنجم را توسط سه شاگرد روی تخته صنف می نویسد و سپس از آنها می خواهد تا ادوات جزم (لم، لَمَّا، و لا) را به صورت درست در جای خالی بنویسند. البته همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم تمرین ششم درس را توسط دو شاگرد بالای تخته صنف می نویسد، بعد از آن دو شاگرد را به نوبت پیش روی تخته می خواهد و هر کدام یک شماره از تمرین را مطابق نمونه حل می نمایند.</p>	<p>– محمد لم يخرج إلى السوق.</p> <p>– لَمَّا أذهب إلى المكتب.</p> <p>– هو يقول لا تحضر الجلسة</p> <p>شاگردان تمرین پنجم را چنین حل می نمایند:</p> <p>– يلعب – لم يلعب – لا تلعب</p> <p>لَمَّا تلعب.</p> <p>– يمرح – لم يمرح – لا تمرح</p> <p>– لَمَّا تمرح</p>
	<p>– معلم یک مثال از تمرین ششم را حل می کند و متباقی خانه خالی ها را می گذارد تا شاگردان آن را پر نمایند و او تشویق و تصحیح می نماید.</p>	<p>شاگردان مطابق مثالها تمرین را تکمیل می نمایند.</p>

<p>— إذا استأذنت قبل الدخول فانتظر.</p> <p>— إذا جلست في المجلس فاستمع إلى حديثهم.</p> <p>شاگردان مطابق مثال دوجمله باقی مانده را تکمیل می نمایند.</p>	<p>— معلم در باره «إذا» به شاگردان روشنی می اندازد وبعد از آن یک مثال از تمرین شماره هفتم را به روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد تا آن تمرین را مطابق نمونه تکمیل کنند.</p> <p>— معلم کلمات تمرین هشتم را با اشتراک شاگردان معنی می کند:</p> <p>الهدوء: آرامش. الترحيب: خوش آمدید.</p> <p>اللقاء: روبه روی شدن.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح چند سوال ارزیابی می نماید:</p> <p>— آداب مجلس چیست؟</p> <p>— در مجلس کدام مسایل را باید در نظر داشت و مراعات نمود؟</p> <p>— از کدام عادات باید در مجلس خود داری ورزید؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا کارخانه گی (الواجب المنزلی) را در کتابچه های خود حل نمایند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	---	-----------------

درس پانزدهم - بخش اول

عنوان: الخليفة الأول

صفحه: ۶۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- جمله های نا مرتب پنج کلمه یی را ترتیب داده و جمله مفیده ساخته بتوانند.
- «کان وأخواتها» را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- موارد استعمال شرطه را در جمله بشناسند.

معلومات اضافی:

شرطه که با علامه (—) نشان داده می شود، معمولا در میان سخن دو شخصی که باهم صحبت و گفتگو دارند گذاشته می شود، وهم چنان بعد از عدد نیز گذاشته می شود.
شرطتان: شرطتان که با علامه (— —) نشان داده می شود، و در دو طرف جمله معترضه استعمال می گردد، به عبارت دیگر، جمله های معترضه در مابین شرطتان جابجا می شوند.

معنای کلمات:

مولد: زمان و مکان تولد. صار: گشت، گردید. هدی: هدایت نمود. توفی: وفات نمود.
روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، تکرار گروهی و انفرادی. سوال و جواب.
مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، ضبط الصوت و کاست در صورت امکان.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را از زیبایی می کند: — کی می تواند (لَمَّا) را در جمله استعمال نماید ؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: — جانشین پیغمبر— صلی الله علیه وسلم — کی بود ؟	
۳۰ دقیقه	بعد از دریافت جواب، عنوان درس را که (الخليفة الأول) است روی تخته می نویسد و بعد از آن متن درس را خوانده و معنا می نماید، سپس از شاگردان می خواهد تا درس را خاموشانه بخوانند. بعد از آن معلم سه بار تمام متن درس را دو دو سطر بالای چندین شاگرد می خواند تا آنکه از درست خواندن آنها کاملا مطمئن شود. — معلم کلمات مشکل درس را روی تخته نوشته و معانی آن را به عربی و به زبان دری می نویسد و از آنها می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های	شاگردان متن درس را خاموشانه می خوانند.
	شاگردان کلمات مشکل را در	

<p>کتابچه های خود می نویسند. شاگردان کلمات نا مرتب را ترتیب می دهند.</p>	<p>خود بنویسند.</p> <p>– معلم تمرین دوم درس را که کلمات نامرتب است روی تخته می نویسد و از پنج شاگرد می خواهد تا هر کدام از کلمات نامرتب، یک جمله مفید بسازند. ترتیب کلمات به شکل ذیل است:</p> <p>– ولد أبوبکر بعد النبی بسنتین.</p> <p>– هدی الله علی یدیه کبار العرب.</p> <p>– اختار الرسول أبابکر لیكون صاحبه.</p> <p>– وأصبح أول خلیفة المسلمین.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند این سوال را به عربی پاسخ دهد ؟ (متی ولد أبو بکر رضی الله عنه؟)</p> <p>– کی می تواند کلمات (سنتین، سُمی و کبار) را معنا نماید ؟</p> <p>– کی می تواند از این کلمات نامرتب جمله مفید بسازد ؟ ابابکر – اختار – لیكون – الرسول – صاحب</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین اول را که عبارت از سؤالی است که از متن گرفته شده اند، را در روشنی متن در کتابچه های خود پاسخ دهند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>شناخت کامل از شخصیت ابوبکر صدیق رضی الله عنه وفداکاری های وی در راه اسلام.</p>	<p>۵ دقیقه</p>
--	---	----------------

درس پانزدهم - بخش دوم

عنوان: الخلیفة الاول

صفحه: ۶۹ - ۷۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای کان و اخوات آنرا بدانند.
- کان و اخوات آنرا در جملات استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

کان و اخوات آن فعل های ناقصه یی هستند که بر سر مبتدا و خبر داخل می شوند.

کان و اخوات آن بر مبتدا و خبر داخل می شوند و مبتدا را مرفوع می سازند که اسم «کان» نامیده می شود و خبر را منصوب می گردانند که خبر «کان» نامیده می شود. مانند:

علی عالم - کان علی عالماً الجو جمیل - کان الجو جمیلاً.

کان و اخوات آن عبارت اند از: کان (بود) - ظل (در تمام روز همچنان بود) - بات (در تمام شب بود) - أصبح (صبح کرد) - صار (شد) - لیس (نیست) - أضحی (چاشت کرد) - أمسی (شام کرد) - ما زال - ما فتئ - ما برح - ما انفک (پیوسته) - دام (ماند).

معنای کلمات:

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی، با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند جمله ذیل را معنا نماید؟ (هدی الله علی یدی اُبی بکر کبار العرب).	شاگردان تمرین اول را چنین حل می نمایند:
۳۰ دقیقه	- معلم تمرین شماره اول درس را تو سط پنج شاگرد روی تخته نوشته و سپس از پنج شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام به نوبت برای یک سوال جواب تهیه نمایند. - معلم تمرین شماره سوم درس را یک مرتبه خوانده و معنا می نماید و درمورد (کان و اخواتها) معلومات می دهد.	- هو أبو بکر الصدیق. - عمل أبو بکر بالتجارة. - ولد أبو بکر الصدیق بعد مولد النبی (ص).

<p>سپس کلمات تمرین شماره چهارم را به وسیله یک شاگرد روی تخته می نویسد و از چهارشاگرد دیگر می خواهد تاجمع کلمات متذکره را درمقابل آن بنویسند.</p> <p>معلم از شاگردان می خواهد که تمرین شماره پنجم را در کتابچه های خود در خانه حل نمایند، وروش جمله ساختن را به آنها می آموزد.</p> <p>معلم در باره دش که به علامه (ـ) نشان داده می شود، برای شاگردان معلومات ارائه می دارد ومواضع استعمال آن را برای ایشان بیان می دارد ومثالهایی هم از کتاب به آنها نشان می دهد.</p> <p>معلم کلمات عمدۀ تمرین هفتم(ثروة اللغوية) را به شکل ذیل به شاگردان معنی می کند:</p> <p>أمیر المؤمنین: امیر مسلمانان. السلطان: پادشاه.</p> <p>رئيس الوزراء: نخست وزیر، صدر اعظم.</p> <p>العقید: دگروال.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم جهت ارزیابی شاگردان سوال های آتی را مطرح می سازد:</p> <p>— کلمات « أمیر المؤمنین، السلطان، رئیس الوزراء) را به دری معنا کنید؟</p> <p>— دگروال را به زبان عربی چه می گویند؟</p> <p>کارخانه گي:</p> <p>معلم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گي داده و از آنها می خواهد که با گذاشتن (کان) در اول آن تغییرات لازم آورند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>										
<p>اختا ر محمد (ص) أبا بكر ليكون صديقه في الهجرة. توفي أبوبكر سنة ثلاث عشرة من الهجرة.</p> <p>شاگردان تمرین چهارم را حل می نمایند:</p> <table><tr><td>مفرد</td><td>جمع</td></tr><tr><td>صاحب</td><td>اصحاب</td></tr><tr><td>نسب</td><td>انساب</td></tr><tr><td>مسلم</td><td>مسلمين</td></tr><tr><td>رجل</td><td>رجال</td></tr></table>	مفرد	جمع	صاحب	اصحاب	نسب	انساب	مسلم	مسلمين	رجل	رجال	
مفرد	جمع										
صاحب	اصحاب										
نسب	انساب										
مسلم	مسلمين										
رجل	رجال										

درس شانزدهم - بخش اول

عنوان: نهر کابل

صفحه: ۷۱

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- معنای لغات جدید را بدانند.
- به سوالات تمرین جواب داده بتوانند.

معلومات اضافی:

هرگاه در ابتدای جمله اسمیه (إِنَّ) یا یکی از ادوات همانند آن را بگذاریم، آن جمله از حالت اعرابی مبتدا و خبر بیرون شده، اسم اول (مبتدا) منصوب می گردد و اسم دوم (خبر) مرفوع قرار می گیرد. مانند: إِنَّ مُحَمَّدًا طَالِبٌ. در این جمله «محمدا» اسم (إِنَّ) بوده و منصوب است، و «طالب» خبر (إِنَّ) بوده و مرفوع می باشد. و همین طور تمام جمله های اسمیه واقع می شوند. ادوات همانند (إِنَّ) عبارت اند از: إِنَّ، كَأَنَّ، لَيْتَ، لَكِنَّ، لَعَلَّ. این ادوات را بنام حروف ناسخه نیز یاد می کنند.

معنای کلمات:

نهر کابل: دریای کابل
ینیع: سرچشمه می گیرد
یزداد: زیاد می شود
یقل: کم می شود
نهر: دریا
ینضم: یکجا می شود.
یمتد: ادامه پیدا می کند.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، نقشه شهر کابل، تخته و تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟</p> <p>— کی می تواند در باره خلیفه اول اسلام یک دقیقه صحبت کند؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>— دریا را در عربی چه می گویند؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>— معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (نهر کابل) است به خط درشت روی تخته نوشته و درس جدید را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید و شاگردان را متوجه کتاب هایشان می سازد.</p> <p>معلم متن درس را به شکل نمونه یی به شاگردان قرائت می کند و از آنها می</p>	

<p>شاگردان به قرائت نمونه بی معلم گوش می دهند.</p> <p>شاگردان کلمات مشکل متن درس را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>خواهد تا به قرائت وی گوش دهند و سپس دو دو سطر آن را بالای چند شاگرد می خواند تا اطمینان حاصل شود که همه شاگردان درست خواندن آن را یاد گرفتند.</p> <p>معلم یک باردیگر متن درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید، و در عین زمان کلمات مشکل آن را با معانی آن روی تخته می نویسد، و از شاگردان می خواهد که آن را در کتابچه های خود نقل نمایند.</p> <p>– معلم سوالات تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به آن سوالات جواب ارایه نمایند.</p> <p>ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> – کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ – کی می تواند این سوال را معنا کند ؟ (یزداد ماءنهر کابول فی الربیع) – کی می تواند این جمله را به عربی پاسخ بگوید ؟ (من این ینیع نهر کابول ؟) – کی می تواند معنای کلمات: (سدود، ینضم و بنیت) را بگوید ؟ <p>کارخانه گی:</p> <p>– معلم تمرین دوم و سوم درس را برای شاگردان کارخانه گی می دهد، و به آنها هدایت می دهد تا تمرین دوم را با استفاده از کلمات داده شده خانه پری کنند، و کلمات تمرین سوم را در جمله استعمال نمایند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>شناخت دریاهاى عمده افغانستان و اینکه آب یکی از منابع عمده و بزرگ در تقویت و بقای زندگی است.</p>
--	---

درس شانزدهم - بخش دوم

عنوان: نهر کابل

صفحه: ۷۳ - ۷۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف:

تابع اهداف درس گذشته.

معلومات اضافی:

تابع معلومات اضافی درس گذشته.

معنای کلمات:

میاه: آب ها	ثلج: برف، آب منجمد	سحاب: ابر
مطر: باران	عیون: چشمه ها	برد: ژاله
کهرباء: برق	سد کهرباء: بند برق	

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند کلمات: (ینیع، یز داد، ینضم و یقل) را معنا کند؟</p> <p>— معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید.</p>	
۳۰ دقیقه	<p>معلم با شاگردان حل تمرین چهارم را مناقشه می نماید و از آنها می خواهد که کلمات این تمرین را که در واقع جمع تکسیر اند به مفرد تبدیل نمایند. وبعد از تبدیل شدن آنها به مفرد، از شاگردان می خواهد که این کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— معلم نخست پیرامون حروف مشبه بالفعل یا حروف ناسخه (إِنَّ وَأُخواتها) برای شاگردان معلومات می دهد و جملات تمرین پنجم را که حرف (إِنَّ) در آن استعمال شده است روی تخته می نویسد و برای آنها عمل (إِنَّ) را که در معلومات اضافی درباره آن معلومات داده شده برای شاگردان توضیح نموده و فرق آن را با جملات بدون (إِنَّ) برای آنها می گوید. و نیز جملات را بالای آنها تکرار می نماید.</p> <p>— معلم جملات تمرین ششم درس را که مبتدا و خبر است روی تخته می نویسد</p>	<p>شاگردان کلمات تمرین چهارم را با حالت مفرد آنها در کتابچه های خود می نویسند.</p>

<p>شاگردان تمرین هفتم را در کتابچه های خود حل می نمایند.</p>	<p>سپس از چند شاگرد می خواهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده و حرف (إِنَّ) را در آغاز جملات بنویسند و از چند شاگرد دیگری خواهد تا حرکت کلمات را که بعد از داخل شدن حرف (إِنَّ) ضرورت به تغییر دارند تغییر بدهند. مثلاً</p> <p>إِنَّ الْكِتَابَ جَمِيلٌ و إِنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ</p> <p>– معلم جهت حل تمرین هفتم از شاگردان می خواهد تا در کتابچه های خود چهار جمله بنویسند و در هریک از آنها واژه «یزداد» را استعمال نمایند سپس آن را به آواز بلند بخوانند. و خود معلم یک جمله را به شکل نمونه به آنها می سازد:</p> <p>یزداد الفواکه فی الصیف.</p> <p>معلم سه جمله یی که در تمرین هشتم آمده روی تخته می نویسد و سپس با شاگردان فرق و تفاوت بین آنها را مناقشه می نماید.</p> <p>معلم تمرین نهم را که ذخیره لغات است روی تخته نوشته و معنا می نماید و سپس کلمات را به آواز بلند برای آنها می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند و همچنان یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند و شاگردان دیگر نیز به تعقیب وی تکرار نمایند.</p> <p>مثلاً:</p> <table><tr><td>بحر: بحر</td><td>میاه: آب ها</td></tr><tr><td>سحاب: ابر</td><td>ثلج: برف</td></tr><tr><td>عیون: چشمه ها</td><td>مطر: باران</td></tr><tr><td>برد: سردی</td><td>سَیْلٌ: سیل</td></tr><tr><td>سد الکهرباء: بند برق</td><td>کهرباء: برق</td></tr></table> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح چند سوال ارزیابی می کند:</p> <p>– معنای کلمات: «میاه، ثلج، مطر» چیست؟</p> <p>– واژه های: «برق، سرما، بند برق» را به عربی ترجمه کنید.</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>– معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین «الواجب المنزلی» را در کتابچه های خود حل نمایند.</p>	بحر: بحر	میاه: آب ها	سحاب: ابر	ثلج: برف	عیون: چشمه ها	مطر: باران	برد: سردی	سَیْلٌ: سیل	سد الکهرباء: بند برق	کهرباء: برق	<p>۱۰ دقیقه</p>
بحر: بحر	میاه: آب ها											
سحاب: ابر	ثلج: برف											
عیون: چشمه ها	مطر: باران											
برد: سردی	سَیْلٌ: سیل											
سد الکهرباء: بند برق	کهرباء: برق											

درس هفدهم - بخش اول

عنوان: الإجازة الصيفية

صفحه: ۷۵ - ۷۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- در میان خود در باره تعطیلات تابستانی محاوره کرده بتوانند.
- به سوالات درس پاسخ داده بتوانند.
- جمله های خبری را به استفهامی تبدیل کرده بتوانند.
- از واژه های نامرتب جمله های مرتب ساخته بتوانند.

معلومات اضافی:

به بخش دوم درس مراجعه شود.

معنای کلمات:

الإجازة الصيفية: رخصتی تابستانی. العطلة: رخصتی. يحاور: گفتگو می کند.

أزور: دیدار می کنم. ستبقى: باقی خواهی ماند.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از اداای سلام و احوال پرسی و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند دو جمله بگوید که در آن (إن) بکاررفته باشد؟ 	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - رخصتی تابستانی را به عربی چه می گویند؟ - معلم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (الإجازة الصيفية) است روی تخته نوشته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغا می نماید. - معلم متن درس را برای شاگردان خوانده و نیز بالای چند شاگرد تکرار می نماید بعداً یکبار دیگر متن درس را برای آنها خوانده و ترجمه می نماید و همچنان محاوره را به شکل عملی بالای آنها اجرا می نماید. - معلم سوالات تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت 	<p>شاگردان در محاوره اشتراک می ورزند.</p>

۱۰ دقیقه

می دهد تا به کمک متن درس به آن جواب بدهند.

- ارزیابی:

- کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟
- کی می تواند کلمات (الصيف، العطلة، أזור) را بگوید ؟
- کی می تواند این جمله را معنا کند ؟
(کم يوماً ستبقى هنا؟)

کارخانه گی:

- معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد، واز آنها می خواهد که جملات این تمرین را در کتابچه های خود نوشته ودر مقابل جملات درست علامت صحیح ودر مقابل جملات اشتباه علامت اشتباه بگذارند.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان ازاهداف رخصتی های مکاتب وداشتن برنامه های دقیق وسالم درآن. چه خیلی از کارهایی را که انسان در جریان رخصتی های سال تعلیمی انجام داده می تواند که در جریان سال تعلیمی نمی تواند انجام داد.

درس هفدهم - بخش دوم

عنوان: الإجازة الصيفية

صفحه: ۷۷ - ۷۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

– حروف جر را بشناسند.

– حروف جر را در جملات استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

حرف: کلمه ای است که بر معنای مستقلی دلالت نکند، و به وسیله آن میان کلمات ارتباط

ایجاد می گردد، مانند: جلستُ على الكرسيّ خرجت من الفصل.

یکی از انواع حروف، حروف جر می باشند. حروف جر عبارتند از:

(من، إلی، حتی، خلا، حاشا، عدا، فی، عن، علی، مذ، منذ، ربّ، لامّ، واو، تاء، باء، کاف)

حروف جر مخصوص اسم ها بوده و حرف آخر اسمی را که به دنبال آنها می آید مستقیماً مجرور می

سازد. مانند: ذهب إلى المدرسة - جئت من المدرسة

معنای کلمات:

حديقة الحيوان: باغ وحش الأسبوع الماضي: هفته گذشته

كلية الشريعة: دانشکده شرعیات

روش تدریس: انفرادی، سوال و جواب

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند:	شاگردان از کلمات نامرتب جمله می سازند:
۳۰ دقیقه	– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟ (سأبقى هناك عشرين يوماً) – معلم به دو شاگرد وظیفه می دهد تا هر کدام به نوبت دو مثال از کلمات نامرتب تمرین سوم را روی تخته بنویسند و بعداً چهار شاگرد دیگر را انتخاب نموده و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام به نوبت یک مثال از کلمات نامرتب را به جمله مفید تبدیل نمایند. – معلم درباره حروف جر به شاگردان تو ضیح داده و عمل این حروف را به	– این ترید آن تذهب ؟ – لماذا تذهب إلى كابل ؟ – سأدرس في كلية الشريعة ؟ – أرجو لك التوفيق والنجاح ؟ شاگردان سوال می سازند – این تذهب ؟

<p>- أين درس محمد؟ - هل تناولت الغداء؟ - أين ذهبت؟ - من أين إشتريت السمك؟ - كم قلماً عندك؟ - من هو في البيت؟</p> <p>شاگردان جاهای خالی تمرین را پرمی کنند:</p> <p>- أنا جئتُ (فـی) الأسبوع الماضي.</p> <p>- هذا شهرئان (من) السنة الدراسية</p> <p>- سأذهب (إلى) حديقة الحيوان</p>	<p>آنها بیان می نمایند وبا استفاده از مثال های داده شده در تمرین چهارم برای آنها مثال می دهد. مثلاً: درس محمد فی المدرسة که در این مثال «فی» حرف جرمی باشد. بر کلمه «المدرسة» داخل شده و او را مجرور ساخته است، که علامه آن کسره می باشد.</p> <p>— سپس معلم جواب های داده شده در تمرین چهارم را توسط دو شاگرد روی تخته می نویسد و به شاگردان دیگر هدایت می دهد تا به جواب های تمرین، سوال ساخته و آنرا در مقابل جواب ها بنویسند</p> <p>— معلم محترم حروف جاره را که در جملات تمرین به کاررفته اند به شاگردان نشان داده و عمل آن بالای اسم و علامه مجرور را برای آنها می گوید.</p> <p>— معلم محترم تمرین ششم درس را روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد تا با استفاده از کلمات داده شده جملات تمرین را خانه پری نمایند.</p> <p>— معلم محترم کلمات تمرین هشتم را که ذخیره لغات می باشد روی تخته نوشته و معنا می کند. سپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان خوانده و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند. مثلاً:</p> <p>الإجازة: رخصتی السیاحة: جهان گردی أستعد: آماده می شوم العودة: بازگشت</p> <p>الاقربا: نزدیکان و خویشاوندان</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح چند سوال ارزیابی می نماید:</p> <p>— معنای « الإجازة، أستعد، السیاحة » چیست؟</p> <p>— کلمات « بازگشتن، خویشاوندان » را چگونه می توان به عربی ترجمه نمود؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم بر علاوه کارخانه گی داده شده در کتاب، تمرین هفتم را نیز به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>	
---	--	--

درس هجدهم - بخش اول

عنوان: فی الفندق

صفحه: ۷۹ - ۸۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را یادگیرند.
- به سوالات تمرین جواب داده بتوانند.

معلومات اضافی:

به بخش دوم همین درس مراجعه شود.

معنای کلمات:

- تفضل: بفرمایید. أسعار: قیمت ها. وجبة: یک وعده خوراک.
- لوحدي: صرف به خودم. حسنا: خیلی خوب.
- روش تدریس: قرائت نمونه بی، تکرار، حوار، سوال و جواب و انفرادی و دسته جمعی.
- مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.
- جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی، کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند یک جمله را روی تخته بنویسد که در آن حرف جریکاررفته باشد؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - مسافرخانه (هوتل) را به عربی چه می گویند؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (فی الفندق) است روی تخته می نویسد و می گوید: این عنوان درس امروز ماست. 	
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم متن درس را یکبار خوانده و از شاگردان می خواهد که جمله ها را بعد از وی تکرار نمایند. - سپس درس را به قسم محاوره بالای شاگردان اجرا می نماید و به آنها هدایت می دهد تا در جریان محاوره از ذکر نام موظف و مسافر خود داری نمایند، طوری که یک نفر در نقش مسافر و نفر دیگر در نقش موظف محاوره را عملاً اجرا می نماید. 	<p>شاگردان جمله ها را بعد از معلم تکرار می نمایند.</p>

– معلم قبل از حل تمرین اول درس، پیرامون ادوات استفهام برای شاگردان توضیح می دهد و برای آنها می گوید که هرگاه ما بخواهیم سوالی بسازیم در ساختن سوال از ادوات استفهام استفاده می کنیم و آنها عبارت اند از: این، کیف، ما، ماذا، کم، من، متی وای

طور مثال:

– این تذهب؟ کیف حالک؟

– ما اسمک؟ ماذا تفعل؟

– کم تلمیذاً فی صفکم؟

و نیز به آنها هدایت می دهد تا ادوات استفهام را با مثال های آن در کتابچه های شان بنویسند.

– معلم به خاطر حل تمرین اول درس، پنج شاگرد را انتخاب نموده از آنها می خواهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده یک سوال را همراه با جواب آن، روی تخته بنویسند.

شاگردان تمرین اول را حل می کنند:

– حدث هذ الحواری فی الفندق

– دار الحواریین المسافر و المؤظف

– یرید المسافر بعض المعلومات.

ارزیابی:

– کی می تواند یک جمله ای بگوید که در آن ادوات استفهام بکار رفته باشد؟

– کی می تواند معنای کلمات (المؤظف، جواز السفر و تفضّل) را بگوید؟

– کی می تواند متن درس را درست بخواند؟

کارخانه گی:

معلم حل تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان از هتل ها و آدابی که در آنجا حکم فرماست و اینکه هرگاه شاگردان می روند چگونه با صاحبان هتل ها تفاهم نمایند.

درس هجدهم - بخش دوم

عنوان: فی الفندق

صفحه: ۸۱ - ۸۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- ادوات استفهام را بدانند.
- ادوات استفهام را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- نشانه سوالبه یا استفهام (؟) را درست بنویسند.

معلومات اضافی:

استفهام عبارت از طلب معرفت چیزی یا حقیقت آن، یا تعداد آن، و یا صفت ملحق به آن است و عبارت اند از:

مَنْ، ماذا، متى، أين، كيف، أی، كم، أیّان، أئی.

وحروف استفهام عبارت اند از: (أ - هل)

اسمای استفهام همیشه در اول جمله می آیند، چیزی جز حرف جر یا مضاف بر آنها مقدم

نمی گردد. مانند: بمن تفکر؟ سیارة من هذا؟

علامه استفهام (؟) می باشد و در آخر جمله استفهامیه می آید، مانند: من أين أنت؟ كيف حالك؟ من هذا؟

معنای کلمات:

متی آیت: کی آمدی؟ كيف أنت: تو چگونه هستی؟ حاسوب: کمپیوتر

الدولاب: الماری الثلاجة: یخچال

روش تدریس: مناقشه یی، تکرار، انفرادی و دسته جمعی.

موادممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند:	
۳۰ دقیقه	- کی می تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ - معلم جهت حل تمرین دوم که ترتیب کلمات می باشد، شاگردان را به غرض مسابقه به دوگروپ تقسیم می نماید و از آنها می خواهد که آن کلمات را در جمله های مفیده ترتیب داده سپس آن را در کتابچه های خود بنویسند، و بعد از نوشتن آن در کتابچه های شماری از شاگردان را مکلف می سازد که آن جمله ها را از روی کتابچه های خود به آواز بلند بخوانند، تا دیگران اگر اشتباه کرده باشند تصحیح	

نمایند.

– معلم از چهار شاگرد می خواهد تا هر کدام به نوبت یک جمله از تمرین سوم را روی تخته بنویسند و بعد از آن از چهار شاگرد دیگری خواهد تا به نوبت پیش روی صنف آمده و در مقابل جمله صحیح علامت (✓) و در مقابل جمله غلط علامت (×) را بگذارند.

– معلم با زهم شاگردان را به دو گروه تقسیم می نماید تا آنها تمرین چهارم را که ساختن جمله های مفیده از نزد خود شان است با هم مشوره نمایند و جمله بسازند.

– معلم در مورد اسما و حروف استفهام روشنی انداخته و با استفاده از تمرین پنجم برای شاگردان مثال می دهد و بعداً جملات تمرین را برای آنها خوانده و معنا می کند سپس جملات تمرین را توسط چند شاگرد روی تخته می نویسد و از شاگردان دیگری خواهد تا حروف و اسمای استفهام و نیز علامت استفهام را در جملات تمرین نشانی نمایند.

ارزیابی:

معلم شاگردان را با طرح چند سوال از تمرین هفتم ارزیابی می نماید:

– کلمات: « المضيف، المدخل، الدولاب) چه معنی دارند؟

– سالون، یخچال، راه بیرون رفت، پهره دار، را به زبان عربی چه می گویند؟

کارخانه گی:

معلم بر علاوه کارخانه گی داده شده در کتاب درسی تمرین ششم را نیز به شاگردان کارخانه گی می دهد.

درس نهم - بخش اول

عنوان: اضرار التدخين

صفحه: ۸۳ - ۸۴

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را بدانند.
- از اضرار سگرت و سایر مواد مخدر آگاه شوند.

معلومات اضافی:

به بخش دوم درس مراجعه شود.

معنای کلمات:

صديق: دوست متوفر: فراوان ، الحشيش: چرس. يدخن: سیگار می کشد.
علی: برمن لازم است. لايخيف: باعث ترس نیست. يضر: ضرر می رساند. يتلف: ضایع می سازد.
يتورم: ورم می کند. الکيد: جگر. يلهب: چرک می گیرد. يضيق: تنگ می شود. أعدك: برایت وعده می دهم. لن أعود: هرگز باز نخواهم گشت. التدخين: سگرت کشیدن.
روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و گروهی.
مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف درس گذشته را از زیبایى می کند: - کی می تواند اسم های استفهام را نام گرفته و یک مثال بدهد ؟ 	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - سگرت کشیدن را به عربی چه می گویند ؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (أضرار التدخين) است به خط بر جسته روی تخته می نویسد <p>شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می کند، نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند، سپس متن درس را به شکل محاوره عملی بالای شاگردان اجرا می نماید؛ طوری که یک شاگرد در نقش محمد و شاگرد دیگر در نقش جعفر محاوره را اجرا می نمایند.</p> <p>اجرای محاوره را بالای شاگردان چند بار تکرار می نماید.</p>	

و در آخر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند برای شاگردان خوانده و معنا می نماید.

– معلم درباره ضرر های دخانیات و مشروبات الکلی به شاگردان توضیح لازم ارائه نموده و سوالات تمرین اول را از شاگردان پرسان می نماید.

ارزیابی:

– کی می تواند بگوید که (تد خین) چه معنا می دهد ؟

– کی می تواند به این سوال به عربی پاسخ بگوید ؟

لماذا حزنَ محمد ؟

– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟

لن أعودَ إلى التدخين

کارخانه گي:

معلم تمرین دوم درس را که مرتب ساختن جملات نامرتب است به شاگردان کارخانه گي می دهد.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان از ضررهای سگرت کشیدن و دیگر اعتیاد های مضره و روش درست نصیحت نمودن و اندرز دادن به یکدیگر.

درس نهم - بخش دوم

عنوان: أضرار التدخين

صفحه: ۸۵ - ۸۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای مفعول مطلق را بدانند.
- مفعول مطلق را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- با ضمیر مفرد متکلم جمله بسازند.

معلومات اضافی:

- مفعول مطلق: مصدری است از جنس فعل خودش و به معنای آن.
- مانند: اصبر صبراً جميلاً. ومانند آیت شریف: «وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا» [نساء: ۱۶۴]
- مفعول مطلق برای سه منظور آورده می شود:
- ۱- برای تأکید معنای فعل مانند: اجتهد أيها التلميذ اجتهاداً.
 - ۲- برای بیان نوع فعل مانند: سرتُ سيراً حسناً.
 - ۳- برای بیان شمار دفعات وقوع فعل مانند: ضربه ضربةً أو ضربتين أو ضرباتٍ.

معنای کلمات:

روش تدریس: مناقشه‌یی، سوال و جواب، انفرادی، گروهی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسشی و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند:	
۳۰ دقیقه	- کی می تواند درس گذشته را بخواند ؟	
	- معلم درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز نموده و کلمات تمرین سوم درس را روی تخته در یک ستون می نویسد و مترادف یک کلمه را طور نمونه در مقابل همان کلمه روی تخته می نویسد و به شاگردان هدایت می دهد تا آنها مترادف کلمات دیگر تمرین را دریافته و در مقابل کلمات داده شده روی تخته بنویسند:	شاگردان مترادف کلمات را تکرار می نمایند و بعداً آن را در کتابچه های خود می نویسند:
	مانند: صدیق - حبيب	متوفر - كثير
	بعداً یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمات را به آواز بلند خوانده و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند.	تشعر - تحس
	و نیز به آنها هدایت می دهد تا کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.	أعود - أرجع

– معلم پیرامون مفعول مطلق به شاگردان معلومات داده سپس تمرین های چهارم و پنجم را برای آنها حل نموده به آنها نشان می دهد که در این دو تمرین کلمات (حزناً – نصيحة – خوفاً – لعباً – شرباً – جریاً و أكلةً) مفعول مطلق اند،

و همچنان جملات تمرین را بالای شاگردان تکرار نموده و مثال های دیگری را نیز بالای آنها کار می نماید تا شاگردان مفعول مطلق را درست بشناسند و در جمله استعمال کرده بتوانند.

– معلم شاگردان را به دو گروه تقسیم نموده و برای آنها وظیفه می دهد تا با استفاده از مثال داده شده در تمرین هفتم، سه جمله دیگر ساخته و در کتابچه های خود بنویسند، سپس نماینده هر گروه پیش روی صنف آمده و جملاتی را که ساخته اند روی تخته بنویسند، همکاری و تشویق صورت می گیرد.

– معلم کلمات تمرین هشتم درس را روی تخته نوشته و معنا می کند، سپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان میخواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند. شاگردان همچنان چند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند:

مثلاً :

الخمر: شراب الحشیش: چرس

العلاج: درمان سکران : مست

السرطان: یک نوع مرض است

الوقایة: پیش گیری مغمی علیه: بیهوش شد

الإدمان: به چیزی عادت کردن، اعتیاد.

ارزیابی:

معلم شاگردان را با طرح چند سوال ارزیابی می نماید:

– کلمات « الخمر، العلاج، الحشیش» چه معنی دارند؟

– واژه های: « پیش گیری، بیهوش» را به عربی معنی کنید؟

کارخانه گی:

معلم تمرین «الواجب المنزلی» و تمرین ششم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.

شاگردان جمله ها را در کتابچه های خود می نویسند.

شاگردان کلمات تمرین هشتم را به آواز بلند می خوانند.

درس بیستم - بخش اول

عنوان: التَّسامح

صفحه: ۸۷ - ۸۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را یاد بگیرند.
- فواید فروبردن خشم در وقت غضب را بدانند.

معلومات اضافی:

به بخش دوم این درس مراجعه شود.

معنای کلمات:

جاریه: کنیز. التَّسامح: گذشت. يقال: گفته می شود. جعلت: شروع نمود، اقدام کرد.

تسکب: می ریزد. الأبريق: جک، چاینک و آفتابه. جرحه: زخمی اش نمود.

الكاظمين: فرونشانندگان. الغیظ: قهر. العافین: عفو کنندگان. حرة: آزاد.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند دو جمله را روی تخته بنویسد که در آن مفعول مطلق به کار رفته باشد ؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- کی می تواند معنای «خود گذری» را به عربی بگوید ؟</p> <p>- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (التَّسامح) است به خط برجسته روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند آغاز می نماید، نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند، سپس متن درس را بالای چند شاگرد تکرار نموده و به آنها هدایت می دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند بعد از آن یکبار دیگر متن درس را خوانده و معنا می نماید.</p>	شاگردان متن درس را خاموشانه طبق هدایت معلم می خوانند.
۳۰ دقیقه	<p>- معلم به دو شاگرد هدایت می دهد تا جملات تمرین دوم درس را روی</p>	

تخته بنویسند، سپس از چهار شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام به نوبت یک عبارت را خوانده و در مقابل عبارت درست علامه (✓) و در مقابل عبارت غلط علامه (×) بگذارند همکاری و تشویق صورت می گیرد.

– معلم سوالات تمرین اول را از شاگردان پرسان نموده و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوالات جواب بدهند.

ارزیابی:

- کی می تواند متن درس را درست بخواند.
- کی می تواند جمله: (الإسلام دين التسامح و المسلمون متسامحون) را معنا نماید ؟
- کی می تواند ضد کلمه (حرة) را بگوید ؟

کارخانه گی:

- معلم حل تمرین سوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.

پیام درس:

تشویق شاگردان به کتمان غضب و فرونشاندن آن و اطلاع دادن به آنها از اخلاق پیشینیان اسلام در وقت غضب.

درس بیستم - بخش دوم

عنوان: التَّسامح

صفحه: ۸۹ - ۹۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای جمع مذکر سالم را بدانند.
- جمع مذکر سالم را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- جمع مذکر سالم را به مفرد تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

جمع: اسمی است که برسه یا بیشتر از آن دلالت کند.

جمع برسه قسم است:

۱- جمع مذکر سالم

۲- جمع مؤنث سالم

۳- جمع تکسیر

جمع مذکر سالم: عبارت از اسمی است که برسه و بیشتر از آن دلالت نموده و بنای مفرد آن تغییر نکند که با افزودن (واو) و (نون) در حالت رفع مانند: جاء المسلمون، صام المسلمون، وبا افزودن (یا ء) و (نون) در حالت نصب و جر، مانند: رأيتُ المسلمين ومرتُ بالمسلمين، ساخته می شود. واوی که علامه رفع است بجای ضمه و یائی که علامه نصب و جر است بجای فتحه و کسره استعمال می گردد.

علامه تنصيص: که با (« ») نشان داده می شود، دال بر آن است که هر کلام و سخنی که به عین الفاظ از کسی نقل قول گردد میان این علامه گذاشته می شود. مانند: «إنما المومنون إخوة».

معنای کلمات:

صادق: راستگو	کاذب: دروغگو	مدرّس: آموزگار	مجتهد: کوشا
نائمون: خواب کننده گان	قائمون: برخاستگان	واقفون: ایستادگان	
جالسون: نشستگان	قاعدون: نشستگان		

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف، درس گذشته را ارزىابى مى کند:</p> <p>– كى مى تواند اين جمله را معنا كند ؟ (اذهبى فأنت حرّة لوجه الله).</p>	
۳۰ دقیقه	<p>– معلم عنوان درس را روى تخته نوشته، شاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته و درس جديد را به نام خداوند – جل جلاله – آغاز مى نمايد، نخست پيرامون جمع مذكر سالم به شاگردان معلومات داده و با استفاده از تمرين چهارم درس، براى آنها مثال مى دهد.</p> <p>– معلم دومثال از تمرين پنجم درس را كه زياد كردن (واو و نون) و (ياء و نون) در آخر اسم هاى مفرد يا در واقع ساختن جمع مذكر سالم است روى تخته براى شاگردان حل مى نمايد. مثلاً :</p> <p>مجاهد:</p> <p>مجاهدون هؤلاء مجاهدون.</p> <p>مجاهدين رأيت مجاهدين.</p> <p>معلم:</p> <p>معلمون هؤلاء معلمون.</p> <p>معلمين رأيت معلمين.</p> <p>و مثال هاى باقى مانده تمرين مذكور را مطابق با مثال هاى فوق بالاى شاگردان حل مى نمايد.</p> <p>– معلم به شاگردان مى گويد: هرگاه در آخر اسم فاعل مفردى كه به مذكر عاقل دلالت كند، واو نون و يا ياء و نون علاوه نماييم به جمع مذكر سالم تبديل مى شود و هرگاه جمع مذكر سالم را به مفرد تبديل كنيم (واو و نون) و (ياء و نون) را كه در آخر آن علاوه نموده بوديم حذف مى كنيم و سپس از تمرين ششم درس طور نمونه دومثال را براى آنها حل مى نمايد. مثلاً :</p> <p>محسنون – محسن</p> <p>نائمون – نائم</p> <p>وبه شاگردان هدايت مى دهد تا مثال هاى ديگر تمرين را هر كدام به نوبت روى تخته حل نمايند همكارى و تشويق صورت مى گيرد</p> <p>– معلم درباره علامه تنصيص به شاگردان توضيح لازم ارايه نموده و سپس</p>	<p>شاگردان با علاوه نمودن واو و نون و ياء و نون در آخر كلمات، جمع مذكر سالم مى سازند:</p> <p>– مؤمنون مؤمنين</p> <p>– صادقون صادقين</p> <p>– كاذبون كاذبين</p> <p>– مدرّسون مدرّسين</p> <p>شاگردان مفرد كلمات را مى نويسند:</p> <p>– قادم – جالس</p> <p>– مجتهد – صائم</p> <p>– واقف – كاتب</p> <p>– قاعد</p>

	<p>جملات تمرین هشتم درس را برای آنها مثال میدهد.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم جهت ارزیابی، از شاگردان می پرسد:</p> <p>— یک کلمه را چگونه از مفرد به جمع مذکر سالم تبدیل می توان کرد؟</p> <p>— اگر جمع مذکر سالم را به مفرد مبدل سازیم چه عملیه یی را باید انجام دهیم؟</p> <p>— علامه تنصیص چیست و با کدام علامه آن را نشان داده می توانیم؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین نهم درس و «الواجب المنزلی» را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس بیست و یکم - بخش اول

عنوان: السلامة

صفحه: ۹۱ - ۹۳

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید درس را یاد بگیرند.
- اهمیت محیط زیست را شناخته و در پاکیزه نگهداری آن بکوشند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

- السلامة: تندرستی. الإسراف: مصرف کردن بیشتر از اندازه ضرورت.
- جراثیم: میکروب ها. تشتمل: در بر می گیرد. یجهلها: نمی داند، آگاهی ندارد.
- نجوع: گرسنه می شویم. نشبع: سیر می شویم.
- روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی.
- مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.
- جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند جمع مذکر سالم را تعريف نموده و دو مثال بدهد ؟ 	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تندرستی را به عربی چه می گویند ؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (السلامة) است به خط درشت روی تخته می نویسد. <p>معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می نماید؛ نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند سپس آن را بالای چند شاگرد تکرار می کند و بعداً آنرا به شکل محاوره بالای شاگردان عملی می نماید، طوریکه خود معلم در نقش معلم و دو شاگرد دیگر در نقش های عثمان و ماجد محاوره را عملاً اجرا می نمایند و در آخر یکبار دیگر متن درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید.</p> <ul style="list-style-type: none"> - معلم جملات تمرین دوم درس را بالای دو شاگرد ممتاز روی تخته می نویسد و سپس یک شاگرد دیگر را می خواهد تا جملات را از روی تخته 	<p>شاگردان متن درس را میان خود محاوره می کنند.</p>

بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار می نمایند و بعداً جملات را برای آنها معنا می کند.
وهمچنان چهار شاگرد دیگر را انتخاب نموده و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده در مقابل عبارات صحیح علامه (✓) و در مقابل عبارات غلط علامه (×) بگذارند.
- معلم سوال های تمرین اول را از شاگردان پرسان می کند و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوال ها پاسخ بگویند.

ارزیابی:

- کی می تواند این جمله را معنا کند؟
(کیف نحفظ أنفسنا من الجراثیم؟)
- کی می تواند این سوال را به عربی پاسخ بدهد؟
(ما معنی السلامة؟)
- کی می تواند کلمات (الإسراف، الجراثیم والأكل) را معنا نماید؟

کارخانه گی:

معلم تمرین سوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان از معنای واقعی سلامتی و تندرستی و وسایل آن. البته پاک نگهداشتن محیط زیست از اهم وسایل آن می باشد.

درس بیست یکم - بخش دوم

عنوان: السلامة

صفحه: ۹۴ - ۹۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای جر و مجرور را بفهمند.
- اسم مجرور را در جملات تعیین کرده بتوانند.
- نشانه اسم مجرور (کسره) را بشناسند.
- شاگردان ضد بعضی کلمات را بشناسند.
- شاگردان مترادف کلمات را بدانند.

معلومات اضافی:

اسم مجرور: هرگاه حرفی از حروف جر بر اسمی وارد شود و آنرا مجرور کند آن اسم را اسم مجرور نامند. گذشته از حروف جر اگر اسمی به اسم دیگری مضاف گردد اسم مضاف الیه نیز مجرور نامیده می شود. مجرور به حرف جر. مانند: ذهبتُ إلى (المدرسة). در این جمله «المدرسة» مجرور است و «إلى» حرف جر. مجرور به اضافت، مانند: هذا کتاب محمد. در این جمله «محمد» مجرور است زیرا که «کتاب» به آن مضاف گردیده است.

حروف جر آخر اسمی را که بر آن وارد می شود مستقیماً مجرور می سازد (یعنی کسره می دهد)
مانند: خرجتُ من المدرسة - شاهدتُ الحيوان في الحديقة.

معنای کلمات:

فَشَلَ: ناکام شد و شکست خورد. رَسَبَ: ناکام شد. الغُرف: اتاق ها.

تَسَكَّنَ: سکونت می کنی. تعیش: زندگی می کنی.

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و گروهی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند این سوال را به عربی پاسخ بگوید ؟ (كيف نحفظ أنفسنا من الجراثيم ؟)	شاگردان کلمات را با ضد آنها وصل می نمایند.
۳۰ دقیقه	- معلم کلمات تمرین چهارم را برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند، سپس دو مثال تمرین مذکور را که وصل نمودن کلمات به ضد آن می با	- تتجمع تتفرق - بعيداً قريباً

<p>– تأخر تقدم</p> <p>شاگردان کلمات مترادف را باهم وصل می کنند:</p> <p>– تدع..... تترك</p> <p>– الحجرات..... الغرف</p>	<p>شد برای آنها روی تخته حل می نماید مثلاً :</p> <p>حق..... باطل – یجهلها..... يعلمها</p> <p>وبه شاگردان هدایت می دهد تا کلمه های باقی مانده تمرین را توسط پنبسل به ضد آنها وصل نمایند. همکاری صورت می گیرد.</p> <p>– معلم کلمات تمرین پنجم را روی تخته نوشته، برای شاگردان به آواز بلند خوانده و معنا می نماید؛ سپس یک شاگرد را خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند، سپس دومثال از تمرین مذکور را که وصل کردن کلمه ها به مترادف آنها می باشد طور نمونه برای شاگردان، در روی تخته حل می نماید مثلاً :</p> <p>جسمک..... بدنک</p> <p>فشل..... رسب</p> <p>ودومثال باقی مانده را بالای دوشاگرد روی تخته حل می نماید و از شاگردان می خواهد تا حل تمرین را نخست در کتابچه های شان نوشته و بعداً توسط پنبسل کلمات مترادف را در خود کتاب باهم دیگریوند دهند.</p> <p>– معلم شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده و به آنها هدایت می دهد تا به جوابات تمرین ششم، با استفاده از متن درس سوال تهیه نمایند؛ یعنی هر گروپ دو سوال بسازد و نماینده هرگروپ سوالات تهیه نموده شان را بالای تخته بنویسند، همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم پیرامون حروف جاره و اسم مجرور به شاگردان معلومات لازم ارایه می دارد، سپس تمرین هفتم و هشتم درس را برای آنها خوانده و نیز بالای آنها تکرار می نماید وهم چنان اسم های مجرور را برای آنها نشان داده علامه آنرا بیان می دارد.</p> <p>مثلاً : در جمله (الجراثيم توجد في الهواء و في الماء)</p> <p>کلمه های «الهواء» و «الماء» اسم مجرور اند؛ زیر ا کلمه (في) که حرف جاره است بالای کلمات مذکور داخل شده و آنها را مجرور ساخته است. و در جمله (كتب الولد بالقلم) کلمه «القلم» اسم مجرور است و توسط حرف (باء) مجرور گردیده است.</p> <p>– معلم کلمات تمرین دهم را روی تخته نوشته و معنا می کند سپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند، سپس چند شاگرد را به نوبت خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند.</p> <p>– معلم کلمات تمرین مذکور را به ترتیب زیر معنا می کند:</p>	
---	---	--

<p>۱۰ دقیقه</p>	<p>الجرح: زخمی البيئة: محیط زیست الفحص: معاینه کردن القمامة: گندگی و کثافات المرض: بیماری الوقاية: پیش گیری الأقذار: آشغالی ها البذر: تخم العلاج: درمان کردن سلة المهملات: آشغال دانی الدواء: دارو، دوا السم: شب نشینی</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را به شکل ذیل ارزیابی می نماید:</p> <p>— زخم را به عربی چه می گویند؟ — مفرد « أقذار » چیست؟ — « الوقاية » چه مفهوم دارد؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم شاگردان هدایت می دهد که (الواجب المنزلی) را در خانه های خود حل نمایند.</p>	
-----------------	---	--

درس بیست و دوم - بخش اول

عنوان: طلب الإجازة

صفحه: ۹۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را یاد بگیرند.
- درخواست نوشتن به زبان عربی را بدانند.

معلومات اضافی: در بخش دوم این درس.

معنای کلمات:

طلب الإجازة: رقعہ رخصتی. لا أستطيع: نمی توانم. سعادة: جناب عالی

لأني: بخاطر آنکه من. أرجو: آرزو مندم. أن تقبلوا: که بپذیرید.

تسامحوني: با من گذشت کنید. أشكرکم: از شما سپاسگزار هستم.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی، تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند حروف جاره را نام گرفته و دوجمله را روی تخته بنویسد که در آن حرف جر به کار رفته باشد، و اسم مجرور را نیز نشان بدهد؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - رقعہ رخصتی را به عربی چه می گویند؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (طلب الإجازة) است روی تخته می نویسد. 	
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم دانش آموزان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز می کند. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند، سپس بالای چند شاگرد تکراراً متن درس را می خواند و در آخر یکبار دیگر متن درس را خوانده و معنا می کند. - معلم متن درس را بالای دو شاگرد روی تخته می نویسد تا آنها نوشتن درخواست رخصتی را به زبان عربی یاد بگیرند. معلم سوالات تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد 	

	<p>و به آنها می گوید که با استفاده از متن درس به سوالات پاسخ بگویند .</p> <p>ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> – کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ – کی می تواند متن درس را ترجمه نماید ؟ – کی می تواند جمله (لا أستطيع الحضور إلى المدرسة) را معنا نماید ؟ <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>لازم است که معلم صاحب روشها و اسالیب نامه نویسی به زبان عربی را به شاگردان یاد داده و این که کدام عبارات را استعمال کنند تا آداب درست رعایت شود.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	---	-----------------

درس بیست و دوم - بخش دوم

عنوان: طلب الإجازة

صفحه: ۹۸ - ۱۰۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای مضاف ومضاف الیه را بدانند.
- مضاف را به مضاف الیه تبدیل کرده بتوانند.
- شاگردان مضاف ومضاف الیه را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اضافه: عبارت است از بیان نسبت اسمی به اسمی دیگر، مانند: هذا كتابُ عليّ
اسمی را که نسبت می دهند مضاف (کتاب) و اسمی که به آن نسبت داده می شود مضاف الیه
(علی) نامیده می شود.

مضاف الیه به سبب نسبت مضاف به آن مجرور می شود. اما اعراب مضاف تابع ترکیب
جمله است مانند: هذا كتابُ عليّ - أخذتُ كتابَ عليّ
در جمله اول (کتاب) خبر واقع شده و مرفوع می باشد، و در مثال دوم (کتاب) مفعول به بوده و منصوب می باشد.
هرگاه مضاف مثنی یا جمع مذکر سالم باشد نون از آخر آن حذف می شود، اگر مضاف تنوین داشته باشد تنوین
از آخر آن می افتد.

معنای کلمات:

عند: نزد. الأستاذ الفاضل: استاد عالی قدر. الأخ المحترم: برادر محترم.

صديقي العزيز: دوست عزیز.

روش تدریس: مناقشه، سوال وجواب، گروهی وتکرار.

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام ، احوال پرسى وتنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند.	
۳۰ دقیقه	- کی می تواند به زبان عربی یک درخواست رخصتی روی تخته بنویسد؟ - معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز می نماید، نخست درمورد مضاف و مضاف الیه برای شاگردان معلومات لازم ارایه نموده و با استفاده از تمرین سوم درس، برای آنها مثال می دهد و مضاف و مضاف الیه را در جملات تمرین برای آنها نشان می دهد.	

<p>شاگردان مضاف و مضاف الیه را نشان می دهند</p> <p>– غرفة المدرسين.</p> <p>– رحمة الله</p> <p>شاگردان مضاف الیه می سازند:</p> <p>– تلميذ الصف الثامن</p> <p>– تسامحوني عند الغياب</p> <p>شاگردان مثال های باقی مانده را درجمله استعمال می کنند:</p> <p>– الأستاذ الفاضل أريد منك المعلومات</p> <p>– الأخ المحترم اجلس في مكانك.</p> <p>– صديقي العزيز أعطني كتابك.</p> <p>شاگردان به ترتیب زیر سوال می سازند:</p> <p>– من أخذ الإجازة ؟</p> <p>– من يدرس في ثانوية غازی ؟</p> <p>– لماذا لم يحضر جميل ؟</p>	<p>مثلاً : درجمله (طلبُ الإجازة) (طلبُ) مضاف و (الإجازة) مضاف الیه می باشد.</p> <p>درجمله (مدرسةُ الإمام أبي حنيفة) کلمه (مدرسة) مضاف و کلمه (الإمام) مضاف الیه می باشد.</p> <p>همچنان معلم این نکته را نیز به شاگردان تذکر می دهد که مضاف الیه همیشه مجرور می باشد.</p> <p>و دومثال دیگرتمرین را روی تخته نوشته و از دو شاگرد می خواهد تا مضاف و مضاف الیه را دراین دو جمله نشان دهند</p> <p>– معلم کلمات تمرین چهارم را روی تخته نوشته و معنا می کند سپس دومثال از تمرین مذکور را که ساختن مضاف الیه می باشد برای شاگردان طور نمونه به ترتیب زیر حل می نماید:</p> <p>– مديرُ المدرسة «مدير» مضاف و «المدرسة» مضاف الیه است.</p> <p>– مدرسةُ أبي حنيفة</p> <p>و دو مثال دیگر تمرین را بالای شاگردان کار می نماید و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس مضاف الیه را بسازند.</p> <p>– معلم تمرین پنجم درس را روی تخته نوشته و یک مثال را طور نمونه درجمله استعمال می کند، مثلاً :</p> <p>– فضيلةُ الشيخ لم أفهم الدرس</p> <p>و مثال های باقی مانده را بالای شاگردان کار می نماید و نیز درمورد طریقه خواستن چیزی ازکسی یا پرسیدن سوال از استاد به شاگردان توضیحات لازم داده و به آنها می گوید که هرگاه خواستند از کسی چیزی بخواهند و یا از استاد شان سوالی بپرسند، باید مانند مثال های داده شده درتمرین به شکل مؤدبانه بخواهند و بپرسند.</p> <p>– معلم شاگردان را به سه گروه مساوی تقسیم نموده و به هرگروه وظیفه می دهد تا یک سوال ، برای جوابات داده شده تمرین ششم بسازند و نماینده هرگروه سوالات را روی تخته بنویسند.</p> <p>– معلم کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته و درباره شدّ () و علامه آن به شاگردان معلومات می دهد و سپس از شاگردان می خواهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>– معلم کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته و معنا می نماید سپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی کلمات را تکرار نمایند و نیز به آنها هدایت می دهد تا کلمات را</p>	
---	--	--

	<p>با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>معلم کلمات را به ترتیب زیر معنا می کند:</p> <p>السماحة: اجازه دادن الشكر الجزيل: بسیار سپاسگزارم</p> <p>التحية: سلام دادن المكرم: باعزت</p> <p>السُّمو: جلالت مآب المعالي: جناب عالی قدر</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را با طرح سوالهای ذیل ارزیابی می نماید:</p> <p>— جلالت مآب را به عربی چه می گویند؟</p> <p>— اصطلاح «المعالي» را به چه کسی اطلاق می کنند؟</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم (الواجب المنزلي) را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس بیست سوم - بخش اول

عنوان: معرفة الأوقات

صفحه: ۱۰۱ - ۱۰۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را بفهمند.
- اوقات مختلف شبانه روزی (صبح، چاشت، دیگر، شام...) را بشناسند
- ساعت، دقیقه و ثانیه را بدانند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

- اوقات: جمع وقت. عقارب: جمع عقربه. نحیف: باریک، لاغر. سمین: دبل، چاق.
- کتاباً موقوتاً: فریضه مطابق به وقت. ماذا تعنی: منظورت چیست؟ تساوی: برابر است.
- روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، محاوره، سوال و جواب، انفرادی.
- مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند دو جمله روی تخته بنویسد که در آن مضاف و مضاف الیه بکار رفته باشد؟ 	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند بگوید که شناختن وقت را به عربی چه می گویند؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (معرفة الأوقات) است روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند — جل جلاله — آغاز می نماید، سپس متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند، بعداً متن درس را بالای شاگردان به شکل محاوره عملی انجام می دهد و در آخر، متن درس را یکبار دیگر خوانده و معنا می نماید. - معلم سوالات تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوالات پاسخ بگویند. 	<p>شاگردان به متن درس نگاه می کنند.</p> <p>شاگردان سوالات تمرین اول درس را با معلم مناقشه نموده جواب می دهند.</p>

	<p>ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ - کی می تواند نام اوقات شبانه روزی و اوقات نماز های پنج گانه را بگوید ؟ - کی می تواند جمله (ستون ثانیة تساوی دقیقه واحدة) را معنا نماید ؟ <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین چهارم درس را که خانه پری جاهای خالی تمرین با کلمات مناسب می باشد، کار خانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>شناخت وقت و ارزش دادن به آن و دانستن رمز ارتباط عبادات به وقت ها و زمان های معین.</p> <p>تشویق نمودن شاگردان به اینکه وقت شناسی از اهم موفقیت های زندگی می باشد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	---	-----------------

درس بیست و سوم - بخش دوم

عنوان: معرفة الأوقات

صفحه: ۱۰۳ - ۱۰۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- جمع مؤنث سالم را بشناسند.
- جمع مؤنث سالم را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- کلمات مفرد را به جمع مؤنث سالم تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

جمع مؤنث سالم: اسمی است که با افزودن حروف معین (الف و تاء) در آخر مفرد بریش تر از دو دلالت کند. و علامت آن افزودن (الف و تاء) در آخر اسم مفرد است مانند: مسلمة - مسلمات معلمة - معلمات ممرضة - ممرضات طبيبة - طبيبات حکم جمع مؤنث سالم: جمع مؤنث سالم با ضمه مرفوع می شود، مانند: جاءت المعلمات و با کسره نائب از فتحه منصوب می گردد، مانند: رأيت التلميذات في المدرسة و با کسره مجرور می شود، مانند: درست الطالبات في حجرات و اسعة

معنای کلمات:

بضع: چند. النصف: نیم. مساء: شام.

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی تکرار

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می تواند متن درس گذشته را خوانده و معنا نماید ؟ - معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می نماید، نخست جمع مؤنث سالم را برای شاگردان تعریف نموده علامه و حکم آنرا نیز برای آنها میگوید و از تمرین دوم برای آنها مثال می آورد. 	
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم روش ساختن جمع مؤنث سالم را برای شاگردان بیان نموده و از تمرین سوم درس، دو مثال را که تبدیل نمودن کلمات مفرد به جمع مؤنث سالم است روی تخته به شاگردان حل می نماید، مثلاً: (مسلمة) که با علاوه نمودن (الف و تاء) در آخر آن به جمع مؤنث سالم 	<p>شاگردان کلمات مفرد را به جمع مؤنث سالم تبدیل می کنند:</p>

<p>سبورة - سبورات تلمیذة - تلمیذات کاتبة - کاتبات مجاهدة - مجاهدات مدّسة - مدرّسات</p> <p>شاگردان جمله می سازند:</p> <p>- الساعة الآن الثالثة إلا بضع دقائق.</p> <p>- الساعة الآن الرابعة إلا الربع.</p> <p>- الساعة الآن الخامسة إلا الثلث.</p> <p>شاگردان کلمات ذخیره لغت را تکرار نموده و بعداً آن را در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>(مسلمات) تبدیل می شود.</p> <p>طالبة - طالبات مؤمنة - مؤمنات</p> <p>ومثال های باقی مانده را مطابق مثال های دیگر بالای شاگردان کار می نماید و به آنها هدایت می دهد تا کلمات مفرد را با علاوه نمودن (الف و تاء) روی تخته به جمع مؤنث سالم تبدیل نمایند.</p> <p>- معلم جملات تمرین پنجم را که منظور از آن یاد گرفتن پرسیدن وقت و ساعت و جواب دادن آن به عربی است، برای شاگردان خوانده و معنا می نماید سپس کلمات را بالای آنها چند بار تکرار می نماید تا آنها پرسیدن ساعت و جواب دادن آن را به عربی یادگیرند.</p> <p>معلم دومثال از تمرین ششم درس را که نوشتن اعداد به حروف است طور، نمونه روی تخته برای شاگردان کار می نماید</p> <p>مثلاً: (٤٥: ١٢) الساعة الآن الواحدة إلا الربع</p> <p>(١٥: ١) الساعة الآن الواحدة والربع</p> <p>ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان کار می نماید</p> <p>- معلم جملات تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند، سپس جملات را بالای آنها تکرار می نماید.</p> <p>- معلم یک مثال از تمرین هشتم را که ساختن جمله با تکرار (إلا) می باشد طور نمونه روی تخته برای شاگردان حل می نماید.</p> <p>مثلاً:</p> <p>- الساعة الآن الثانية إلا الربع.</p> <p>ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان روی تخته کار می نماید و خود با آنها همکاری می کند.</p> <p>- معلم کلمات تمرین دهم را که ذخیره لغات می باشد روی تخته نوشته و معنا می کند سپس یک شاگرد را خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمات را به آواز بلند از روی تخته بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند و نیز به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات را با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>کلمات را به ترتیب زیر معنا می کند:</p> <p>الربع: چهارم حصه الثلث: سوم حصه (بیست دقیقه)</p> <p>بعد الظهر: پس از چاشت إلا الربع: ربع کم</p> <p>النصف: نیم بضع: چند</p> <p>قبل الظهر: پیش از چاشت إلا الثلث: بیست دقیقه کم</p> <p>والربع: و ربع (پانزده دقیقه)</p>
---	--

	<p>و الثلث: و بیست دقیقه</p> <p>ارزیابی:</p> <p>معلم شاگردان را به شکل ذیل ارزیابی می کند:</p> <p>— فرق بین « إلا الربع » و « إلا الثلث » چیست؟</p> <p>— « بضع » چه معنی دارد؟</p> <p>کار خانه گی:</p> <p>معلم علاوه از کارخانه گی داده شده در کتاب درسی تمرین نهم را نیز به شاگردان کار خانه گی می دهد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس بیست و چهارم - بخش اول

عنوان: قصّة جحا مع الناس

صفحه: ۱۰۷ - ۱۰۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمات جدید را بفهمند.
- شاگردان مثنی را بشناسند.
- مثنی را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

جحا: در زبان عربی معادل ملانصرالدین است أركب: سوار کرد.
 ركب: سوار شد. الحمار: خر (الغ) یركض: می دود.
 قابلهما: با آنها روبه رو شد. الغلام: کودک. وراءه: پشت سر خود.
 واعجبا: چقدر شگفت آور است. أكتافنا: شانه های ما.
 روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب، تکرار و انفرادی.
 مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسی و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند.</p> <p>- کی می تواند به عربی بگوید:</p> <p>ساعت هشت بجه صبح است.</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>کی می تواند بگوید که آدم (ساده لوح را) به عربی چه می گویند؟</p> <p>- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (قصّة جحا مع الناس)</p>	
۳۰ دقیقه	<p>است به خط درشت روی تخته می نویسد و درعین حال شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز می نماید.</p> <p>- نخست معلم متن درس را به آواز بلند برای دانش آموزان می خواند سپس از آنها می خواهد تا متن درس را خا موشانه مطالعه نمایند و بعداً سه</p>	

شاگرد را انتخاب نموده و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام به نوبت متن درس را به آواز بلند بخوانند و در آخر یک بار دیگر متن درس را برای آنها خوانده و معنا می نماید.

معلم سوالات تمرین اول درس را از دانش آموزان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به پرسش ها پاسخ بگویند.

ارزیابی:

- کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟
- کی می تواند معنای کلمات (جحا، ركب و حمار) را بگوید ؟
- کی می تواند کلمات (می دود ، رو برو شدند و سوار شد) را به عربی معنا نماید ؟

کارخانه گي:

معلم تمرین دوم و سوم درس را برای شاگردان کارخانه گي می دهد.

پیام درس:

معلم به شاگردان باید بفهماند که حق را بشناسند و از آن پیروی نمایند و هرگاه حق را یافتند به سخن مردم گوش ندهند چه آنها با وی موافق باشند یا مخالف. هرگاه انسان به مردم نگاه کند و منتظر آن باشد که همه کارهایش مورد تأیید آنها قرار گیرد هیچگاه به منزل نخواهد رسید.

درس بیست و چهارم - بخش دوم

عنوان: قصّة جحا مع الناس

صفحه: ۱۰۹ - ۱۱۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- مثنی را بشناسند.
- کلمات مفرد را به مثنی تبدیل کرده بتوانند.
- مثنی را درجملات استعمال کرده بتوانند.
- مثنی را بیرون نویس نمایند.

معلومات اضافی:

مثنی: عبارت از اسم معربی است که از دو مفرد که درلفظ ومعنا باهم متفق هستند نیابت کند و با افزودن (الف

ونون

مکسور) در حالت رفع و یا با افزودن (یاء و نون) مکسور و ماقبل مفتوح ساخته می شود.

مانند: تلمیذان کتابان

جاء تلمیذان - جاءت تلمیذتان رأیت تلمیذین - مررت با لتلمیذین

علامه مثنی (الف و نون) و (یاء و نون) است مثنی با الف مرفوع و با (یاء) منصوب و

مجرور می گردد. مانند: مدرّس - مدرّسان - مدرّسین

معنای کلمات:

الکُرة: توپ. الطائرة: هواپیما. المقعد: چوکی. العجوز: پیر، سالخورده.

وراء: عقب، پشت سر. الحرّ: گرم. الطقس: آب و هوا. والد: پدر.

الغلام: پسر خردسن.

روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند این جمله را معنا کند ؟ «واعجبا ! شخصان رکبا علی هذا الحمار الضعیف».	
۳۰ دقیقه	- معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز می نماید. نخست پیرامون مثنی، برای شاگردان معلومات می دهد و برای آنها توضیح می دهد که مثنی چگونه	

<p>شاگردان جملات فعلیه را به اسمیه تبدیل می کنند:</p> <p>– الولدان لعبا بالكرة</p> <p>– التلميذتان درستاً الخط</p> <p>– المسافرين ركبا الطائرة</p> <p>– الصديقتان جلستا على المقعد.</p> <p>– المريضان شربا الدواء</p> <p>شاگردان کلمه های تمرین را درجمله استعمال می نمایند:</p> <p>– تمیم یرکب الحصان.</p> <p>– هو یتروک سوء الأ دب.</p> <p>– الحمار یرکض فی الطریق.</p> <p>شاگردان در تمرین ششم ضد کلمات را می نویسند:</p> <p>– الضعیف</p> <p>– الکبیر</p> <p>– أمام</p> <p>– البرد</p> <p>شاگردان مترادف کلمه ها را می نویسند:</p>	<p>ساخته می شود وبا آمدن عوامل درجمله چه تغییراتی بالای آن می آید و با استفاده از جملات تمرین چهارم برای آنها مثال می دهد. مثلاً:</p> <p>ذهب التلميذان إلى المدرسة</p> <p>دراین جمله کلمه (التلميذان) مثنی می باشد.</p> <p>– معلم طور نمونه دومثال از تمرین چهارم را روی تخته به شاگردان حل می نماید، مثنی و فاعل را درجملات به شاگردان نشان می دهد.</p> <p>مثلاً: أكل الطفلان الطعام – أكلت الطفلتان الطعام</p> <p>که دراین دومثال کلمه های (الطفلان و الطفلتان) مثنی و فاعل می باشند و درجملات: (الطفلان أكلتا الطعام و الطفلتان أكلتا الطعام)</p> <p>الف مثنی که درآخر افعال ذکر گردیده اند فاعل می باشند و مثال های دیگرتمرین را بالای شاگردان روی تخته اجراء می نماید و به آنها هدایت می دهد تا جملات فعلیه را با استفاده از مثال های نمونه ای به جمله اسمیه تبدیل نموده و مثنی و فاعل را درجملات نشان دهند، همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– معلم دو کلمه از تمرین پنجم درس را طور نمونه روی تخته درجمله استعمال می نماید.</p> <p>مثلاً:</p> <p>– القرية: نحن نعيش في القرية.</p> <p>– الزمان: علينا أن نستفيد من الزمان.</p> <p>– العجوز: رأيت رجلاً عجوزاً في السوق.</p> <p>و جمله ها را بالای شاگردان تکرار می نماید و نیز به آنها هدایت می دهد تا جمله ها را در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>– معلم ضد دو کلمه تمرین ششم را طور نمونه روی تخته می نویسد، مانند:</p> <p>ركب – نزل الشيخ – الشاب</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را بالای دانش آموزان حل می نماید.</p> <p>– معلم کلمه های تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند سپس مرادف دو کلمه را برای آنها روی تخته می نویسد، مثلاً:</p> <p>ذهب – مشى</p> <p>ابن – الولد</p>
---	--

ارزیابی:

معلم جهت ارزیابی از شاگردان می پرسد:

— اسب را به زبان عربی چه می گویند؟

— آدم چاق و فربه را به عربی چه می گویند؟

— معنای « الاستغراب » چیست؟

کارخانه گي:

— معلم علاوه از کارخانه گي داده شده در کتاب درسی تمرین نهم درس را

نیز به شاگردان کارخانه گي بدهد.

والد - الأب
الطَّقس: الجوَّ

و به دانش آموزان هدایت می دهد تا مترادف دو کلمه دیگر را با استفاده از متن درس پیدا نموده و در مقابل کلمه های داده شده روی تخته بنویسند.

— معلم عبارت های تمرین هشتم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و نیز آنرا بالای چند دانش آموز تکرار می نماید و همچنان ضد بعض کلمه ها را که در تمرین ذکر گردیده است برای آنها نشان می دهد.

— معلم کلمه های تمرین دهم درس را روی تخته نوشته و معنا می کند و یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته به او هدایت می دهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند و دانش آموزان دیگر به تعقیب آنها تکرار نمایند.

و نیز به آنها هدایت می دهد تا کلمه ها را با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند. معلم کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می کند:

الحصان: اسب الطفل: کودک

الدهشة: شگفتی نادر: کم یاب

الحيرة: حیران التعجب: تعجب، شگفت زده گی

الشاب: جوان السمين: چاق

الغريب: بیگانه الاستغراب: شگفتی و تعجب

درس بیست و پنجم - بخش اول

عنوان: المدرسة العالمية

صفحه: ۱۱۳ - ۱۱۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های نو را بدانند.
- به سوال ها پاسخ داده بتوانند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

العالمية: جهانی. الجنسيات: نژاد ها. زملاء: همصنفان و دوستان.
 الغداء: نان چاشت. رَحَب: خوش آمدید گفت. التحقق: شامل گردید. أمثل: نمایندگی می کنم. أعدد: آماده کرد.
 يدعو: دعوت نماید. الغداء: غذای چاشت. أماً: ولیکن
 روش تدریس: مناقشه، قرائت نمونه یی، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.
 مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند کلمه های (تلمیذ، مدرسه، کتاب، ولد و صديق) را به مثنی تبدیل نماید ؟ 	
۳۰ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند بگوید که مکتب جهانی (بین المللی) را به عربی چه می گویند ؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (المدرسة العالمية) است به خط درشت روی تخته می نویسد، دانش آموزان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوند جل جلاله — آغاز می کند. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و به آنها هدایت می دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند و نیز متن درس را بالای چند شاگرد به آواز بلند می خواند و در آخر یکبار دیگر متن درس را خوانده و معنا می کند. 	

– معلم پرسش های تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس پاسخ بدهند.

– معلم یک کلمه از تمرین سوم را طور نمونه روی تخته به جمع تبدیل می نماید. مانند:

المدرسة: المدارس

و به شاگردان هدایت می دهد تا کلمه های باقی مانده تمرین مذکور را در کتابچه های شان جمع نمایند.

ارزیابی:

– کی می تواند متن درس را درست خوانده و معنا کند ؟

– کی می تواند معنای کلمه های (الجنسیات، الغداء و العالمية) را بگوید ؟

– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟

(ولمّا عَلِمَ أبوه بنجاح ابنه ففرح فرحاً شديداً).

کار خانه گی:

معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی می دهد.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان از اینکه باید هر کدام نماینده مردم خویش باشند و سعی بدارند که عزت آنها را حفظ نمایند. هم چنان باید در باره نقش مدارس جهانی و پوهنتون های بین المللی؟...

شاگردان کلمه های مفرد را به جمع تبدیل می کنند:

– الإمتحانات

– الأيام

– الأبواب

درس بیست و پنجم - بخش دوم

عنوان: المدرسة العالمية

صفحه: ۱۱۵ - ۱۱۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای نسبت را بدانند.
- نسبت را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- نسبت را از جمله بیرون نویس کنند.

معلومات اضافی:

نسبت: نسبت در علم صرف عبارت از ملحق کردن یا ء مشدد ماقبل مکسور به آخر اسم است تا اینکه بر نسبت چیزی به چیزی دلالت کند، مانند: عراق - عراقی. بیروت - بیروتی. فاطمة - فاطمی. ایران - ایرانی. افغانستان - أفغانستانی. و کلمه ای که یا، نسبت به آن ملحق می گردد (منسوب) نامیده می شود. مانند: بیروتی - ایرانی - پاکستانی و غیره.

و چیزی که به آن نسبت داده می شود منسوب الیه نامیده می شود، مانند: بیروت - عراق - فاطمة - ایران - افغانستان

معنای کلمات:

اجتهد: کوشش کرد المائدة: دسترخوان بطیخ: تربوز
مشمش: زردالو شمام: خربوزه خوخ: شفتالو
نام: خواب کرد

روش تدریس: مناقشه، سوال جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم بعد از ادای سلام ، احوال پرسی و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند مفرد کلمه های (الامتحانات، الأيام، المدارس و الأبواب) را بگوید ؟ - معلم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوند جل جلاله - آغاز نموده و به حل تمرین چهارم می پردازد.	
۳۰ دقیقه	نخست کلمه های تمرین را روی تخته نوشته و برای آنها می خواند و سپس دو کلمه آنها را در جمله استعمال می کند مثلاً :	شاگردان کلمه ها را در جمله استعمال می نماید:

<p>- جلستُ على المائدة.</p> <p>- زينبُ طالبةٌ مصريّة.</p> <p>شاگردان مثال های باقی مانده</p> <p>تمرین هفتم را به ترتیب زیر حل</p> <p>می نمایند:</p>	<p>- اجتهد التلمیذ فی دروسه.</p> <p>- رَحَّبَ حامدٌ بزملائه.</p> <p>و دو کلمه دیگر را بالای شاگردان کار می نماید و نیز یک شاگرد را پیش روی تخته خواسته و به او هدایت می دهد تا جمله ها را از روی تخته بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند.</p> <p>- معلم پیرامون (نسبت) به شاگردان توضیحات لازم ارایه می نماید و با استفاده از جمله های تمرین پنجم برای آنها مثال می دهد و نیز جمله های تمرین مذکور را برای آنها خوانده و معنا می کند و همچنان بالای آنها تکرار نموده و می نویسد و در هر جمله نسبت و یای نسبتی را به آنها نشان می دهد.</p> <p>مثلاً :</p> <p>- هذا تلميذٌ ماليزيٌّ.</p> <p>- هذه تلميذةٌ إيرانيةٌ.</p> <p>در این دو مثال کلمه های «مالیزی» و «ایرانیة» منسوب الیه و کلمه های تلمیذ و تلمیذة منسوب می باشند و یا به عبارت دیگر (تلمیذ و تلمیذة) موصوف و (مالیزی و ایرانیة) صفت آنها می باشد. بنا براین هر گاه موصوف مذکر باشد صفت آن نیز مذکر می شود و اگر موصوف مؤنث باشد صفت آن نیز مؤنث می آید.</p> <p>- معلم دو مثال از تمرین ششم را که گذاشتن نام های مناسب در جاهای خالی تمرین می باشد روی تخته طور نمونه برای شاگردان حل می نماید و برای آنها توضیح می دهد که قبل از هر اسمی که یای نسبتی در آخر آن می آید اسم دیگری را مطابق آن انتخاب نموده و در جاهای خالی تمرین بگذارند؛ یعنی اگر اسم نسبتی مذکر باشد اسم مذکر قبل از آن نوشته گردد و اگر مؤنث باشد اسم مؤنث .</p> <p>مثلاً :</p> <p>- رجلٌ هنديٌّ.</p> <p>- امرأةٌ تایلندیّةٌ.</p> <p>و مثال های دیگر را روی تخته بالای دانش آموزان کار می نماید.</p> <p>- معلم دو مثال از تمرین هفتم را طور نمونه برای دانش آموزان روی تخته حل می نماید مثلاً :</p> <p>- جعفر طالبٌ ایرانیٌّ.</p> <p>- التفّاحُ وردکیٌّ.</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را بالای دانش آموزان روی تخته کار می نماید</p>	
---	---	--

<p> - علی کابلی - فاطمة تلمیذة باکستانیة - بطیخ هلمندی - مشمش غوربندی - شمَام بغلانی - خوځ صینی شاگردان جمله می سازند: - دعاهم إلى الخروج. - دعاهم إلى الكتابة. - دعا هم إلى النوم. - دعاهم إلى الجلوس. - دعاهم إلى الشرب. - دعاهم إلى القراءة. شاگردان کلمات را تکرار می نمایند. </p>	<p> و به آنها هدایت می دهد تا درجای خالی تمرین نام کشور ها یا نام ولایات را گذاشته در آخر آن یای مشدد را پیوست نمایند. - معلم جهت حل تمرین هشتم شش شاگرد را انتخاب نموده و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده و یک یک مثال را مطابق مثال های نمونه که در کتاب درسی داده شده است روی تخته حل نمایند همکاری و تشویق صورت می گیرد. - معلم کلمه های تمرین نهم را روی تخته نوشته و معنا می نماید سپس یک شاگرد را خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند و کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می کند: - مرحباً: خوش آمدید. اهلاً وسهلاً: خوش آمدید. - جاهز: آماده. نورت بیتنا: خانه ای ما را روشن ساختی - شرفتنا: ما را عزت بخشیدید. تفضل: بفرمایید - هنياً: به شما مبارک باد. و نیز به آنها هدایت می دهد تا کلمه ها را با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند. ارزیابی: معلم دانش آموزان را ارزیابی می کند: - معادل فارسی « اهلاً وسهلاً » چیست؟ - « نورت بیتنا » چه معنی دارد؟ - « بفرمایید » را به زبان عربی چه می گویند؟ کارخانه گی: معلم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی داده و روش حل آن را بیان می دارد. </p>
---	---

درس بیست و ششم - بخش اول

عنوان: المؤمن من مرآة المؤمن

صفحه: ۱۱۷ - ۱۱۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- صیغه مثنای فعل مضارع را بشناسند.
- به سوالات تمرین پاسخ داده بتوانند.
- معنای دوستی و رفاقت را خوب درک نمایند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

ثانویة: لیسه السکن: لیلیه (خوابگاه) یتثاقل: تنبلی و کاهلی می کند
 بیتان: شب می گذرانند صاحب: همراهی کرد مرآة: آئینه تواظب: التزام نمایی و مداومت
 وفی: با وفا لن أهمل: هرگز بی توجهی نمی کنم
 روش تدریس: قرائت نمونه بی، مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و گروهی
 مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند در جمله های زیر نسبت را نشان دهد؟</p> <p>جميلة مصریة</p> <p>تلميذ عراقي</p> <p>تلميذة يابانية</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- آئینه را به عربی چه می گویند؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (المؤمن من مرآة المؤمن)</p> <p>است به خط درشت روی تخته نوشته، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز می نماید.</p> <p>نخست متن درس را به آواز بلند برای آنها می خواند و بعداً به آنها هدایت می دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند و نیز از چند شاگرد می خواهد تا</p>	<p>شاگردان متن درس را خاموشانه می خوانند.</p>

<p>شاگردان به سوالات تمرین اول پاسخ می دهند.</p>	<p>به نوبت، درس را به آواز بلند بخوانند و در آخر یکبار دیگر درس را برای دانش آموزان خوانده و معنا می نماید.</p> <p>– معلم پرسش های تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوال ها پاسخ بگویند.</p> <p>– معلم جملات تمرین دوم درس را روی تخته می نویسد و از چهار شاگرد به نوبت می خواهد تا هر کدام درمقابل عبارات درست علامت (✓) و درمقابل عبارات غلط علامت (×) بگذارند، همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند چهار سطر از متن درس را خوانده و معنا نماید؟</p> <p>– کی می تواند این جمله را معنا کند ؟</p> <p>(الوقت کالسيف إن لم تقطعه قطعك).</p> <p>– کی می تواند این جمله را به عربی تبدیل نماید ؟</p> <p>(عثمان نصیحت حمید را نپذیرفت).</p> <p>کار خانه گی:</p> <p>معلم تمرین سوم درس را به شاگردان کار خانه گی می دهد و به آنها هدایت می دهد تا جاهای خالی جمله های تمرین را با کلمات داده شده خانه پری نمایند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>آگاه ساختن شاگردان از رمز و راز دوستی و رفاقت. باید شاگردان معنای دوستی و رفاقت را خوب درک نمایند و همدیگر خود را به رعایت آن توصیه کنند.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
--	--	-----------------

درس بیست و ششم - بخش دوم

عنوان: المؤمن مرآة المؤمن

صفحه: ۱۲۰ - ۱۲۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- صیغه مثنای فعل مضارع را بشناسند.
- صیغه مثنای فعل مضارع را از جمله ها بیرون کرده بتوانند.
- صیغه مثنای فعل مضارع را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- صیغه مفرد فعل مضارع را به مثنی تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

فعل مضارع مانند فعل ماضی دارای چهارده صیغه است، شش صیغه برای غایب مذکر ومؤنث (مفرد، تشبیه و جمع) و شش صیغه برای مخاطب مذکر ومؤنث (مفرد، تشبیه و جمع) و دو صیغه برای متکلم (مفرد و جمع)

صیغه فعل مضارع از صیغه فعل ماضی ساخته می شود.

شش صیغه غایب فعل مضارع قرارذیل است:

غایب مذکر: یذهب، یذهبان، یذهیون

غایب مؤنث: تذهب، تذهبان، تذهبن

مخاطب مذکر: تذهب، تذهبان، تذهیون

مخاطب مؤنث: تذهبن، تذهبان، تذهیون

متکلم: أذهب، نذهب

معنای کلمات:

نسیت: فراموش کردی. جئنا: آمدیم. أرجو: امید وارم. بییتان: شب می گذرانند.

الفصل: صنف.

روش تدریس: مناقشه، گروهی، سوال و جواب، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظيم صنف درس گذشته را ارزىابى مى كند: - كى مى تواند معانى (يتثاقل، ثانوىة و أصدقاء السوء) را بگويد ؟ - معلم عنوان درس را كه (المؤمن من مرآة المؤمن) است روى تخته مى نويسد، شاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته و درس نو را به نام خدا 	<p>شاگردان از كلمات نامرتب به ترتيب زير جمله مى سازند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - هل نسيْتَ الهدفَ الأساسى ؟ - أنا لم أَتَغَيَّرْ . - ماجئنا لنلعب ونضيّع الوقت . - أرجو أن تواظب على الصلاة . - أبأؤنا يا ملون فينا كل خير - يا حميدُ أنت صديق وفيّ
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> معلم دانش آموزان را به دو گروه مساوى تقسيم نموده و به آنها هدايت مى دهد تا هر گروه از كلمات نا مرتب تمرين چهارم درس سه جمله بسازند و در آخر نماينده هر گروه پيش روى صنف آمده و جمله هاى ساخته شده شان را روى تخته بنويسند، اشتباهات آنها اصلاح گرديده و تشويق صورت مى گيرد و درختم مسابقه معلم نتيجه مسابقه را اعلان مى كند. - معلم دومثال از تمرين پنجم را طور نمونه براى شاگردان روى تخته به ترتيب زير حل مى نمايد: - انتقل إلى الصّف الثامن. - المدرسة الجديدة كبيرة. ومثال هاى باقى مانده تمرين را بالاي شاگردان روى تخته حل نموده همكارى و تشويق صورت مى گيرد. - معلم درباره روش ساختن فعل مضارع و صيغه هاى آن براى شاگردان معلومات داده و جمله هاى تمرين ششم را روى تخته نوشته وبراى آنها خوانده و معنا مى كند سپس صيغه هاى مثنائى فعل مضارع را درجمله هاى تمرين به آنها نشان مى دهد تا آنها صيغه هاى فعل مضارع را بشناسند. درتمرين مذكور صيغه مثنائى فعل مضارع اينها اند: - يسكنان - يد رسان - يرجعان - يبيتان - معلم جاهاى خالى سه جمله از تمرين هفتم را با كلمه هاى مناسب، به طور نمونه، روى تخته پُر مى نمايد و به شاگردان هدايت مى دهد تا مثال 	<p>شاگردان کلمات باقى مانده</p>

معلم شاگردان را ارزیابی می نماید:

- این دو کلمه: (رفیقان — زمیلان) به چه چیز دلالت می کنند؟
- «إهمال» چه معنی دارد؟
- «حمیم» یعنی چه؟

کارخانه گی:

معلم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد.

های باقی مانده را در کتابچه های شان کار نموده و جاهای خالی تمرین را با کلمه های مناسب خانه پری نمایند. مثلاً:

- محمد وعلی (یدهبان) إلى المدرسة.
- فاطمة وخديجة (تسكنان) في مدينة كابل.
- إسحاق وموسى (يد رسان) في جامعة أم القرى.
- معلم دومثال از تمرین نهم را که پر کردن جاهای خالی با کلمات مناسب است روی تخته طور نمونه برای شاگردان حل می نماید، مثلاً:

— بعد انتها ء (كتابة الواجب) قام وصلى.

— بعد انتهاء (الغسل) لبس ثوباً جديداً.

و به شاگردان هدایت می دهد تا مثال های باقی مانده تمرین را در کتابچه های شان و یا توسط پنسل در کتاب های شان حل نمایند.

— معلم کلمات تمرین دهم را روی تخته نوشته و معنا می کند و برای شاگردان به آواز بلند می خواند و آنها به تعقیب وی تکرار می نمایند و به آنها هدایت می دهد تا کلمه ها را با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند. معلم کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می نماید:

رفیقان: دو دوست زمیلان: دو همصنفی، یا همکار

إهمال: کوتاهی کردن غفلة: بی پروایی

فرائض: فرض ها حمیم: دوست صمیمی

عزیز: گرامی زملاء: همصنفان

محبّ: دوست داشتنی

تمرین را خانه پری می نمایند:

— مريم وعائشة (تزوران) جدتهما.

— حميرا وشكيلا (تكتيان) الدرس في الفصل.

— جميل وكبير (يسافران) إلى مكة المكرمة

شا گردان جاهای خالی تمرین را

چنین پر می نمایند:

— بعد إنتهاء (التلاوة) أغلق المصحف الشريف.

— بعد إنتهاء (العشاء) قام إلى السرير ونام

— بعد إنتهاء (الصلاة) قرأ...

درس بیست و هفتم - بخش اول

عنوان: فی الدَّكَّانَ

صفحه: ۱۲۳ - ۱۲۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های نو را یاد بگیرند.
- اعداد را به زبان عربی بدانند.
- به سوال ها پاسخ گفته بتوانند.

معلومات اضافی: در بخش دوم درس.

معنای کلمات:

فی الدَّكَّانَ: در مغازه. البائع: فروشنده. لَابَأْسُ: پروا ندارد. الإخوة: برادران.

الحزم: بسته و درجن. أعطنی: برایم بده. لو سمحت: ببخشید.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، سوال و جواب و انفرادی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند صیغه فعل های مفرد مضارع (یسکن، یدرس و یرجع) را به صیغه مثنی تبدیل کند ؟</p> <p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- کی می تواند بگوید که: ما چیزهای مورد ضرورت خود را از کجا خریداری می کنیم ؟</p>	
۳۰ دقیقه	<p>- معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (فی الدَّكَّانَ) است به</p> <p>خط برجسته روی تخته می نویسد و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته</p> <p>و درس نو را به نام خداوند - جل جلاله - آغاز نموده و متن درس را به آواز بلند برای آنها می خواند، سپس به آنها هدایت می دهد تا متن درس را یک مرتبه خاموشانه بخوانند و بالای چند شاگرد دیگر به نوبت درس را به آواز بلند می خواند و در آخر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند</p>	

خوانده و معنا می کند و نیز مشکلات آنها را حل نموده و به سوال های آنها پاسخ می گوید.

وهمچنان محاوره را بالای شاگردان طور عملی اجرا می نماید طوری که یک دانش آموز در نقش نصیر و دانش آموز دیگر در نقش بائع محاوره را اجرا می نمایند.

– معلم سوال های تمرین اول درس را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سوال ها پاسخ دهند.

ارزیابی:

- کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟
- کی می تواند جمله (لوسمحت کم قيمة الكراسة الواحدة) را معنا کند ؟
- کی می تواند معنای کلمه های (لابس، حزمة و بائع) را بگوید ؟

کارخانه گي:

معلم تمرین دوم را برای شاگردان کارخانه گي می دهد.

پیام درس:

آگاه ساختن شاگردان از آداب خرید و فروش مطابق دین اسلام و دعوت آنها به رعایت آن.

درس بیست و هفتم - بخش دوم

عنوان: فی الدّ کان

صفحه: ۱۲۵ - ۱۲۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- عدد و معدود را بشناسند.
- فرق بین عدد و معدود را بدانند.
- عدد و معدود را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

عدد بردو قسم است: عدد اصلی و عدد ترتیبی.
 عدد اصلی: عددی است که بر مقدار و کمیت اشیای قابل شمارش دلالت کند. مانند: یک، دو، سه، چهار، ...
 عدد ترتیبی: عددی است که بر مرتبه اشیا دلالت کند، مانند: یکم، دوم، سوم...
 معدود: اسمی است که بعد از عدد در جمله می آید مانند: نَجْع ثلاثة طلاب.
 که کلمه (طَلاب) معدود و کلمه (ثلاثة) عدد است. هرگاه معدود مذکر باشد عدد مؤنث می آید مانند اربعة أقلام.
 از عدد سه الی ده معدود شان جمع و مجرور می باشد.

معنای کلمات:

درّ اجات: دوچرخه ها (بایسکل ها) سیّارات: موتورها
 روش تدریس: مناقشه، سوال و جواب، انفرادی و گروهی.
 مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم بعد از ادای سلام، احوال پرسى و تنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند متن درس گذشته را درست بخواند ؟ - معلم در مورد عدد و معدود و طریق استعمال آن در جملات به شاگردان معلومات می دهد. به آنها می گوید که حکم عدد و معدود در عدد یک و دو مطابقت است یعنی عدد در اعراب تذکیر و تأنیث مطابق معدود می آید، مانند: قلم واحد و قلمان 	
۳۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> اثنان. - امرأة واحدة - امرأتان اثنتان و از سه تا ده عدد مخالف معدود و جمع و مجرور می آید، مانند: 	

<p>شاگردان اعداد را به حروف چنین می نویسند:</p> <p>۵۰ - خمسون</p> <p>۶۰ - ستون</p> <p>۷۰ - سبعون</p> <p>۸۰ - ثمانون</p> <p>۹۰ - تسعون</p> <p>۱۰۰ - مئة</p> <p>شاگردان جواب تمرین هفتم را می نویسند:</p> <p>تفضل خذ.</p> <p>من فضلك أريد منك مبلغاً.</p> <p>تفضل خذ ما تحتاج.</p>	<p>ثلاثة رجال و ثلاث بنات</p> <p>در این دو مثال کلمه های (رجال و بنات) معدود و کلمه های (ثلاثة و ثلاث)</p> <p>عدداست که از لحاظ تذکیر و تأنیث مخالف یکدیگر در جمله استعمال شده اند.</p> <p>معلم دو جمله از تمرین دوم درس را طور نمونه روی تخته نوشته و عدد و معدود را به شاگردان نشان می دهد:</p> <p>ثلاثة كتب - سبع دراجات</p> <p>در مثال های فوق « کتاب » که اسم مذکر است معدود گفته می شود، که عدد برخلاف معدود مؤنث استعمال شده است و « دراجة » که اسم مؤنث است معدود بوده عدد آن برخلاف معدود مذکر استعمال شده است. و مثال های دیگر تمرین را بالای شاگردان روی تخته نوشته و از آنها می خواهد تا عدد و معدود را در جمله ها نشان بدهند و زیر آنها خط بکشند.</p> <p>معلم دو مثال از تمرین سوم را طور نمونه روی تخته می نویسد</p> <p>(٣٠) ثلاثون - (٤٠) أربعون</p> <p>و مثال های باقی مانده تمرین را روی تخته بالای شاگردان کار می نماید و به آنها هدایت می دهد تا اعداد داده شده را به حروف بنویسند:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا مطابق مثال های نمونه بی تو سط پنسل اعداد تمرین را به حروف بنویسند، همکاری صورت می گیرد.</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا توسط پنسل اعداد را به نام های آن که به حروف نوشته شده اند وصل نمایند همکاری صورت می گیرد.</p> <p>معلم جمله های تمرین ششم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و به آنها روش خواستن به شکل مؤدبانه را یاد می دهد</p> <p>معنای جمله های تمرین:</p> <p>لطفأ قلمتان را به من بدهید. بفرمایید بگیرید</p> <p>ببخشید کتابتان را به من بدهید بفرمایید بگیرید</p> <p>معلم جمله های تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و نیز بالای آنها تکرار می نماید و همچنان طور نمونه یک جواب را برای آنها روی تخته می نویسد:</p> <p>من فضلك أعطني كوباً من الماء</p> <p>و مثال باقی مانده را روی تخته بالای آنها حل می کند.</p>	
--	--	--

– معلم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته و معنا می کند سپس یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به او هدایت می دهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند و کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می نماید:

الرصاص: پנסل قلم حبر: خود رنگ

التقویم : سالنما المبراة: قلم تراش

المداد : بوتل رنگ الممسحة: تخته پاک

الممحاة: پנסل پاک المجلة : مجله

اللاصق: چسپ الصمغ : سرش

الدباسة: استبلر الثقابة : سوراخ کن

الصحيفة: روزنامه الملف: دوسیه

و به دانش آموزان هدایت می دهد تا کلمه ها را با معنای آن در کتابچه های خود بنویسند.

ارزیابی:

معلم شاگردان را ارزیابی می کند:

– واژه های « المحاماة، اللاصق، الممسحة » را معنی کنید.

– استبلر، سرش، ودوسیه را به عربی چه می گویند؟

کارخانه گی:

معلم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد.